

Loppuraportti
4.11.2022

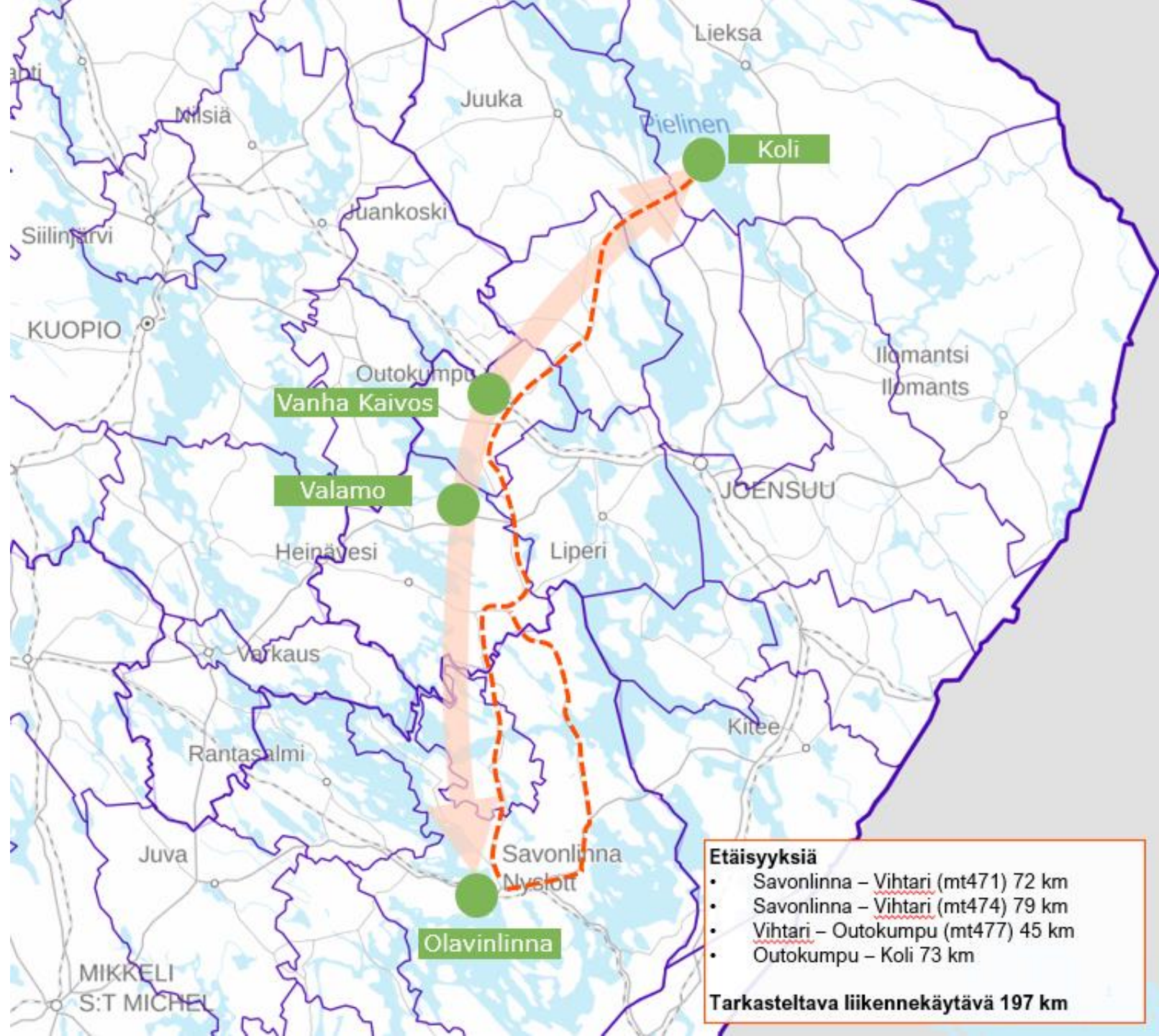

Työn tausta ja tavoitteet

- Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa on käynnissä Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihekaavan laadinta, jossa teemana ovat Heinäveden kunnan maankäyttökysymykset.
- Kaavatyön yhteydessä on tarve selvittää Heinäveden asukkaiden arkiliikenteen suuntautuminen sekä matkailuliikenteen määrä ja suuntautuminen yhteysväleillä Savonlinna–Heinävesi (Valamo)–Outokumpu–Koli.
- Työn tavoitteena on ollut tarkentaa seuraavia teemoja:
 - Heinäveden asukkaiden arkiliikenteen suuntautuminen sekä kunnan sisällä että erityisesti kunnan ulkopuolelle muihin Pohjois-Karjalan kuntiin ja maakunnan ulkopuolelle
 - Yhteysvälin Savonlinna–Heinävesi–Outokumpu–Koli liikenteen määrä ja liikenteen suuntautuminen alueella sijaitseviin matkailukohteisiin (Olavinlinna, Valamo, Vanha kaivos ja Koli)
 - Matkailua palvelevan liikenteen olosuhteiden ja palvelutarpeiden kartoitus yhteysvälille Savonlinna–Heinävesi–Outokumpu–Koli

Työn tuloksena esitetään kehittämistoimet, jotta tie palvelisi jatkossa alueella toimivia matkailuyrityksiä ja mahdollistaisi myös uusien matkailupalveluiden kehittymisen tien vaikutusalueelle.

Selvitysalue

Työryhmä

Työtä on ohjannut työryhmä, jonka työskentelyyn ovat osallistuneet:

- Timo Korkalainen, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Jyrki Suorsa, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Heikki Viinikka, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Jukka Nykänen, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Jarno Turunen, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Marko Tanntu, Etelä-Savon maakuntaliitto
- Jyrki Tiippana, Heinäveden kunta

Työryhmä on kokoontunut työn aikana neljä kertaa. Työn tuloksia on lisäksi esitelty Pohjois-Karjalan maakuntakaavan ohjausryhmälle 14.10.2022.

Konsulttina työssä on toiminut Ramboll Finland Oy, jossa työstä ovat vastanneet projektipäällikkönä Kari Hillo, data-analyytikkona Ruiwei Chen, paikkatietoasiantuntijana Aku Staff ja matkailuliikenteen tarpeiden kartoittajina Mari Mutanen ja Ville Alppisara.

Selvityksen laadinta aloitettiin huhtikuussa 2022 ja se valmistui lokakuussa 2022.

Aineistot ja menetelmät

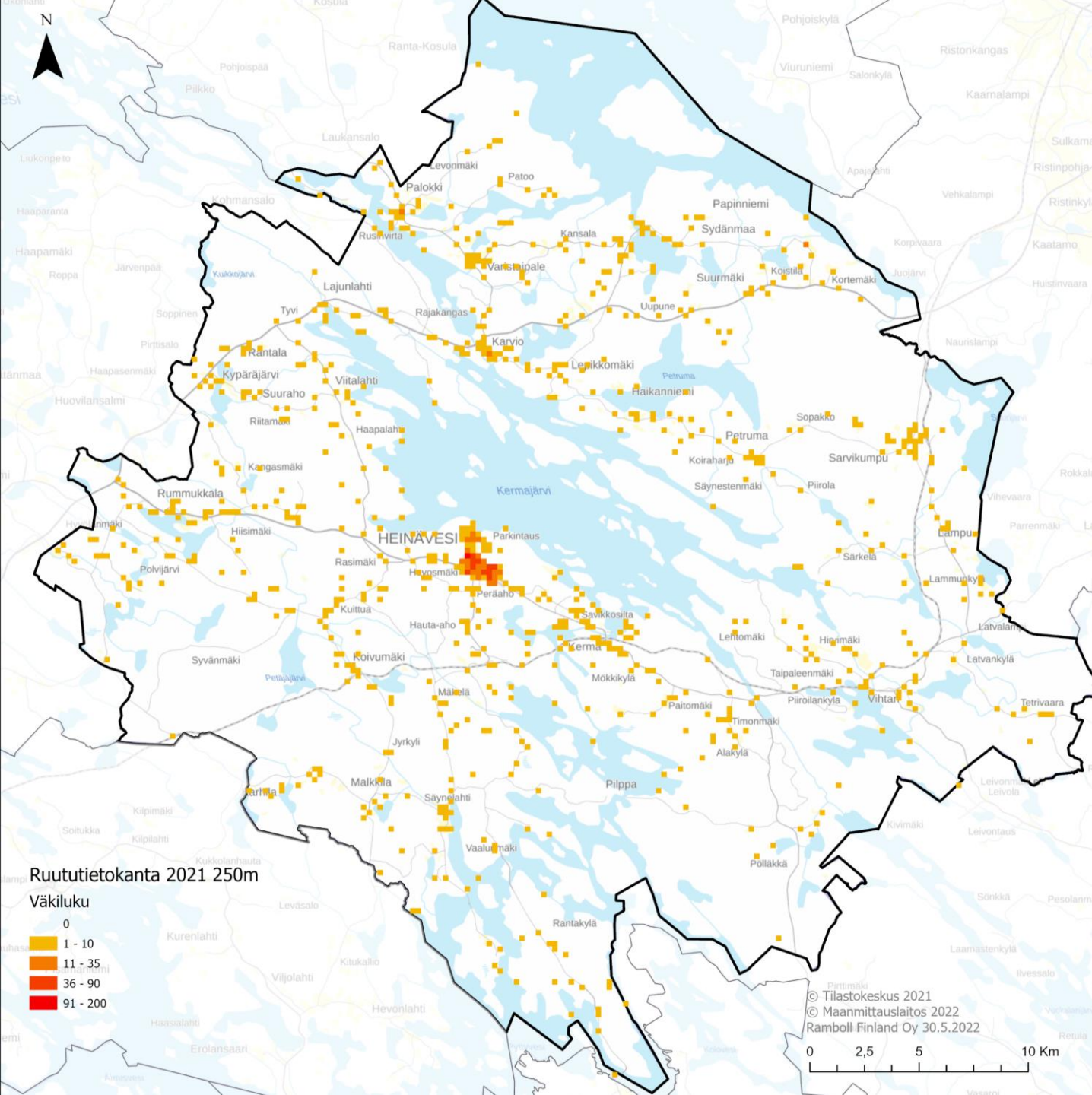
- Työ on tehty hyödyntäen sekä olemassa olevia tilastoja, rekisteritietoa ja paikkatietoaineistoja että matkapuhelindataan perustuvaa väkijoukkojen liikkumisen analytiikkaa (Telia Crowd Insights).
- Olemassa olevaa lähtöaineistoa ovat mm.
 - Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus HLT (Traficom)
 - Yhdyskuntarakenteen seurantatiedot (YKR-aineisto, SYKE)
 - Tierekisteritiedot (maanteiden liikennemäärätiedot ja liikenteen koostumus, Väylävirasto)
 - Työssäkäyntitilastot (Tilastokeskus)
 - Matkailukohteiden kävijämäärätilastot
- Heinäveden asukkaiden ja matkailukohteiden liikkumisanalyysit on tehty yhdistämällä valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen pohjalta estimoitua henkilöliikenteen liikennemalli ja operaattoridataa.

A. Heinäveden liikkumis- analyysi

Maankäyttö ja
yhdyskuntarakenne

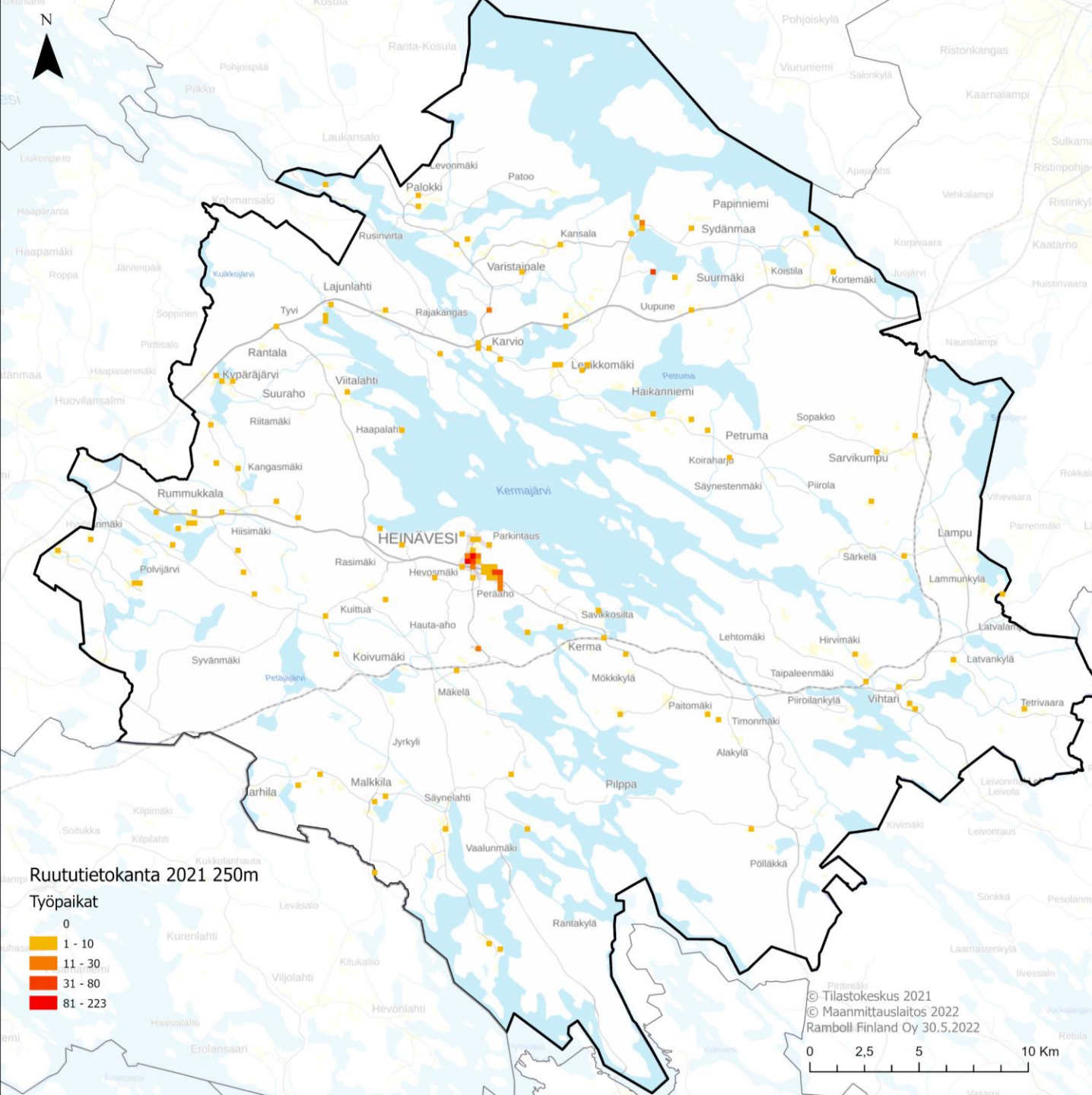
Työssäkäynti

Arkiliikkuminen:
matkojen suuntautuminen ja
kulkutavat

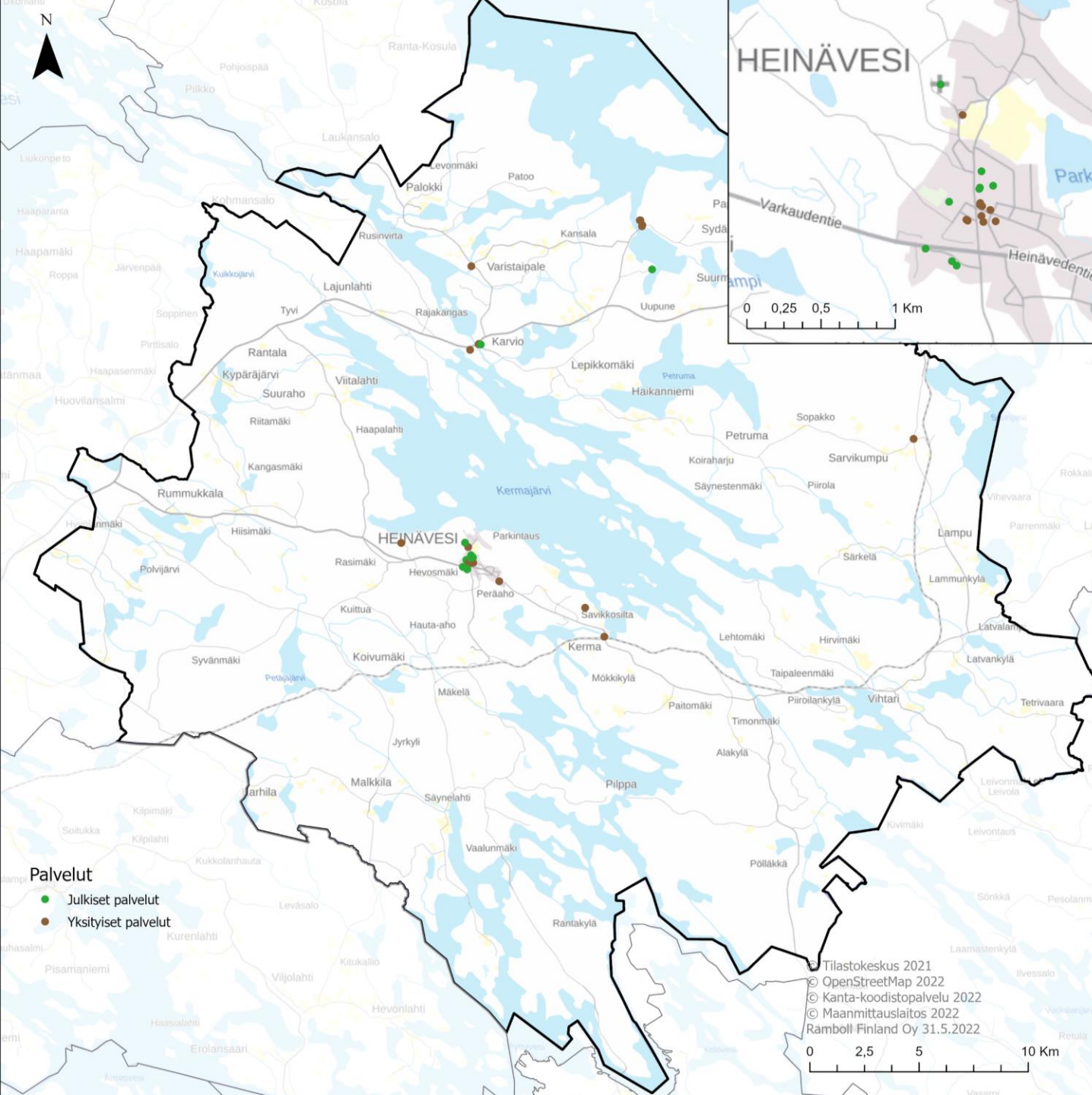
Asutus

- Vuonna 2021 Tilastokeskuksen mukaan kunnassa asui 3136 ihmistä. Kehityssuunta on ollut laskeva jo pitkään.
- Asutus on keskittynyt Heinäveden kirkonkylään ja sen tuntumaan
- Haja-asutusalueiden osuus on vähentynyt viime vuosina ja taajama-aste on vuodesta 1990 noussut 33 %:sta 44 %:in.
- Heinävesi on merkittävä vapaa-ajan asumisen kunta. Kesämökkejä on 1862 (Tilastokeskus 2020)

Työpaikat

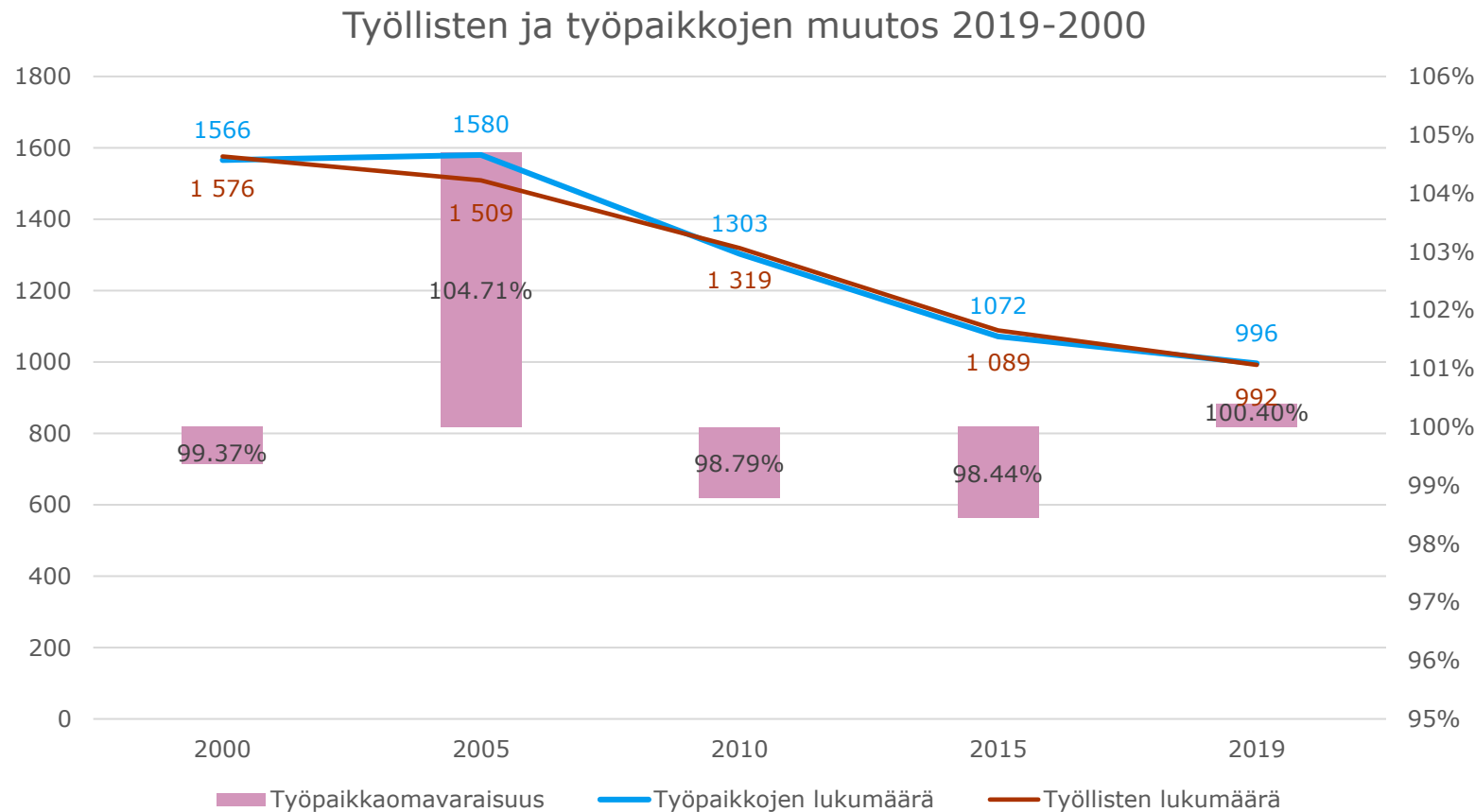
- Heinävedellä oli v. 2019 noin 1000 työpaikkaa.
- Heinäveden suurin työpaikkakeskittymä on kirkonkylä ja sen tuntumassa oleva teollisuusalue, jossa on esimerkiksi metalli- ja konepajateollisuutta sekä kosmetiikkateollisuutta.
- Kunnan pohjoisosan suurimmat työllistäjät ovat Leväniemen toimintakeskus sekä Valamon luostari

Palvelut

- Merkittävin palvelukeskittymä on keskusta, josta löytyvät kunnan tärkeimmät palvelut, kuten terveyskeskus, kirjasto, suurin koulu ja kaupallisia palveluita.
- Pohjoisosassa kuntaa Valamon luostari toimii merkittävänä nähtävyytenä.
- Toinen vetovoimatekijä on aluetta halkova Heinäveden reitti, joka on toinen kahdesta järvireitistä, jotka vievät eteläiseltä Saimaalta, Haukiveden kautta kohti Kallavettä ja Kuopiota. Reitin varrella kanavien läheisyyteen on keskittynyt etenkin kesä-aikaan auki olevia palveluita.

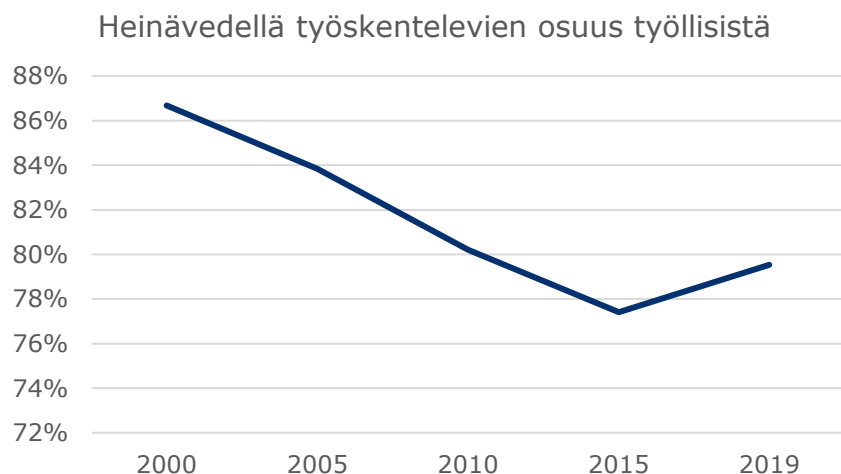
Heinäveden työpaikkaomavaraisuus

- Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen.
- Heinäveden työpaikkaomavaraisuus on ollut noin 100 % vuodesta 2000 lähtien.
- Vuonna 2005 luku oli koholla, mutta muuten luku on pysytellyt lähellä sataa, nousten taas sen yli vuonna 2019.
- Kunnan väkiluku on laskenut 80-luvulta ikärakenteen vanhetessa samaan aikaan.
- Sekä työllisten ja työpaikkojen määrä on 2000-luvulla laskenut yli 30 %.

Heinäveden työvoiman työssäkäynti

- Noin neljä viidestä Heinäveden työllisestä käy töissä asuinkunnassaan.
- Työssäkäynti kunnan ulkopuolelle suuntautuu etenkin Varkauteen, Joensuuhun ja Kuopioon (noin 125 työssäkäyvää).
- Heinävedellä työskentelevien työllisten osuus on laskenut hieman tarkastelujakson aikana eli yhä useampi käy Heinävedeltä muualla töissä.

Työssäkäyntikunta	Kuvaaja	2000	2005	2010	2015	2019
Koko maa		1 576	1 509	1 319	1 089	992
Heinävesi		1 366	1 265	1 058	843	789
Varkaus		59	76	68	72	61
Joensuu		30	29	46	36	41
Kuopio		13	18	27	23	22
Liperi		5	4	9	10	14
Outokumpu		2	5	4	5	14
Leppävirta		9	22	13	13	11
Helsinki		12	11	6	9	10
Savonlinna		18	7	13	8	8
Pieksämäki		5	4	5	5	8
Lappeenranta		1	0	1	4	5
Joroinen		1	1	1	1	5
Vantaa		6	2	7	5	4
Jyväskylä		6	8	6	7	0
Mikkeli		7	4	8	6	0
Espoo		2	1	2	5	0
Siilinjärvi		6	3	5	4	0
Rantasalmi		1	2	3	3	0
Rautalampi		0	0	0	3	0
Tampere		0	5	7	2	0
Nurmes		1	0	6	2	0
Muualla työskentelevät		86,68 %	83,83 %	80,21 %	77,41 %	79,54 %

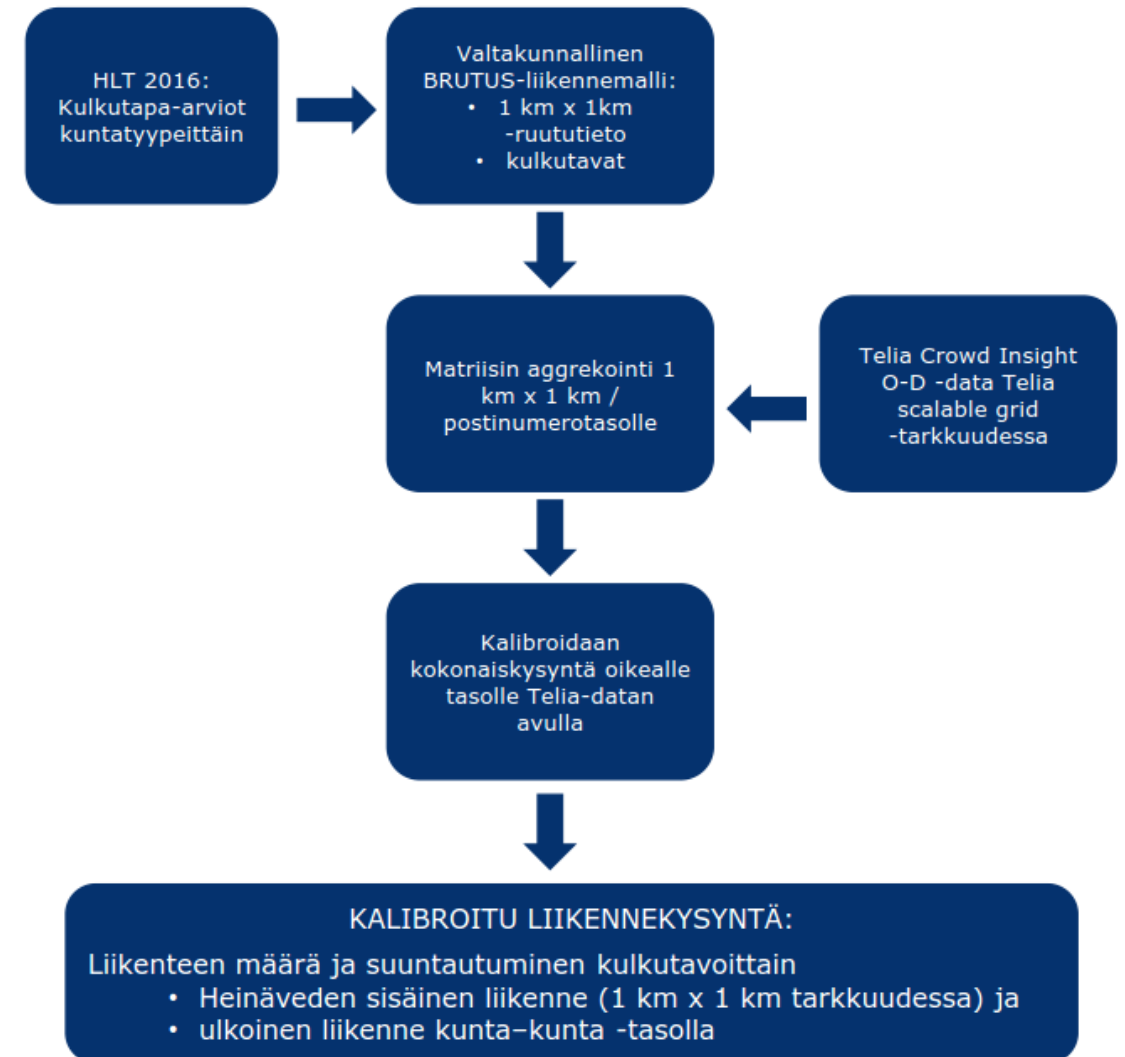
Työssäkäynti Heinävedelle on laskenut yli kolmanneksen vuodesta 2000

- Heinävedelle pendelöidään pitkälti naapurikunnista kuten naapurikunnista ja suuremmista keskuksista.
- Muualta Heinävedelle töihin tulevista noin puolet tulee Varkaudesta ja Leppävirralta (50–60 työssäkäyvää per kunta).

Asuinkunta	Graafi		2000		2005		2010		2015		2019
Koko maa		●	1 566	●	1 580	●	1 303	●	1 072	●	996
Heinävesi		●	1 366	●	1 265	●	1 058	●	843	●	789
Varkaus		●	48	●	92	●	64	●	56	●	58
Leppävirta		●	23	●	45	●	47	●	49	●	52
Joensuu		●	15	●	18	●	23	●	21	●	29
Liperi		●	18	●	32	●	28	●	27	●	28
Kuopio		●	13	●	25	●	18	●	12	●	11
Tuusniemi		●	2	●	4	●	8	●	10	●	10
Joroinen		●	2	●	9	●	3	●	2	●	7
Savonlinna		●	13	●	20	●	11	●	9	●	7
Kontiolahdi		●	1	●	1	●	2	●	2	●	5
Muualta saapuvat		●	135	●	246	●	204	●	188	●	207

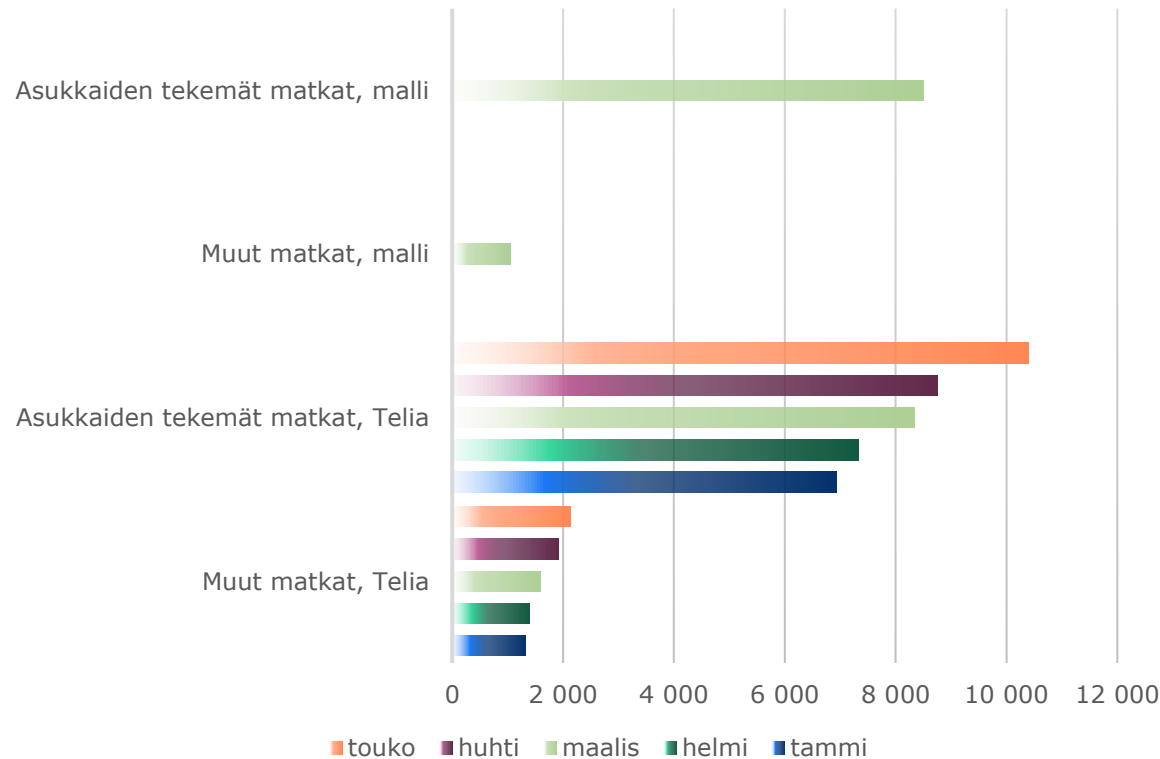
Heinäveden arkiliikkumisen analyysi

- Arkiliikkumisen analyysi on tehty yhdistämällä operaattoridataa valtakunnallisen henkilöliikenteen yksilömallin tietoihin.
- Telia-data on poimittu aikaväliltä 1/2022 – 5/2022
 - Matkamäärät ja matkojen suuntautuminen
 - Data on postinumeroaluetarkkuudessa, joka on edelleen aggregoitu kuntatarkkuuteen.
- Valtakunnallinen liikennemalli (1km x 1km resoluutio)
 - Kokonaiskysyntä skaalattu operaattoridatan havaintoja vastaavaksi.
 - Liikennemallilla on arvioitu kulkutapaosuudet ja sijoitettu matkat liikenneverkoille.

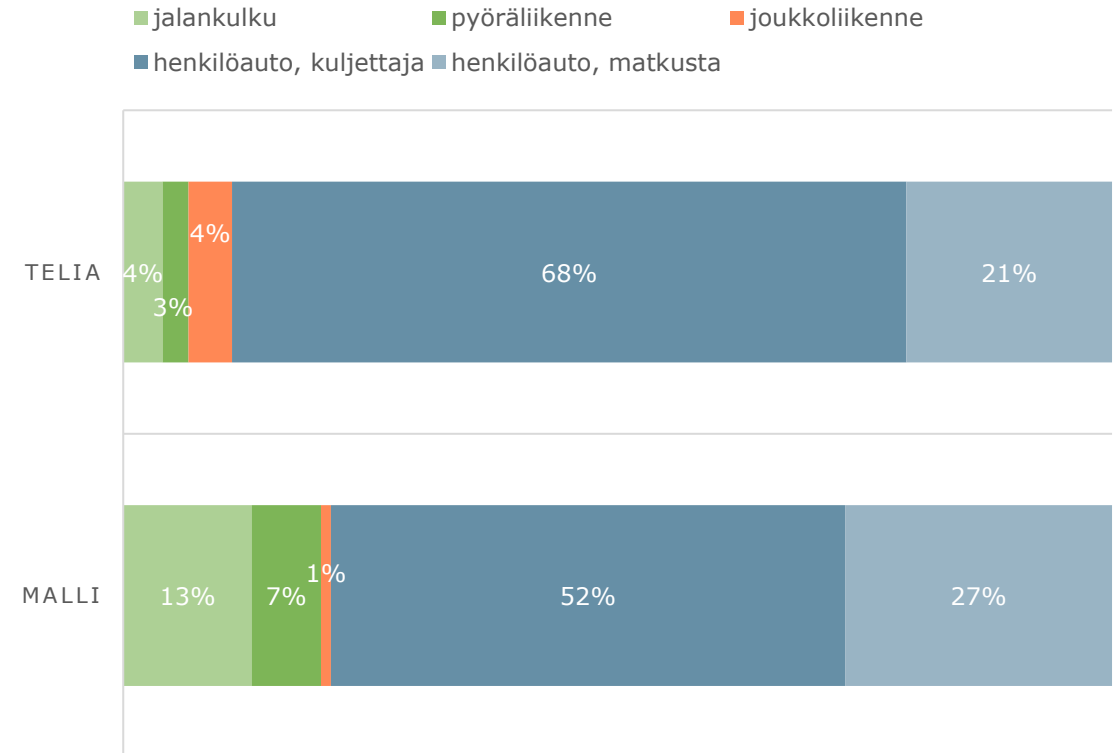

Heinäveden mallinnetut ja havaitut matkamäärät

MATKAVERTAILU LÄHTEEN JA AJAN MUKAAN

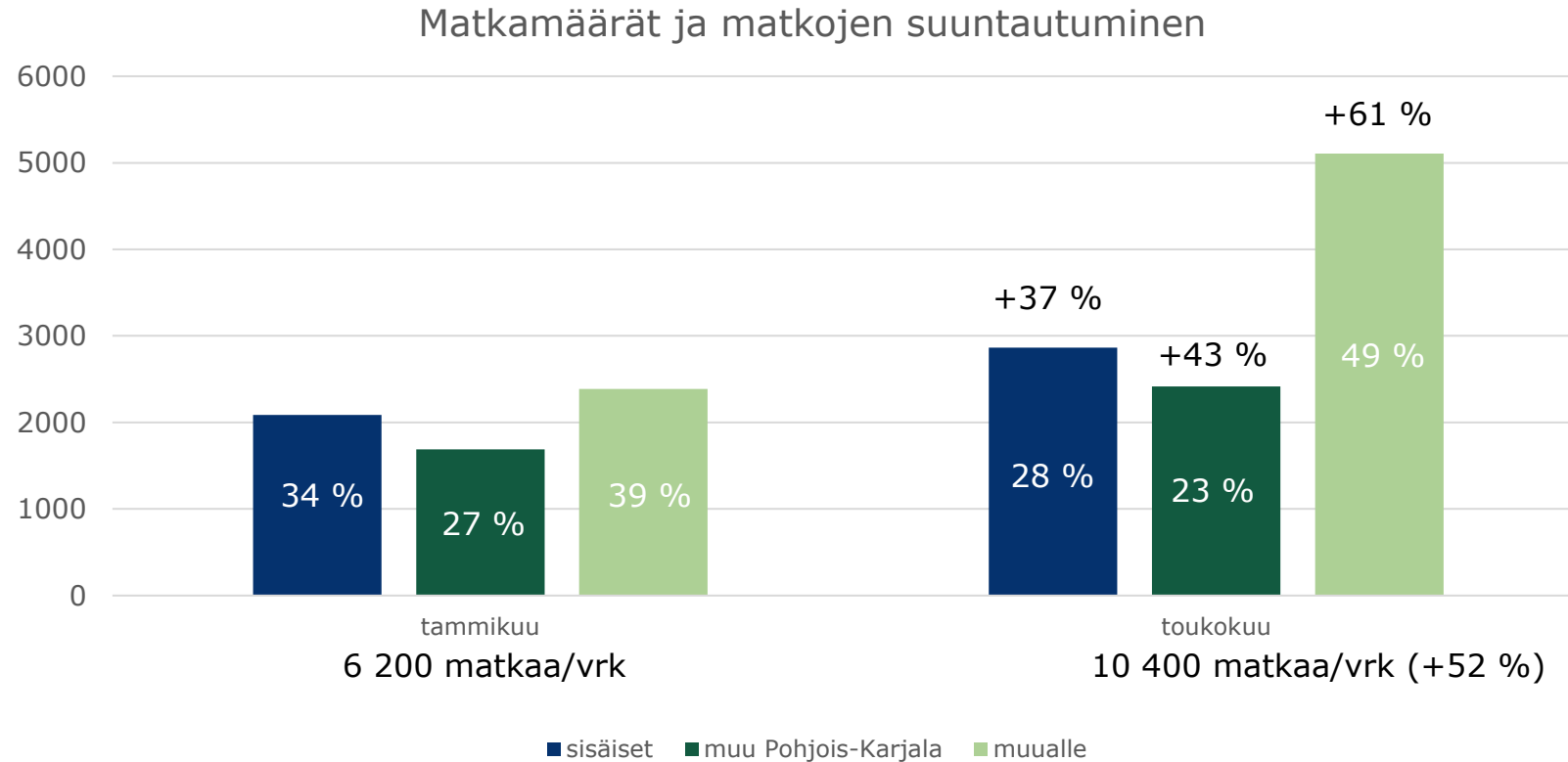

KULKUTAPAOSUUDET (MATKOISTA)

- Heinäveden asukkaat tekevät noin 84% kuntaan liittyvistä matkoista.
- Operaattoridatan mukaan liikkuminen on lisääntynyt aikavälillä 1/2022 – 5/2022 noin 52 %.
- Henkilöauton kulkutapaosuus on noin 79 % ja vastaavasti kestävien kulkutapojen osuus 21 %.
- Operaattoridatasta puuttuu yhden tukiaseman sisällä tehtäviä lyhyitä matkoja, jotka ovat liikennetutkimuksen ja aluetyypin mukaa estimoidussa liikennemallissa mukana.

Asukkaiden tekemät matkat toukokuussa 2022

- Tammikuun ja toukokuun välillä liikkuminen lisääntyi yli 50 %.
- Matkojen suuntautumisen jakauma on muuttunut niin, että erityisesti liikkuminen maakunnan ulkopuolelle on kasvanut tuntuvasti.

Heinäveden sisäiset matkat postinumeroalueiden välillä

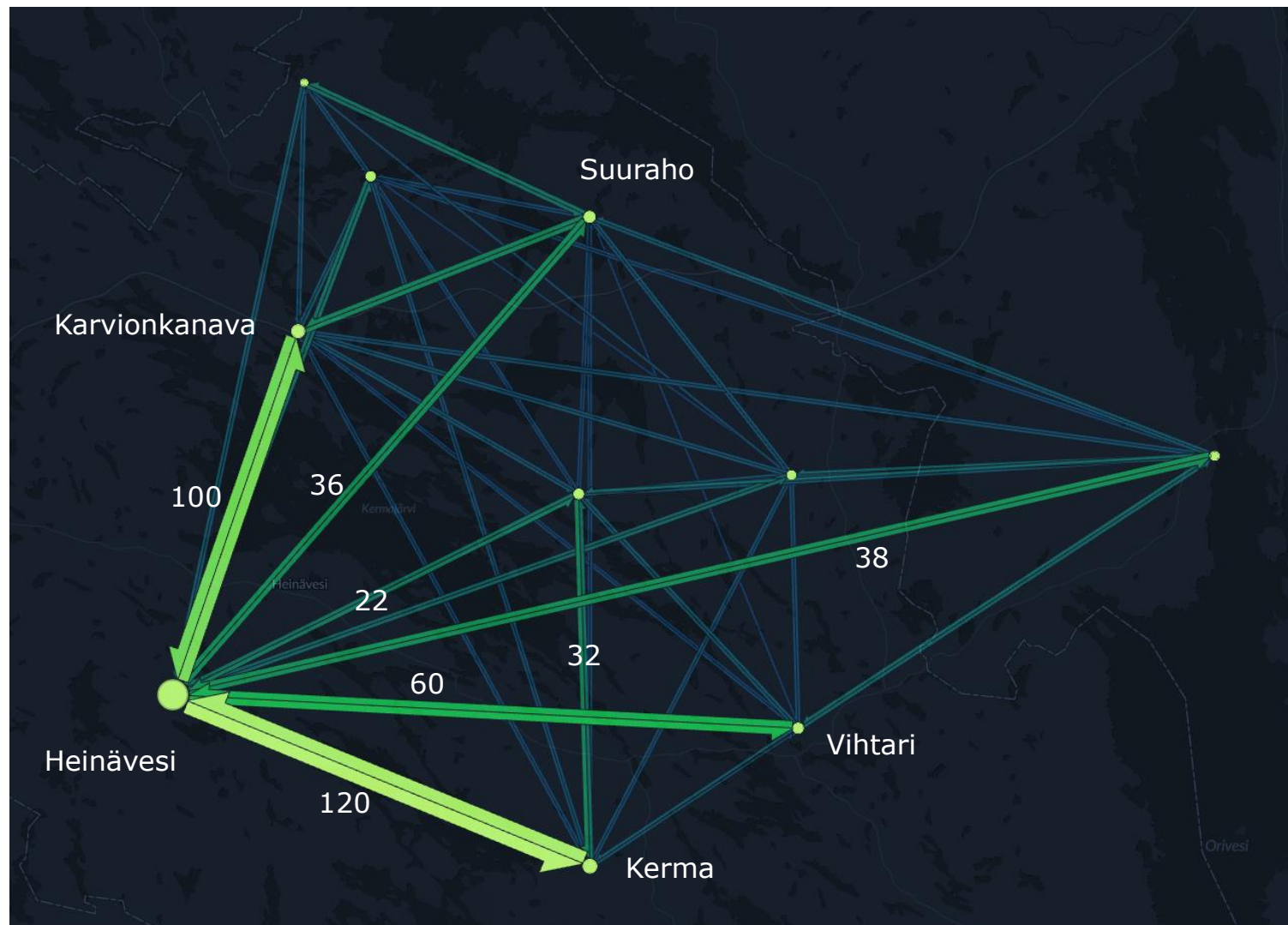
Toukokuu, KVL											
Määränpää											
Lähtöpaikka	Etelä-Petruma	Heinävesi	Karvionkanava	Kerma	Liperi	Palokki	Sarvikumpu	Suuraho	Varistaipale	Vihtari	Yhteensä
Etelä-Petruma	38	22	10	32	10		10	6	7	11	145
Heinävesi	27	1 168	99	128	36	11	19	36	21	63	1 605
Karvionkanava	11	95	89	8	10	10	10	31	12	7	282
Kerma	21	120	7	104	10		7	7	8	11	294
Liperi	18	38	9	11			15	12	7	18	127
Palokki		13	9			19	8	21	8		77
Sarvikumpu	9	16	9	9	13		30	10	5	8	109
Suuraho	6	36	31	6	11	22	9	63	8		192
Varistaipale	6	22	10	8	7	8		7	62		129
Vihtari	12	59	5	13	16		8	5		50	168
Yhteensä	147	1 588	276	316	113	69	116	198	138	167	3 128

- Operaattoridatan mukaan Heinäveden sisäinen liikkuminen on lisääntynyt aikavälillä 1/2022 – 5/2022 noin 37 %.
- Keskustaajaman sisällä tehdään 37% kaikista kunnan sisäistä matkoista.
- Operaattoridatasta puuttuu lyhyitä matkoja, jotka tehdään yhden tukiaseman alueella.

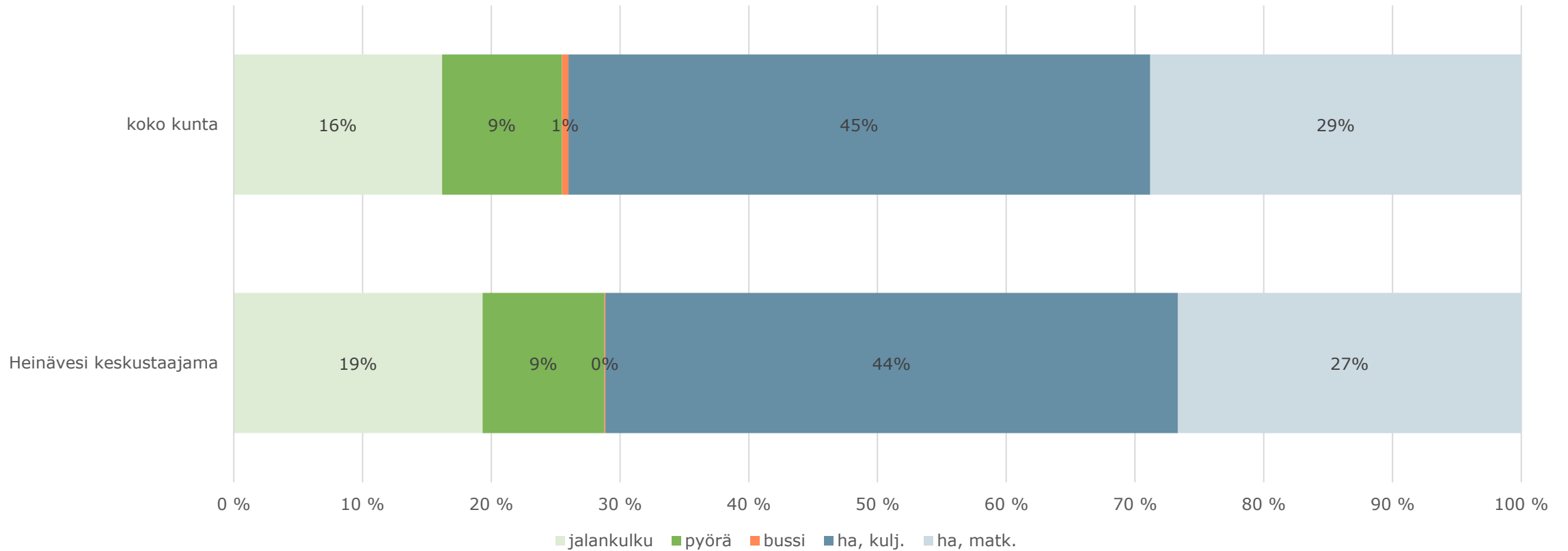
Heinäveden sisäiset liikennevirrat postinumeroalueiden välillä

- Toukokuussa 2022 Heinäveden kunnan sisällä tehtiin keskimäärin **3128** matkaa.
- Postinumeroalueiden väliset päivittäiset liikkumisvirrat on esitetty viereisessä kuvassa.

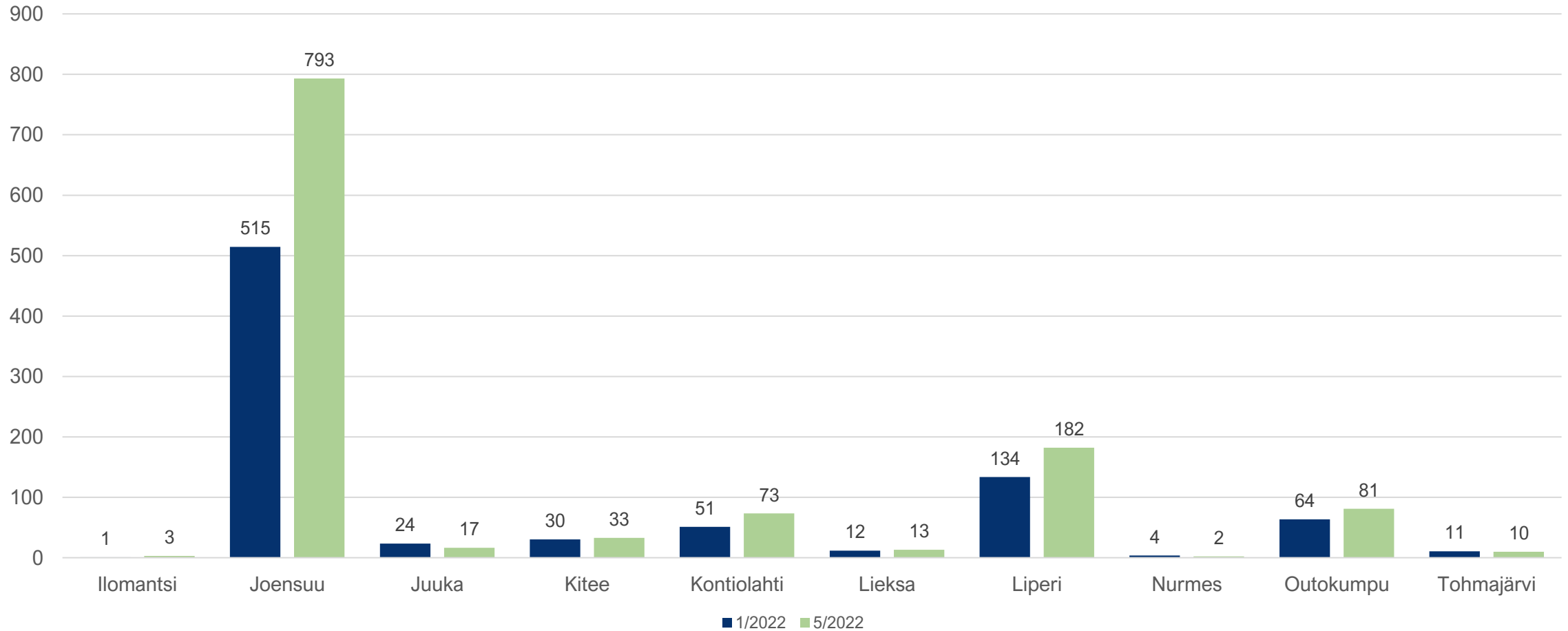
Kuljutavat kunnan sisäisillä matkoilla

Heinäveden sisäisten matkojen kulkutapajakauma, toukokuu 2022

Asukkaiden matkat muihin Pohjois-Karjalan kuntiin

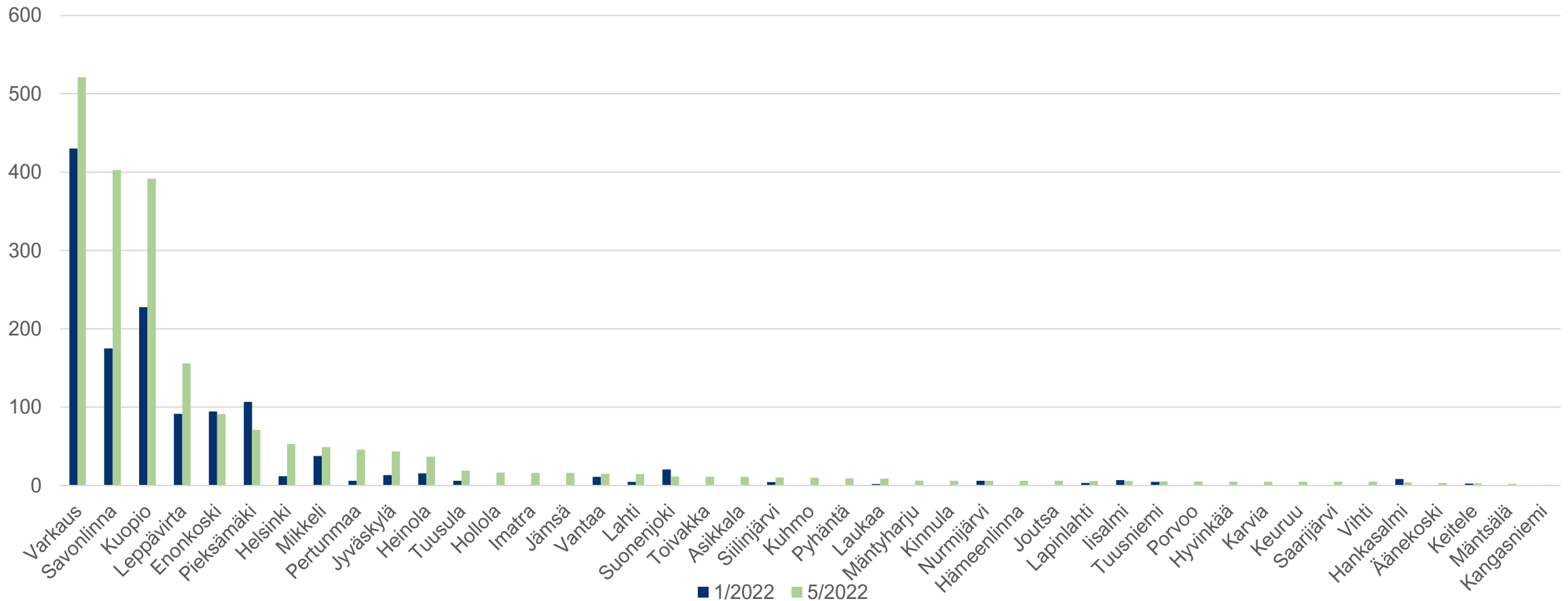
Matkat/vrk, Pohjois-Karjala

tammikuu: 844 matkaa/suunta/vrk
toukokuu: 1208 matkaa/suunta/vrk **+43 %**

Asukkaiden matkat muihin kuntiin

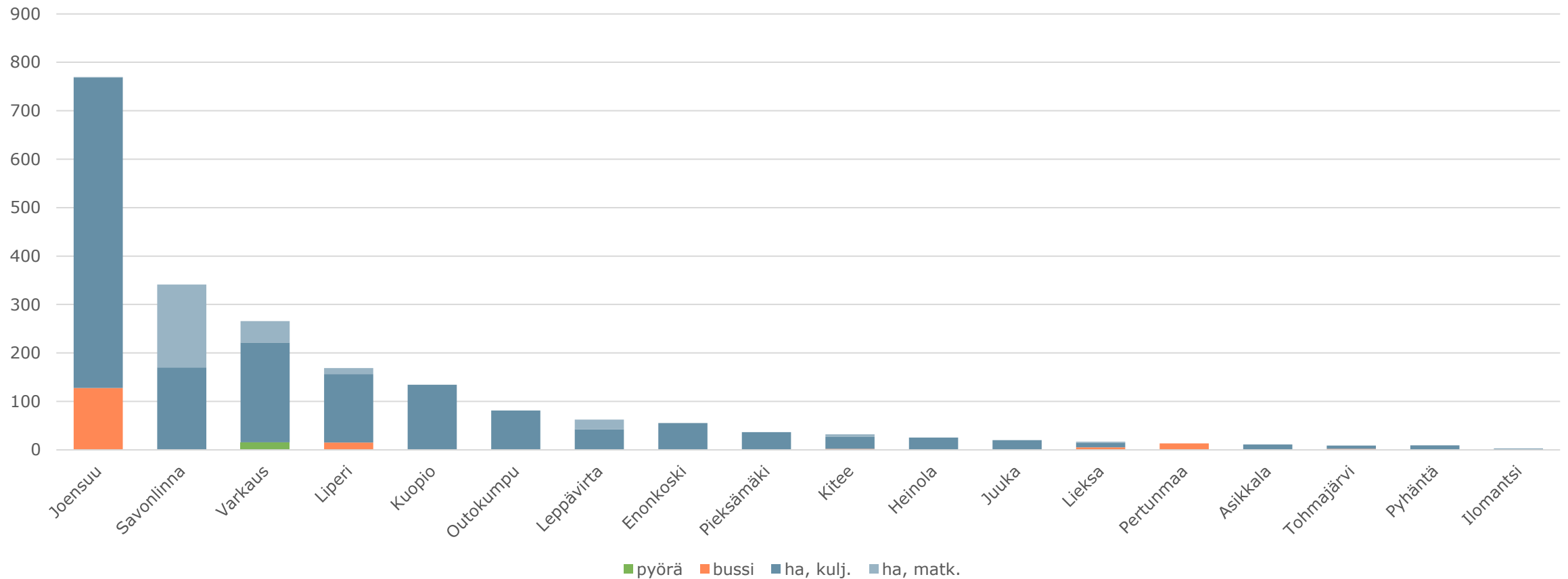
Matkat/vrk, maakunnan ulkopuolelle

tammikuu: 1321 matkaa/vrk
toukokuu: 2123 matkaa/vrk +61 %

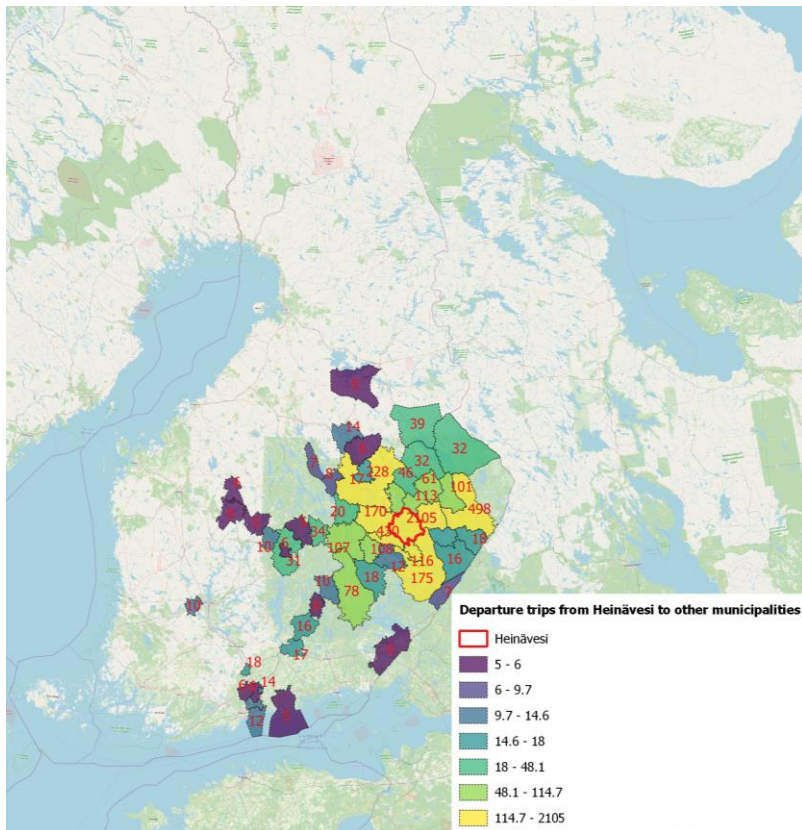
Matkamäärät ja kulkutavat muihin kuntiin suuntautuvilla matkoilla

Matkamäärät ja kulkutavat, toukokuu 2022 (ka. matkaa/vrk)

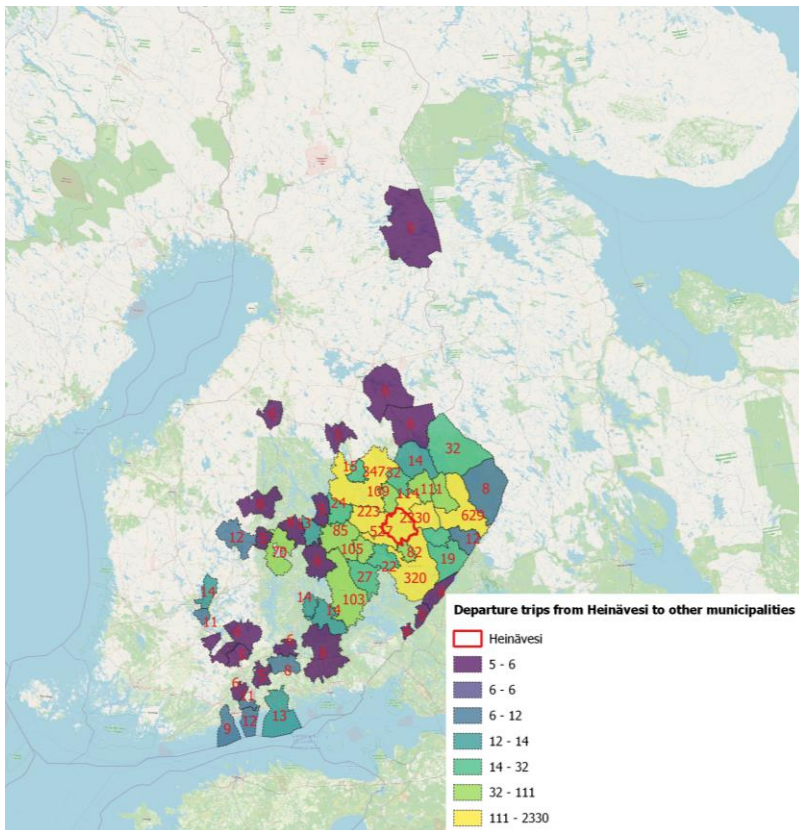

Heinävedeltä alkavat matkat muihin kuntiin keskimääräisenä vuorokautena kuukausittain

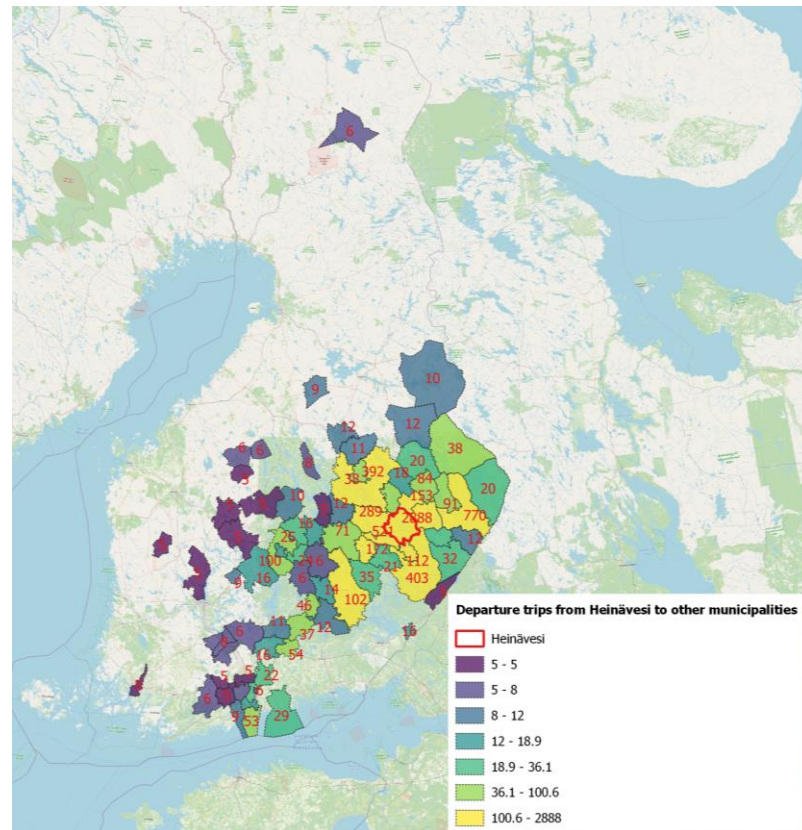
2022-01

2022-03

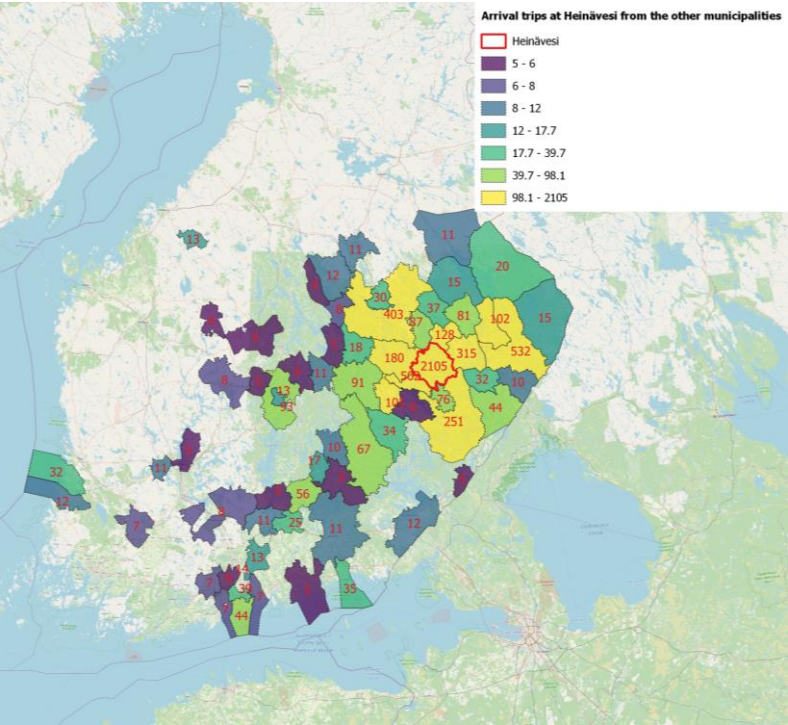

2022-05

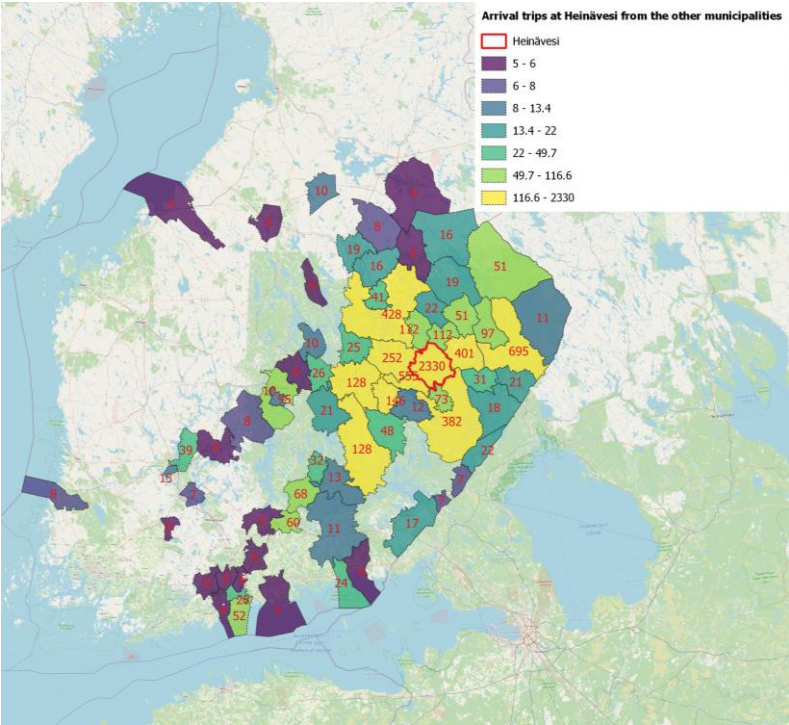

Heinävedelle saapuvat matkat muista kunnista keskimääräisenä vuorokautena kuukausittain

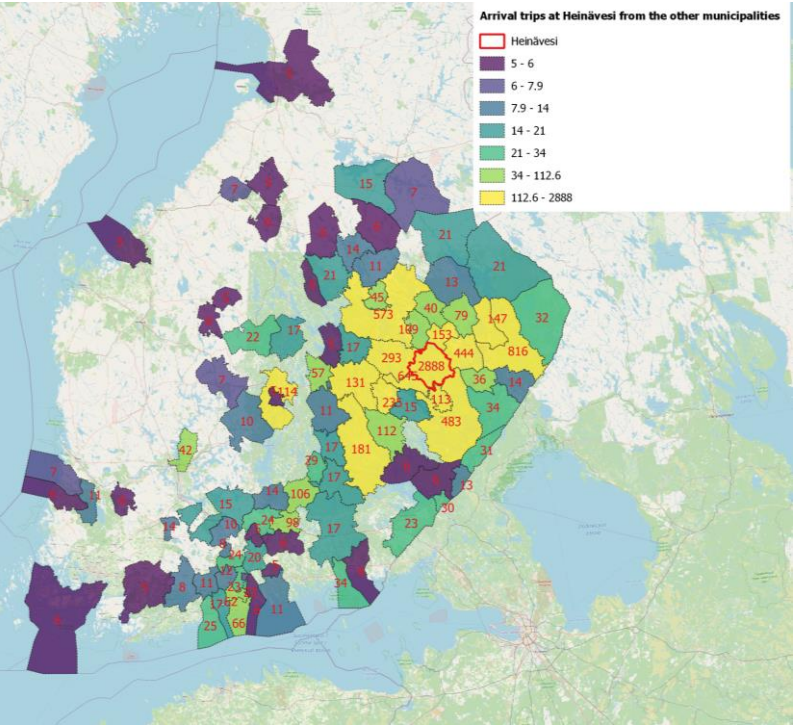
2022-01

2022-03

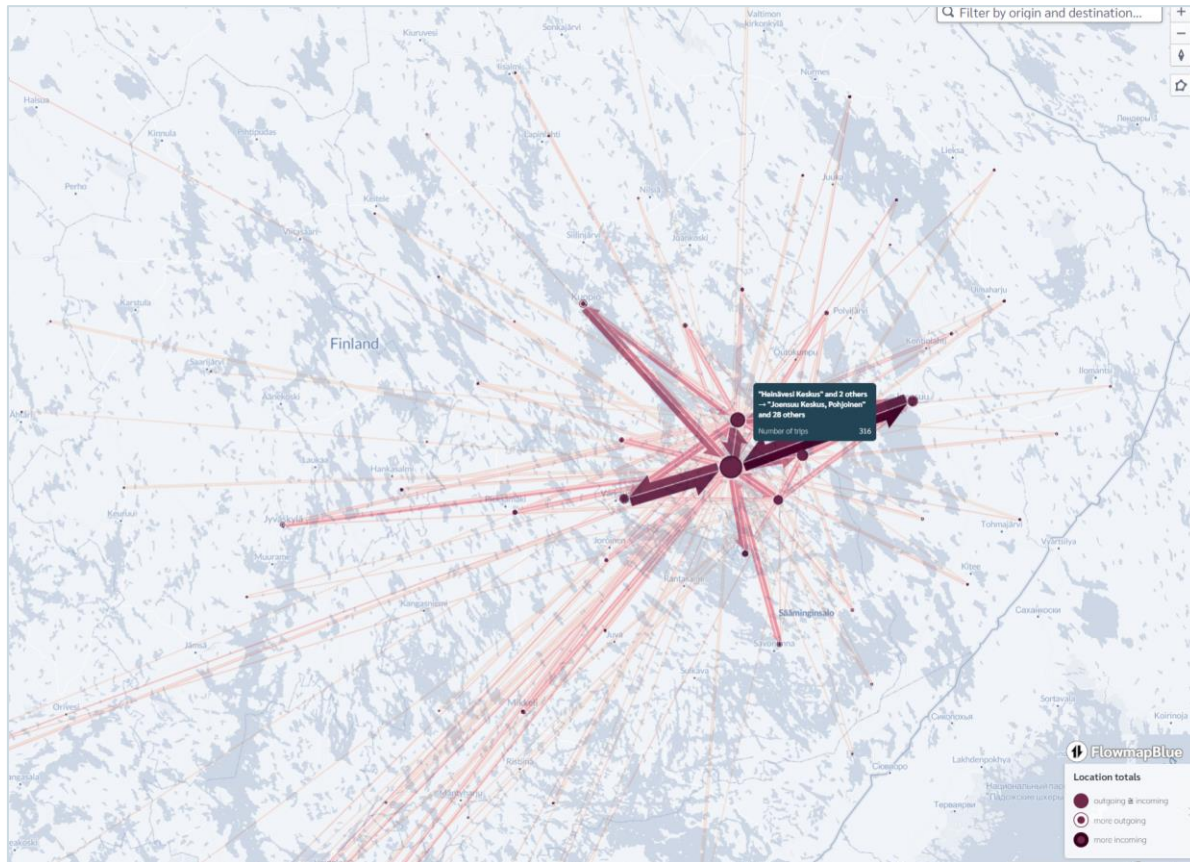

2022-05

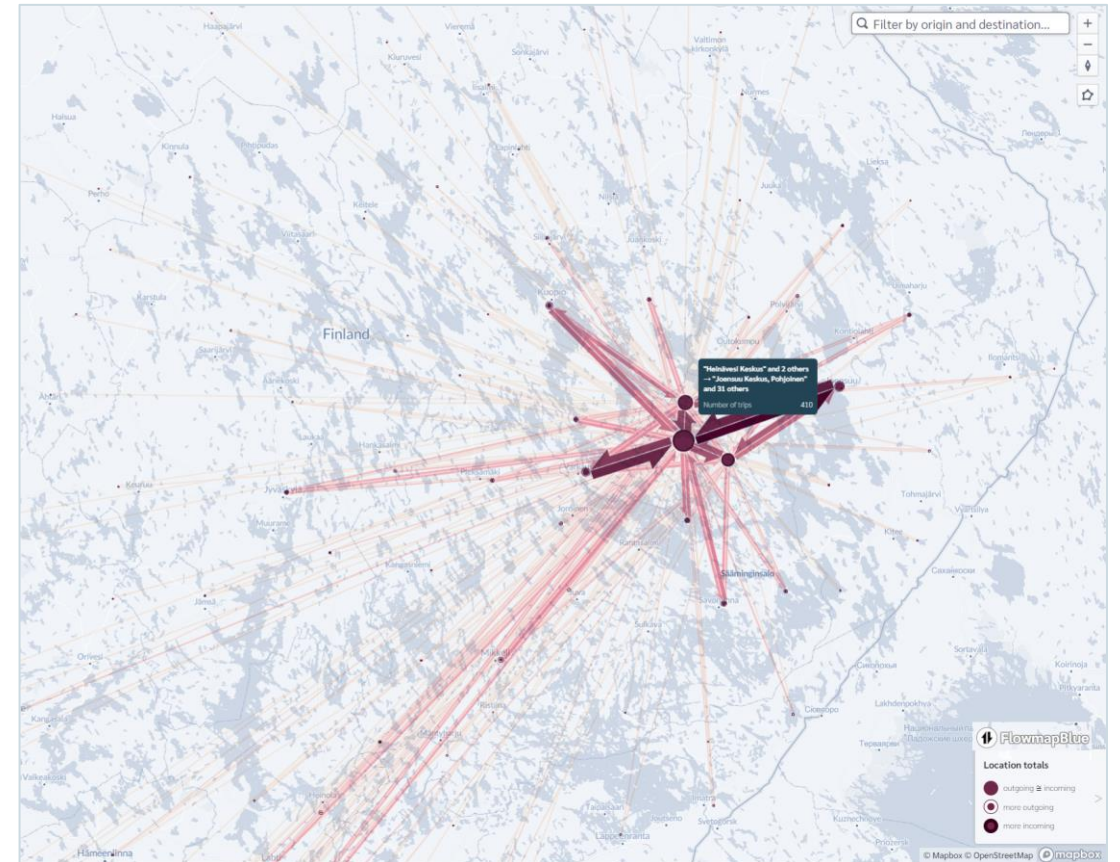

Matkojen lähtö- ja määräpaikat Telia-datassa postinnumeroalueetarkkuudessa

2022-01

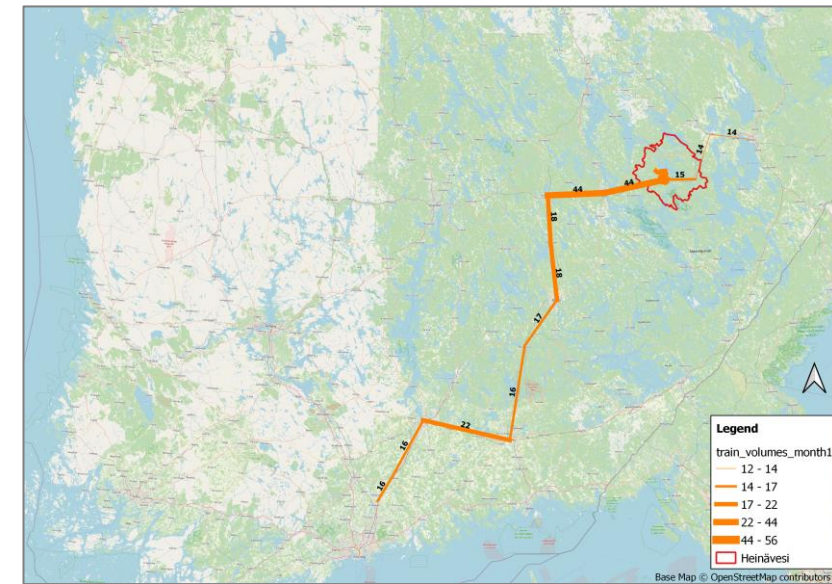
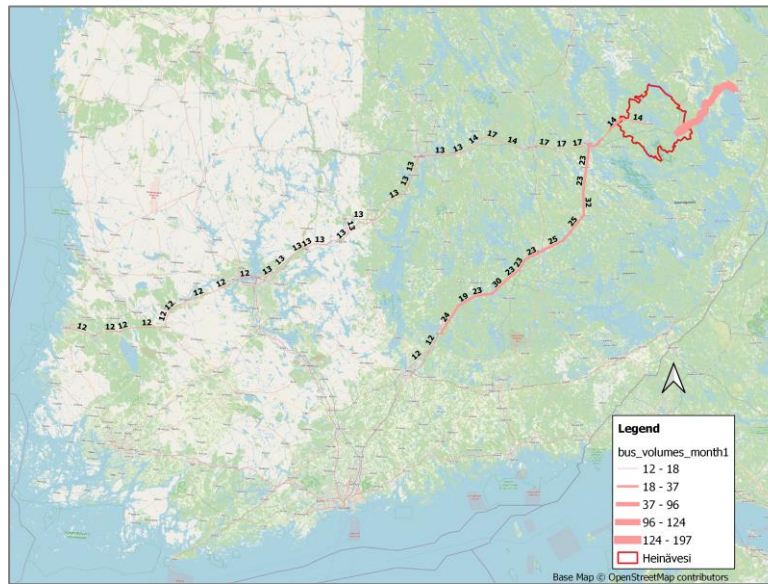
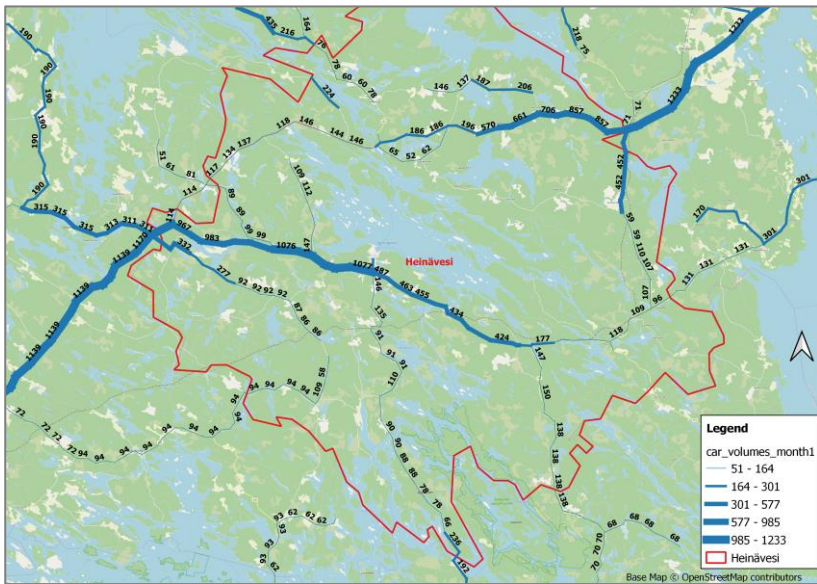
2022-05

- Pääasialliset alueparit ovat samat, mutta toukokuussa on tehty selvästi enemmän matkoja tammikuuhun verrattuna.

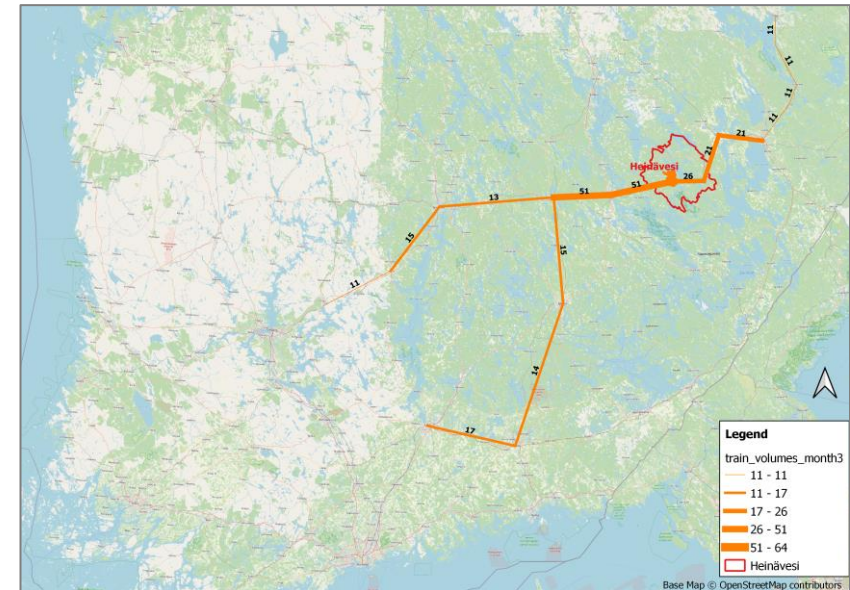
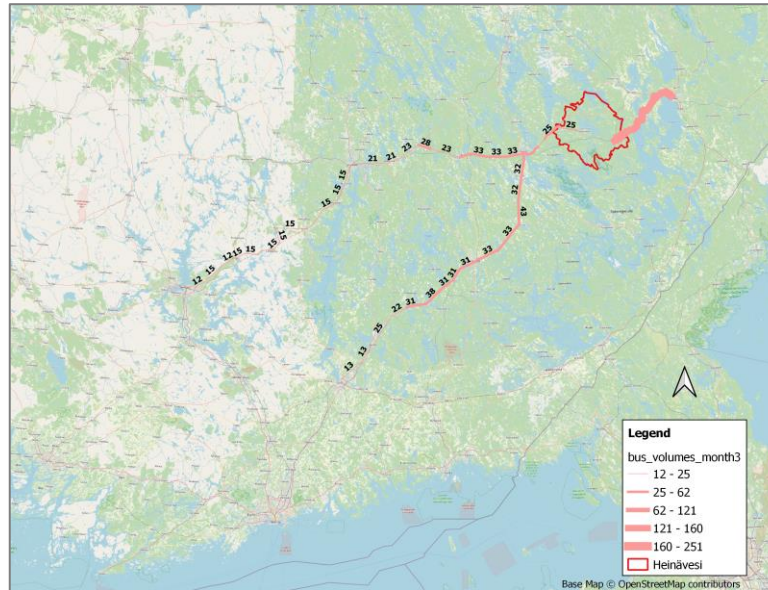
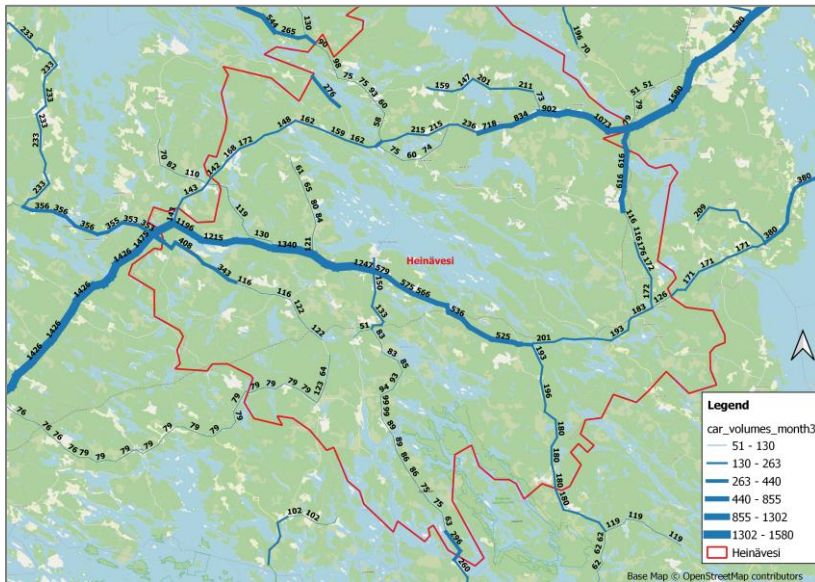
Heinävedeltä alkavat ja sinne päättyvät matkat keskimääräisenä vuorokautena kulkutavoittain 1/2022

Matkojen sijoittelu liikenneverkoille

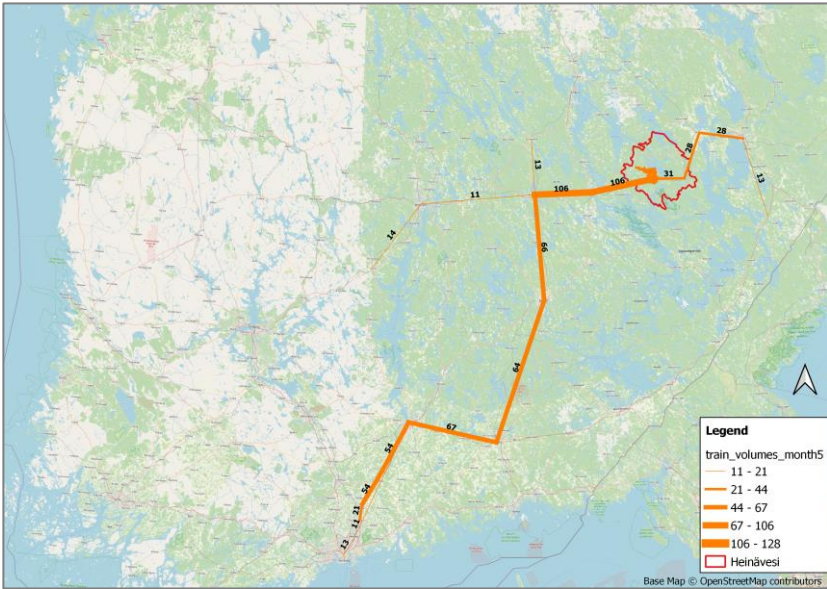
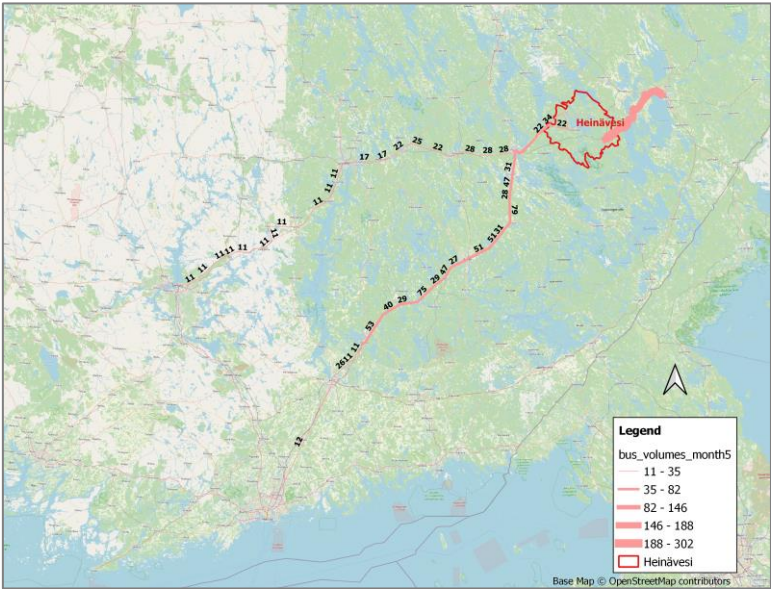
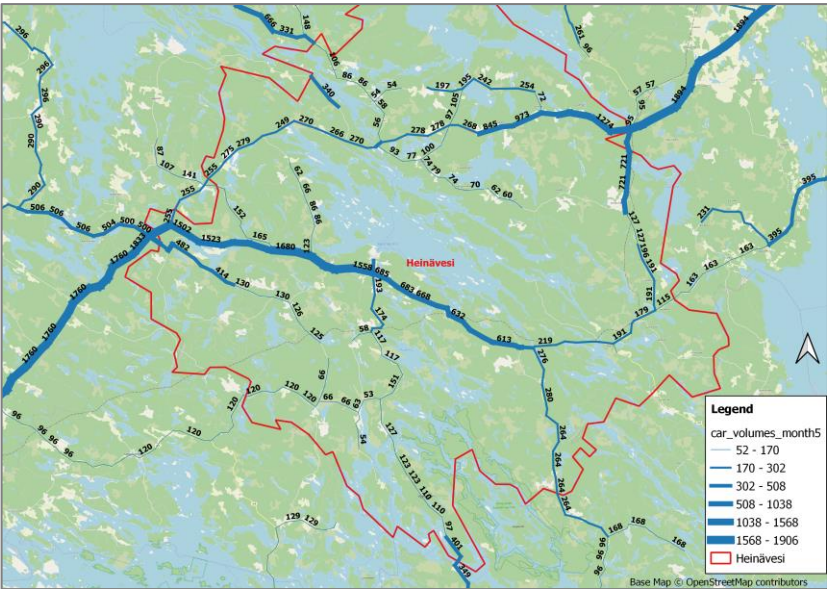
Heinävedeltä alkavat ja sinne päättyvät matkat keskimääräisenä vuorokautena kulkutavoittain 3/2022

Matkojen sijoittelu liikenneverkoille

Heinävedeltä alkavat ja sinne päättyvät matkat keskimäärisenä vuorokautena kulkutavoittain 5/2022

Matkojen sijoittelu liikenneverkoille

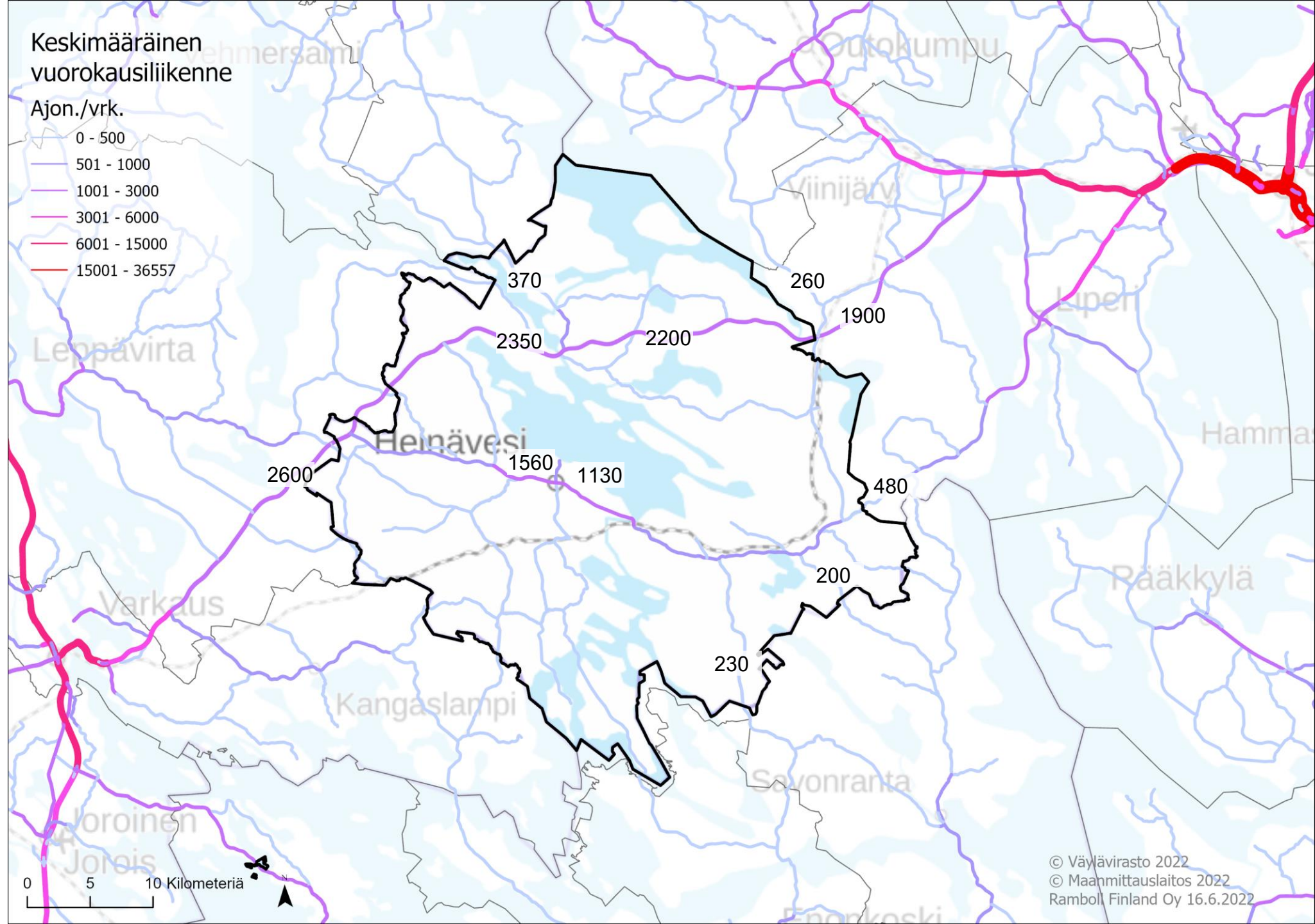

KVL

Keskimääräinen
vuorokausiliikenne

Ajon./vrk.

- 0 - 500
- 501 - 1000
- 1001 - 3000
- 3001 - 6000
- 6001 - 15000
- 15001 - 36557

KAVL

Maanteiden
arkivuorokausiliikenne
on **noin 10 %
pienempi** kuin
keskimääräinen
vuorokausiliikenne.

Keskimääräinen
arkivuorokausi-
liikenne

Ajon./vrk.

0 - 500

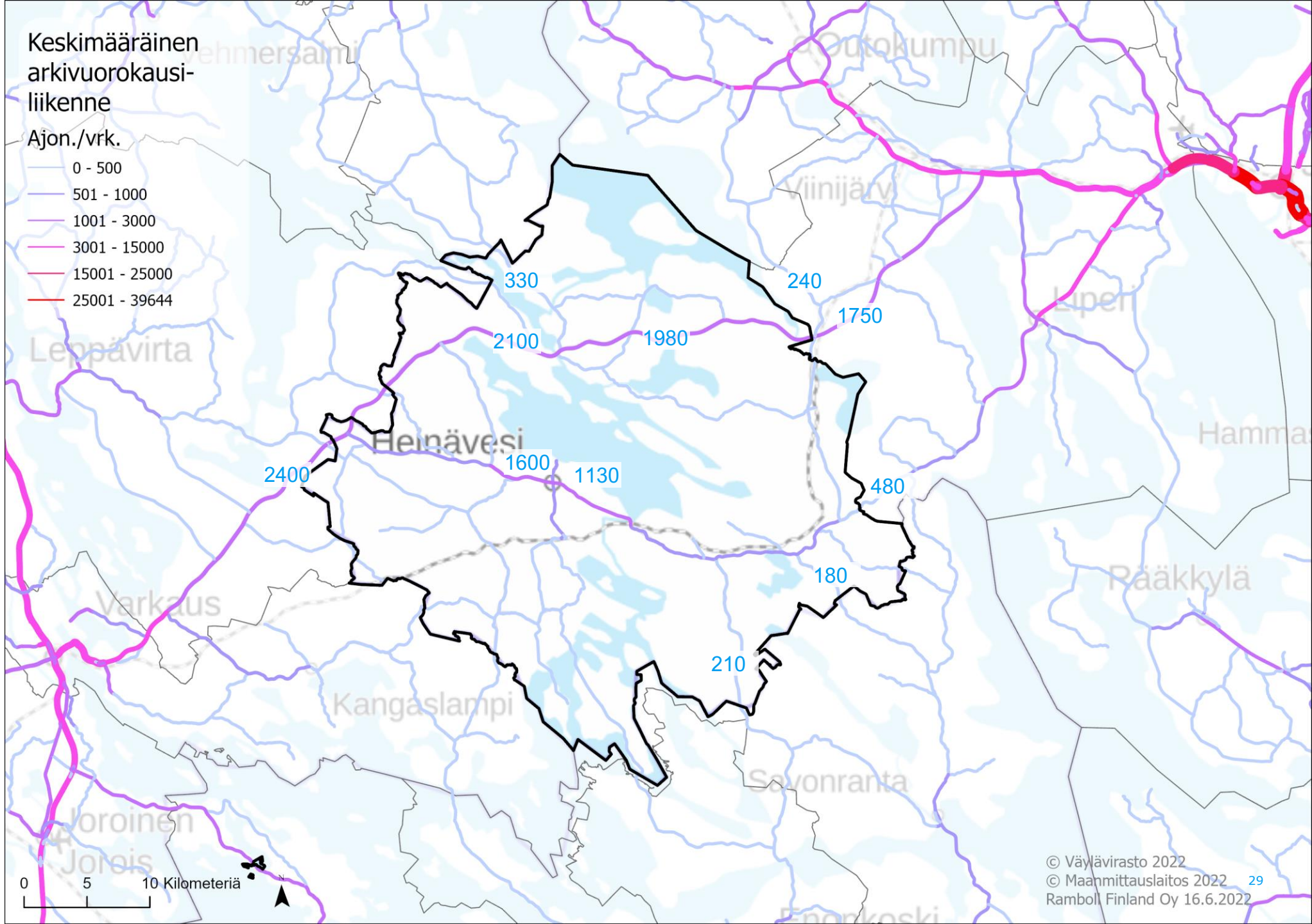
501 - 1000

1001 - 3000

3001 - 15000

15001 - 25000

25001 - 39644

KKVL

Kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin **20–30 % suurempi** kuin keskimääräinen vuorokausiliikenne.

Kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne

Ajon./vrk.

0 - 500

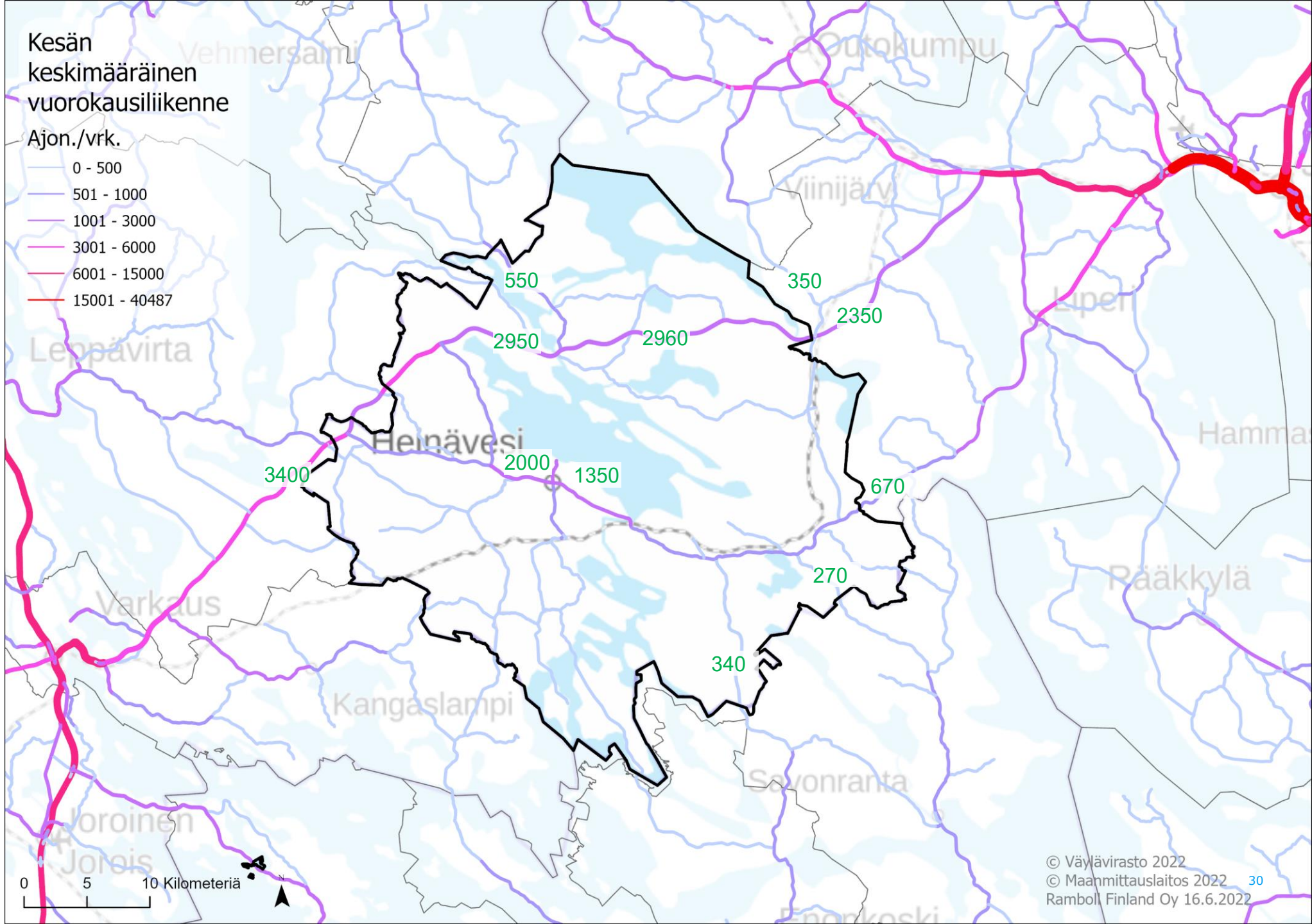
501 - 1000

1001 - 3000

3001 - 6000

6001 - 15000

15001 - 40487

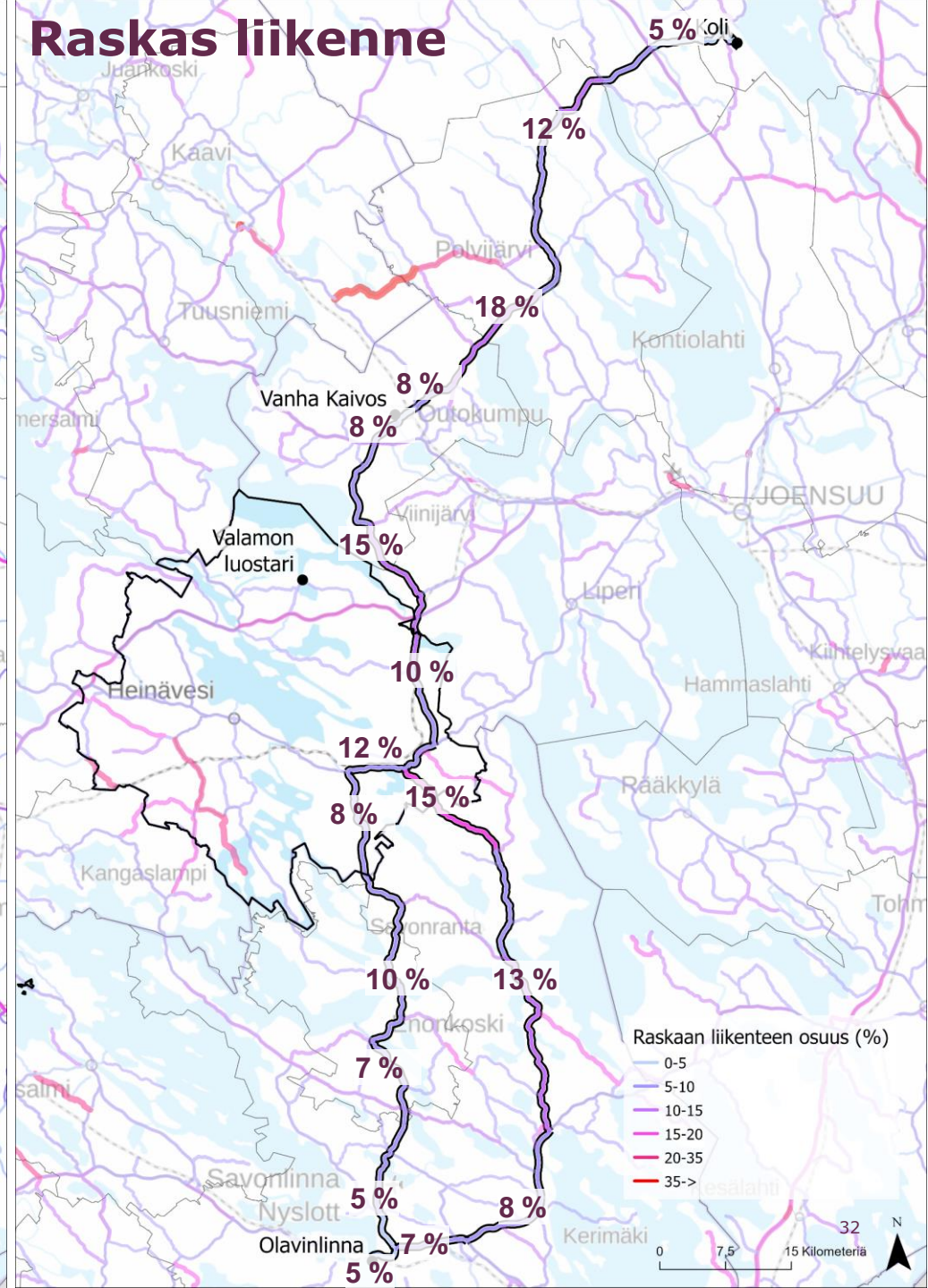
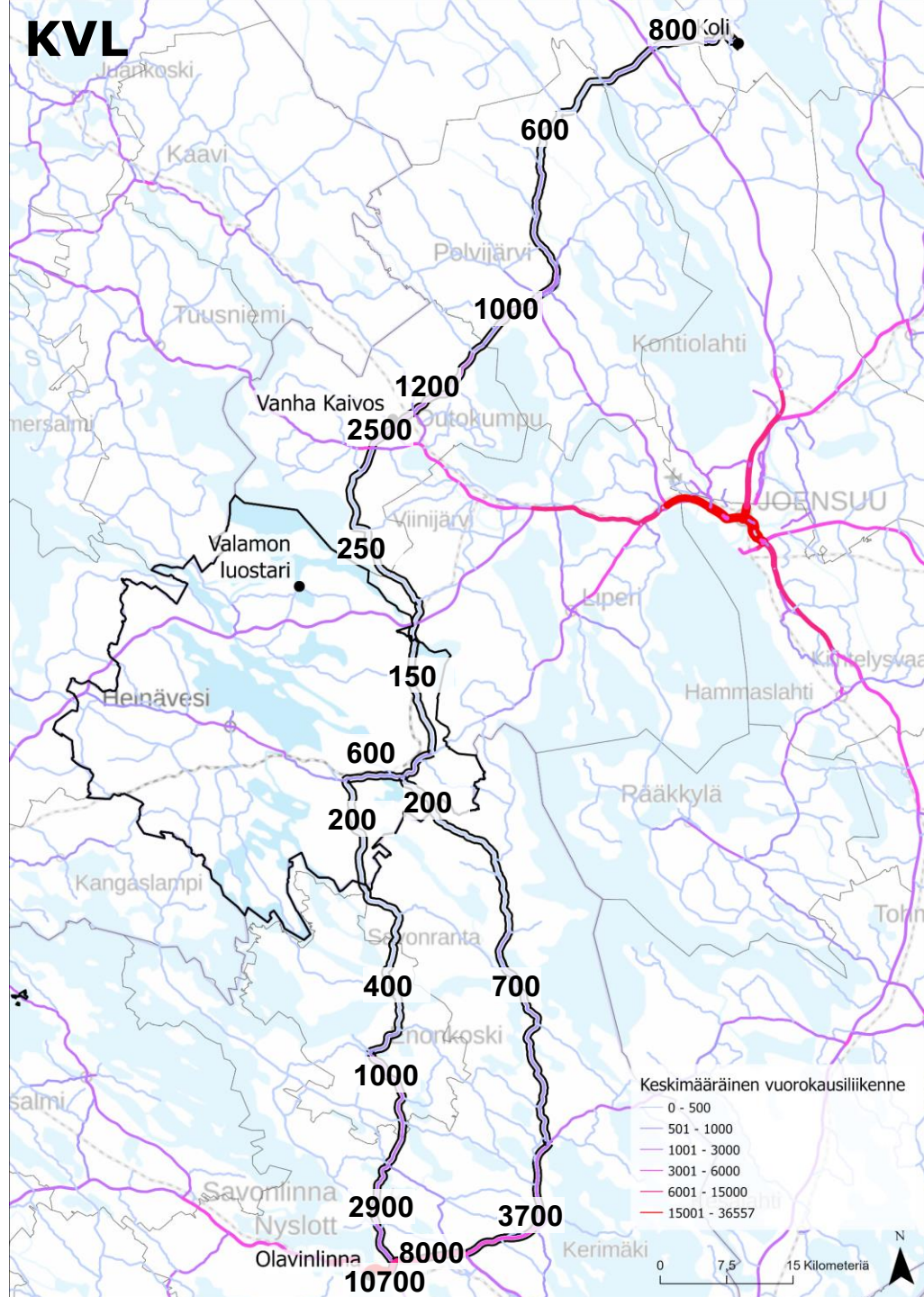
Matkailu- liikenteen analyysi 6-7/2022

Tarkasteltavat matkailukohteet
ja tilastoidut kävijämäärät

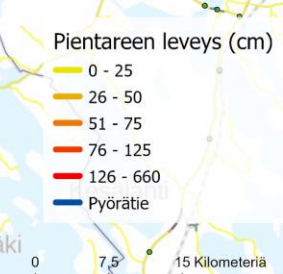
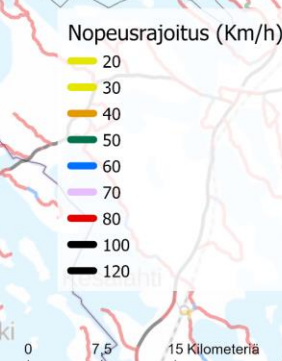
Telia-datan analyysi
matkailukohteiden
liikkumiskysynnästä

Matkailukohteiden synnyttämät
liikennevirrat verkolla
kulkutavoittain

Yhteysvälin liikennemäärät ja koostumus

Ramboll

Tilastoidut käynnit matkailukohteissa

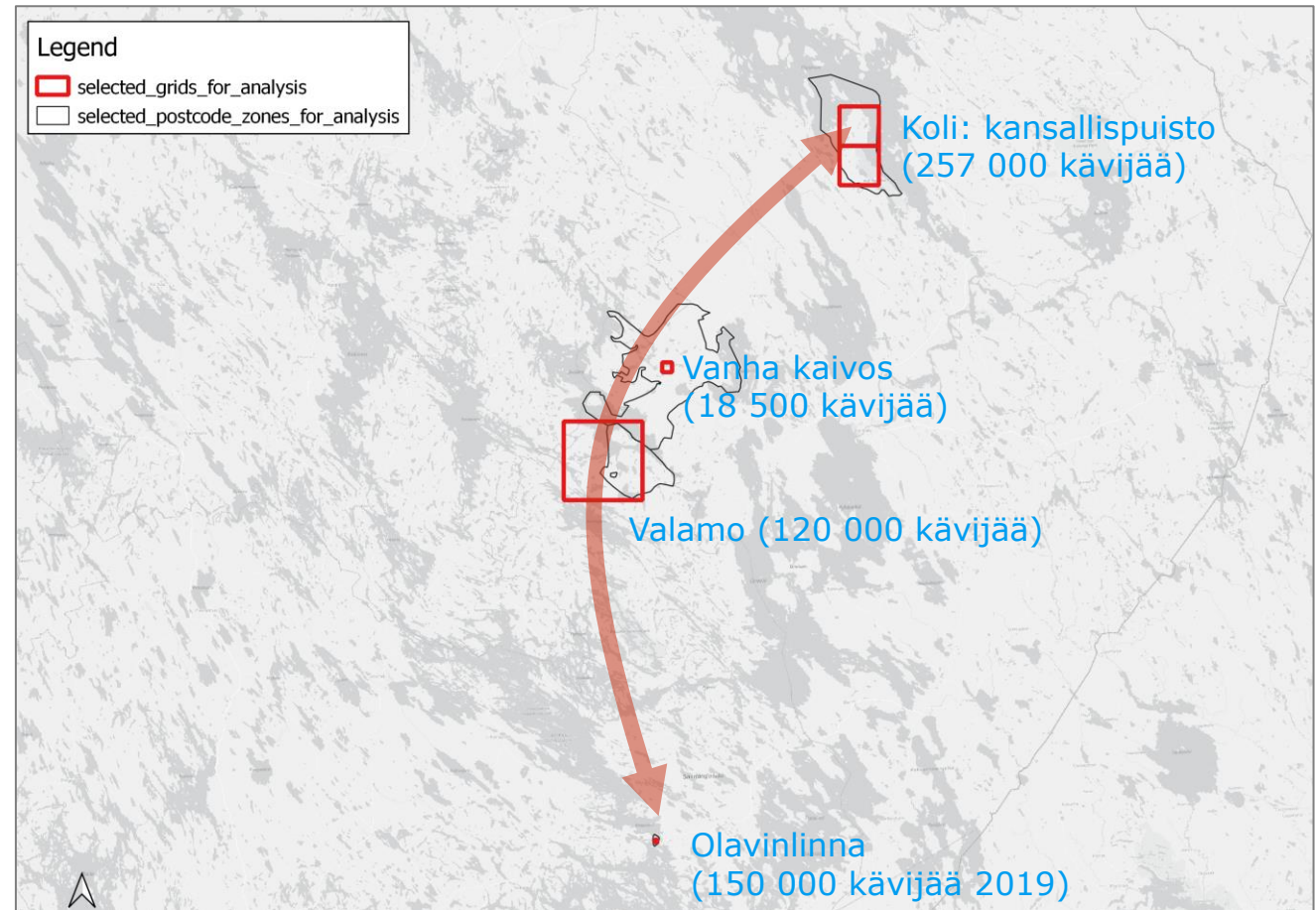
Savonlinna	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Olavinlinna	73 027	83 377	72 384	85 962	83 587	71 673	72 697	91 077	85 072	149 873	89 164	87 254
Savonlinnan Oopperajuhlat	64 444	61 046	73 563	71 425	71 973	71 278	67 132	67 842	70 249	64 501	-	2 628
Savonlinnan maakuntamuseo	26 915	28 778	33 581	39 560	34 253	28 475	30 959	35 681	34 570	35 922	21 057	33 000

- **Valamon** osalta kävijämäärät perustuvat arvioon ja muutamien kohteiden kirjanpitoon sekä kassatapahtumiin, koska meillä ei ole pääsymaksua.
 - Normaali vuosina kävijämääräksi ilmoitamme 120 000 kävijää.
- **Vanhalla Kaivoksella** kävijöitä (sis. teatteri esitykset, taikuri-, teema-päivät, sirkus, Riverian tanssijat ym. tapahtumat sekä maksaneet Kaivosmuseon kävijät alueella)
 - vuosi 2019: 19 560 hlöä, 2020: 14 157 hlöä, 2021: 18 500 hlöä
- **Kolin kävijämääriä:**
 - Kolin kansallispuisto jatkaa Pohjois-Karjalan suosituimpana luontokohteena. Kolin kansallispuistoon tehtiin vuonna 2020 ennätykselliset 236 000 käyntiä, missä on kasvua 17 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.
 - Kolin kansallispuistoon tehtiin viime vuonna eli 2021 lähes 257 000 käyntiä. Käyntimäärä nousi yhdeksän prosenttia vuodesta 2020. Koli on Suomen kansallispuistoista neljänneksi suosituin.

Matkailukohteita palvelevan liikennekäytävän tarkastelu

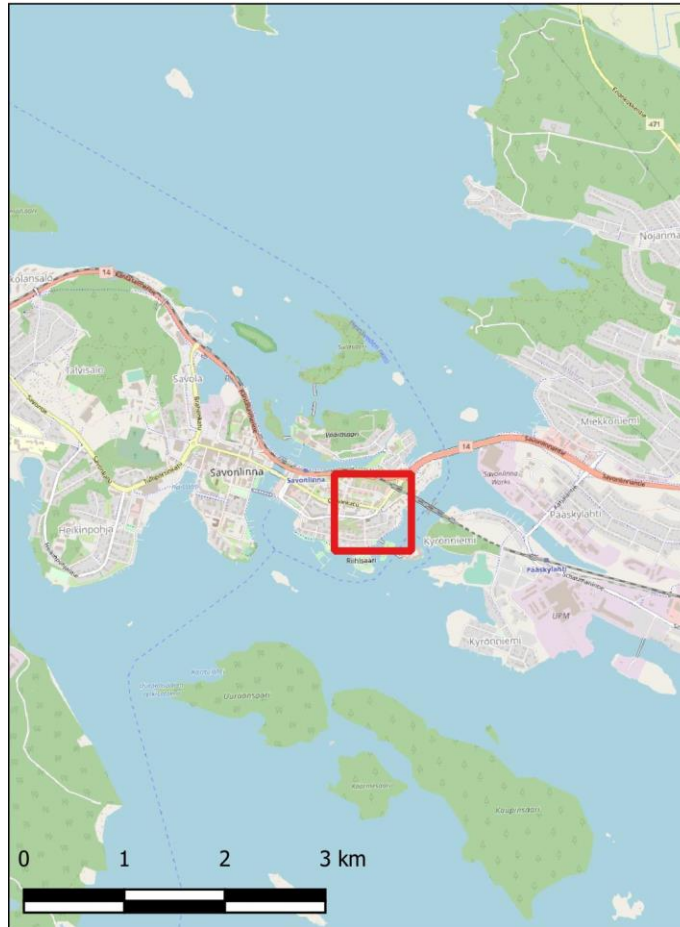
1. Määritetään matkailukohteittain operaattoridatan postinumeroalueet ja valtakunnallisen liikennemallin ruudut.
2. Haetaan operaattoridata 6–7/2022 ja muodostetaan lähtöpaikka-määräpaikka – matriisit valituille postinumeroalueille.
3. Poimitaan matkailukohteittain valtakunnallisen liikennemallin liikennekysyntä ruuduittain.
4. Kalibroidaan liikennemallin matriisit vastaamaan operaattoridatan mukaan havaittua ja laajennettua kysyntää.
5. Sijoitellaan auto- ja joukkoliikennematkat liikenneverkoille.

Matkailukohteet ja tilastoidut kävijämäärät 2019–2021

Kohteita palvelevat ruudut operaattoridatassa

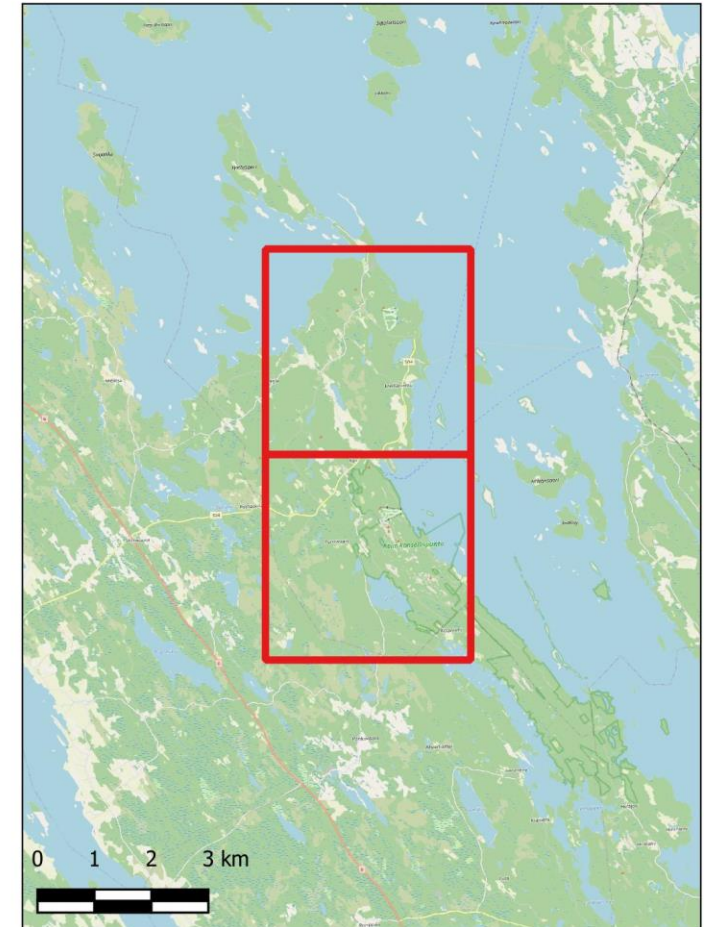
Olavinlinna

Valamo ja Vanha Kaivos

Koli

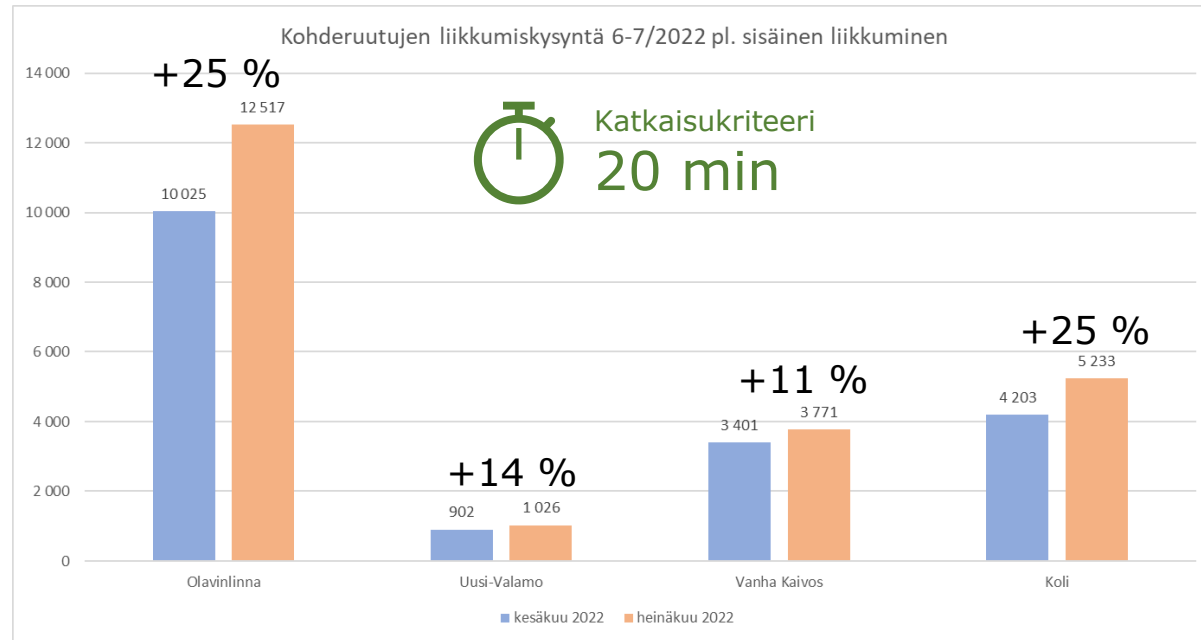

Matkan katkaisukriteeri operaattoridatassa

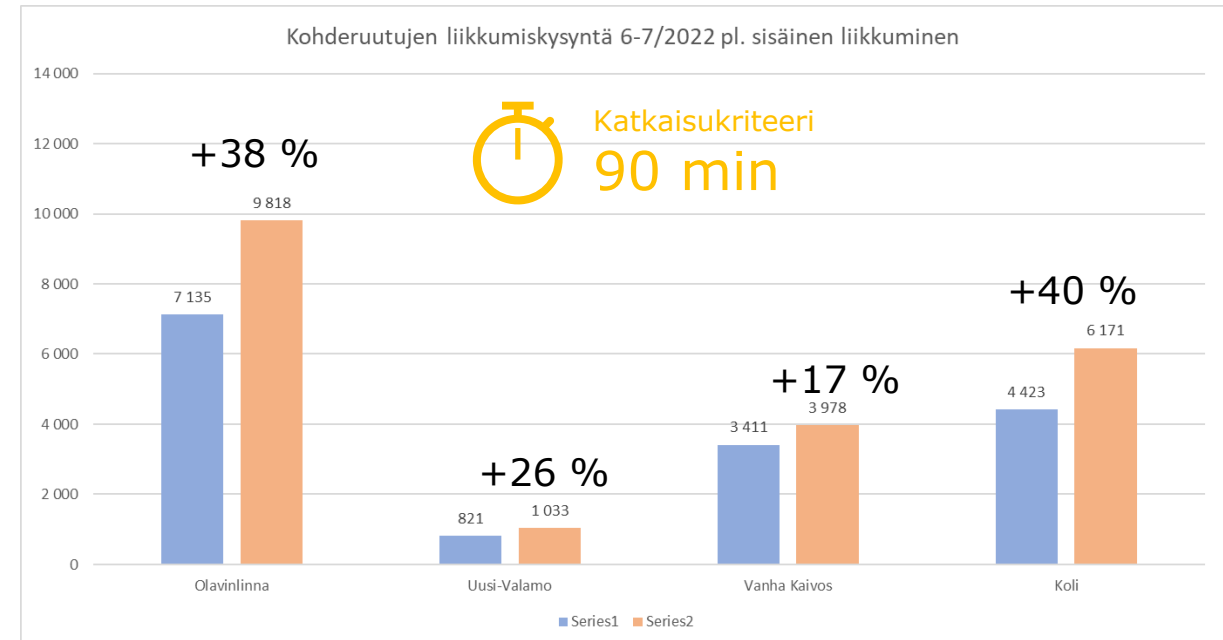
- Tulokset kuvaavat kaikkia matkoja, jotka alkavat tai päättyvät matkailualueita palveleviin ruutuihin.
- Käytetyssä operaattoridatassa on **kaksi määritelmää matkan katkaisukriteereistä**. Matka katkaistaan, jos matkapuhelin on paikoillaan joko 20 minuuttia tai 90 minuuttia.
 - 20 minuutin katkaisukriteerillä pidempien matkojen suuntautuminen voi kohdistua lähikuntaan, jossa on pidetty esim. lounas- tai kahvitauko. Kysyntä ja saapumissuunta on tällöin oikean suuntainen, mutta tarkka lähtökunta ei välttämättä ole tiedossa.
 - 90 minuutin katkaisukriteerillä saadaan pitkien matkojen lähtö- ja määränpaikat paremmin kiinni. Toisaalta kriteeri voi muuttaa lyhyiden matkojen tulkintaa.
- Tarkastelut on tehty molemmille matkan katkaisukriteereille.

Matkailukohderuutuihin kohdistuva kokonaisliikkuminen 6-7/2022, ka/vrk

Poistettu Heinäveden, Outokummun ja Savonlinnan sisäiset matkat

- Kokonaisuudessaan liikkumisen kasvu kesä/heinäkuu **+22 %**

- Kokonaisuudessaan liikkumisen kasvu kesä/heinäkuu **+33 %**

- Neljään matkailukohteeseen** tehtiin vuosien 2019–2021 huipputilastojen mukaan **yhteensä 546 000 vierailua vuodessa** eli keskimäärin 45 500 käyntiä/kk (kohteesta riippuen voi kausivaihtelu olla tuntuvakin) = **1500 käyntiä/päivä**.

→ Kävijätilastoihin verrattaessa havaitaan, että operaattoridata sisältää valtaosin muita kuin matkailukohteeseen tehtäviä matkoja

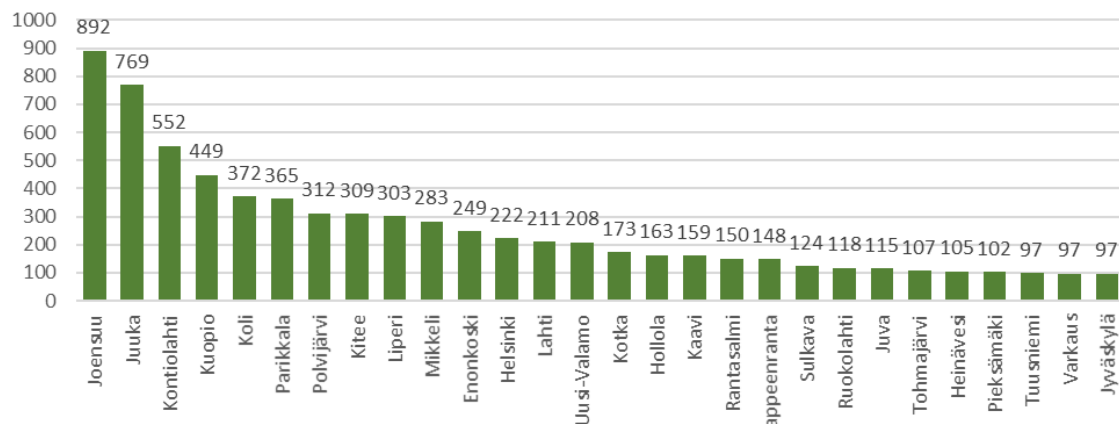

Katkaisukriteeri
20 min

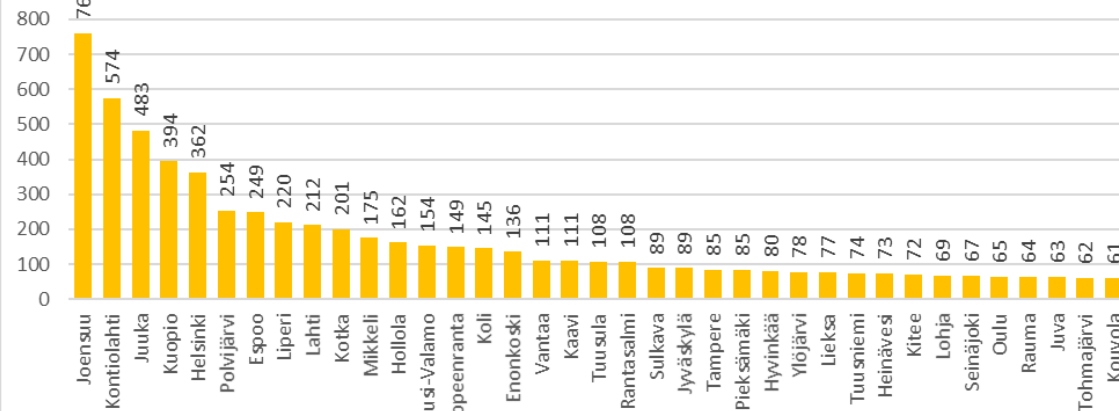

Katkaisukriteeri
90 min

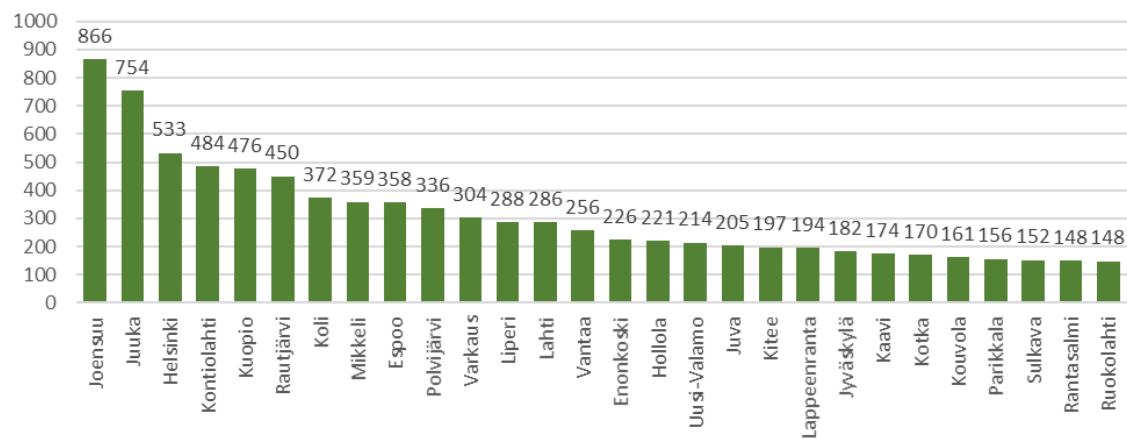
Kaikkiin kohteisiin saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

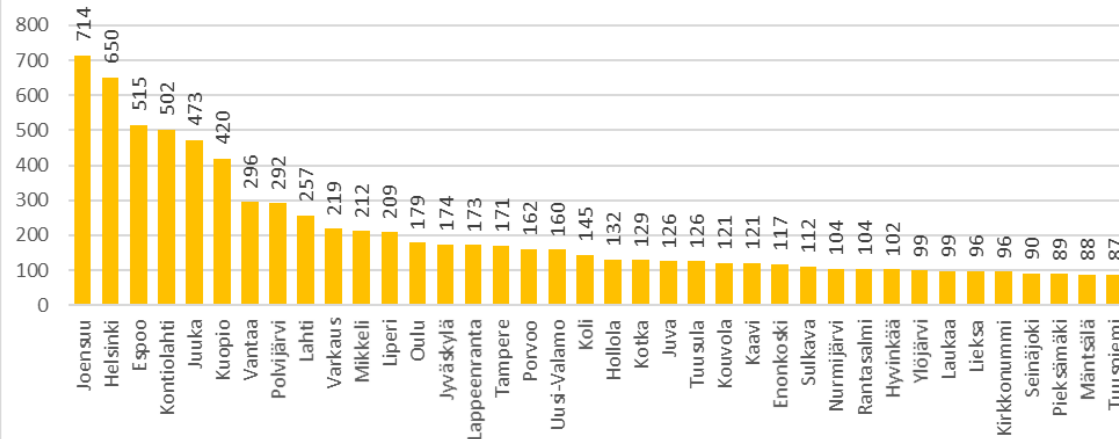
Kaikkiin kohteisiin saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

Kaikista kohteista lähtevät 7/2022 kohdekunnan mukaan

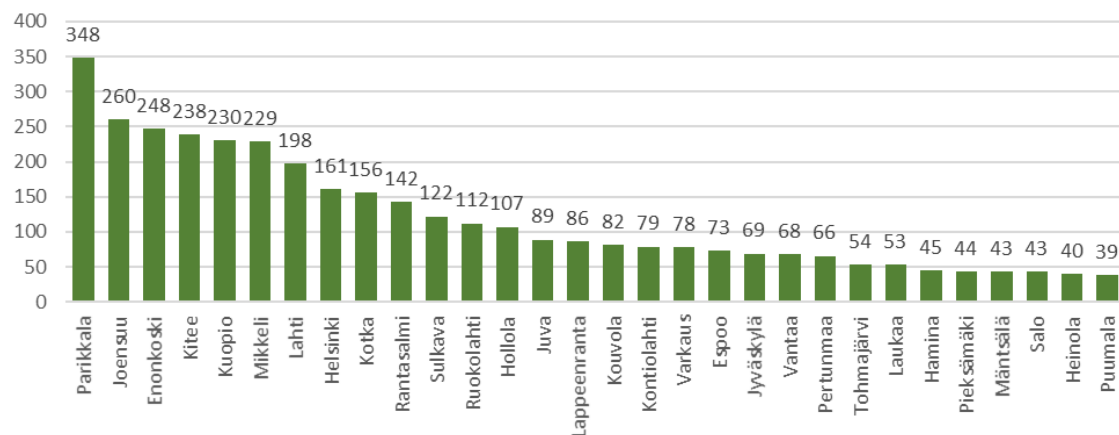

Kaikista kohteista lähtevät matkat 7/2022 kohdekunnan mukaan

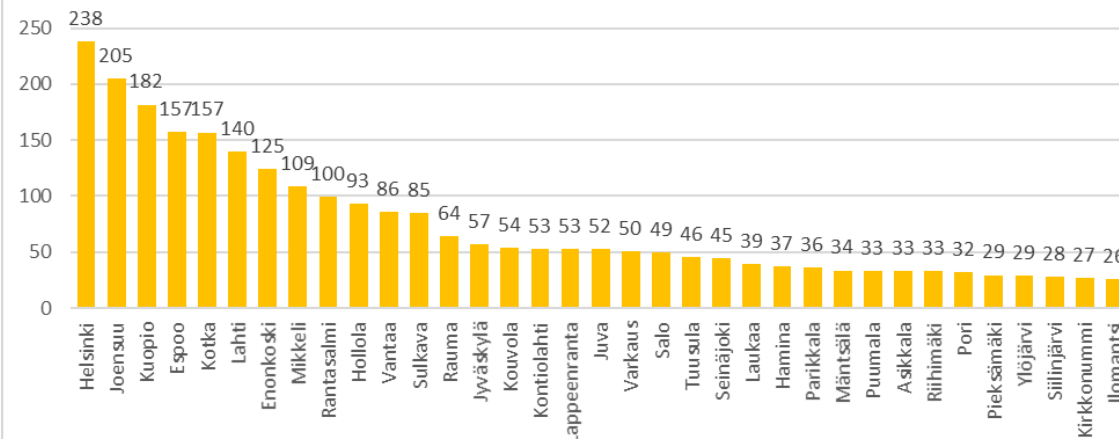

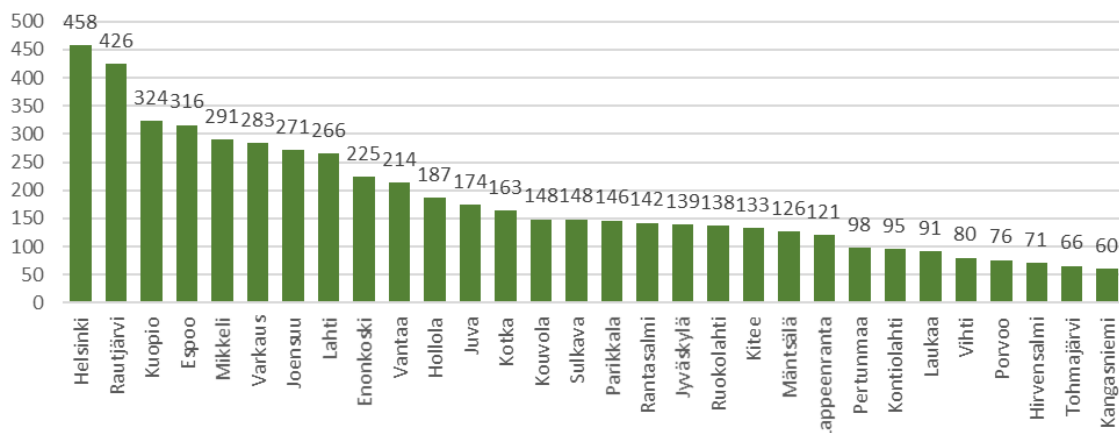
Olavinlinnaan saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

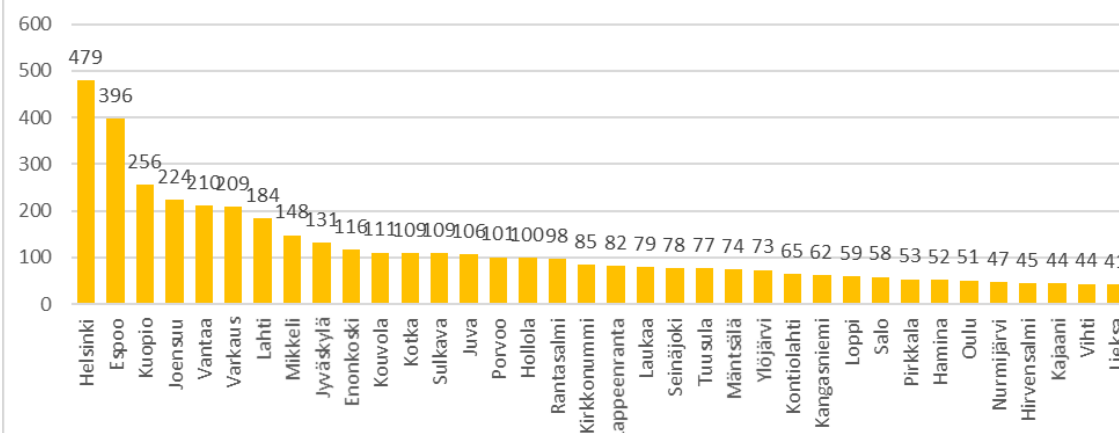
Olavinlinnaan saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

Olavinlinnasta lähtevät 7/2022 kohdekunnan mukaan

Olavinlinnasta lähtevät matkat 7/2022 kohdekunnan mukaan

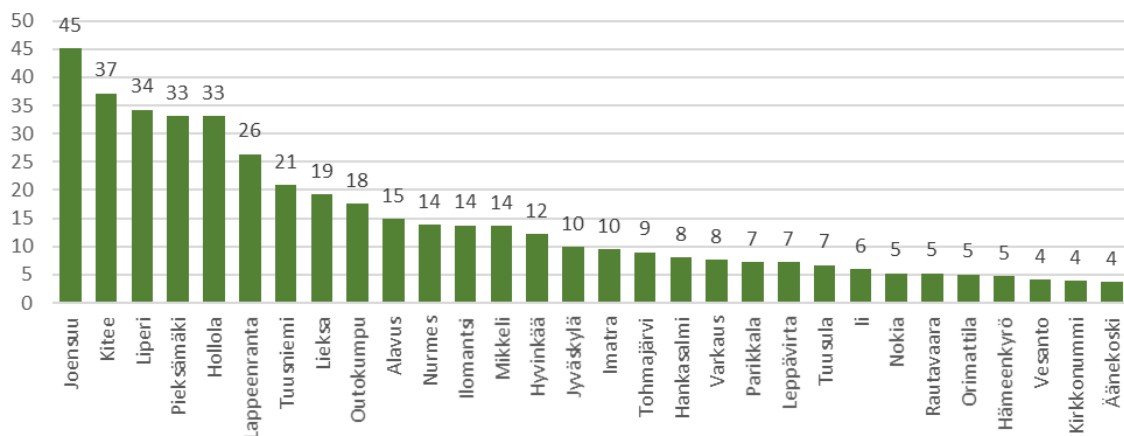

Valamo

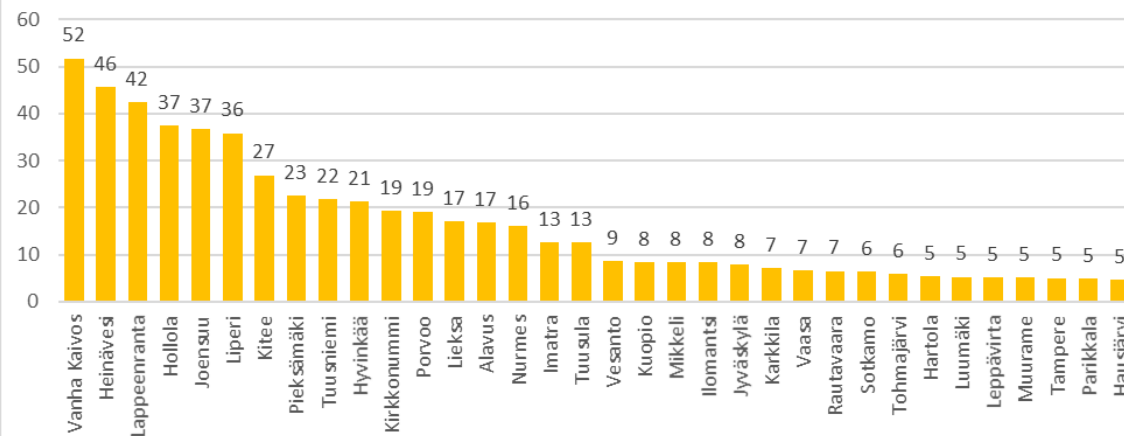
Katkaisukriteeri
20 min

Valamoon saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

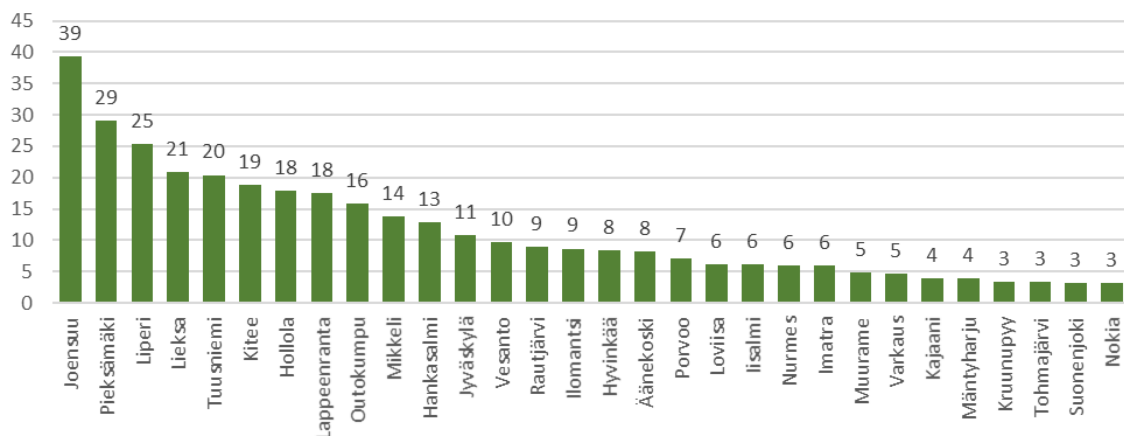

Katkaisukriteeri
90 min

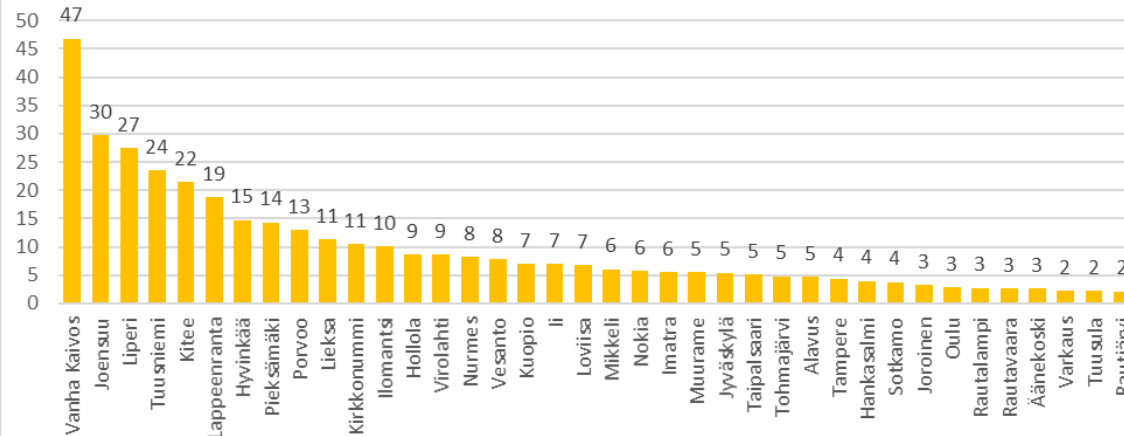
Valamoon saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

Valamosta lähtevät 7/2022 kohdekunnan mukaan

Valamosta lähtevät matkat 7/2022 kohdekunnan mukaan

Vanha Kaivos

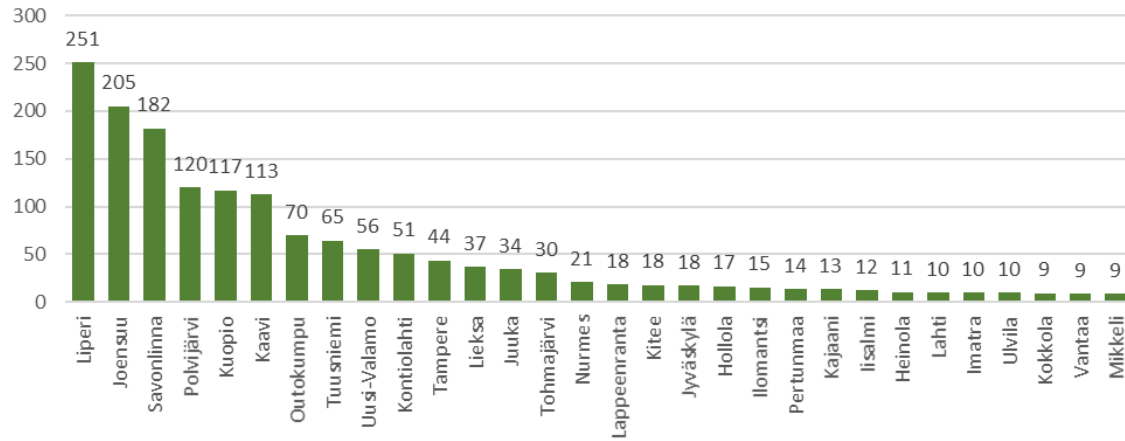

Katkaisukriteeri
20 min

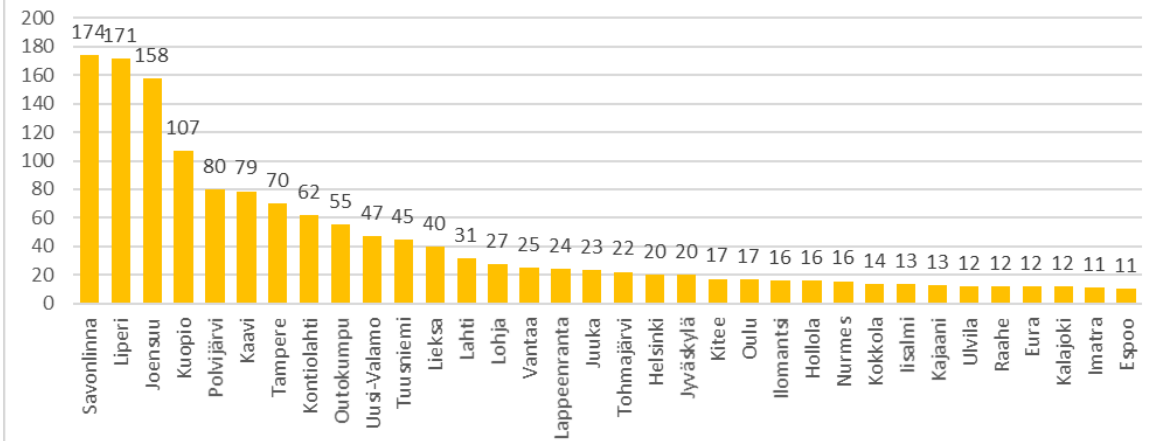

Katkaisukriteeri
90 min

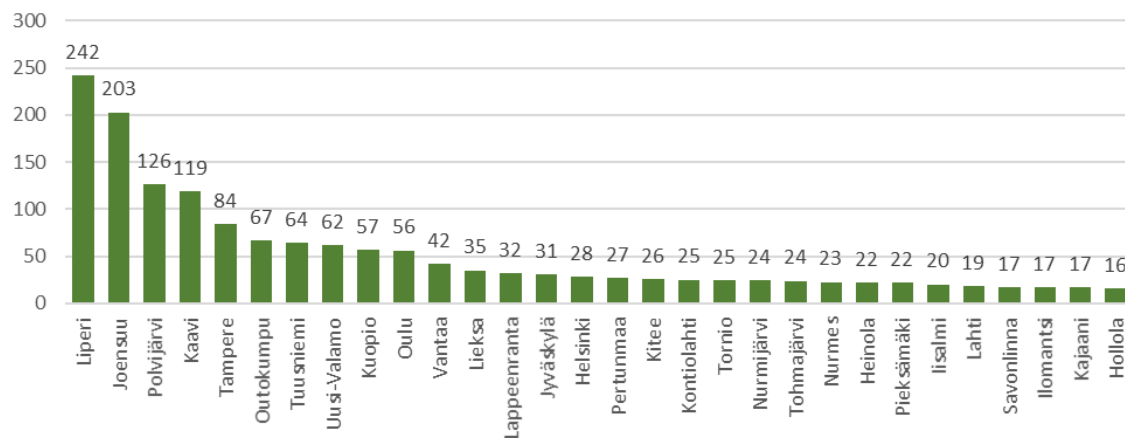
Vanhalle Kaivokselle saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

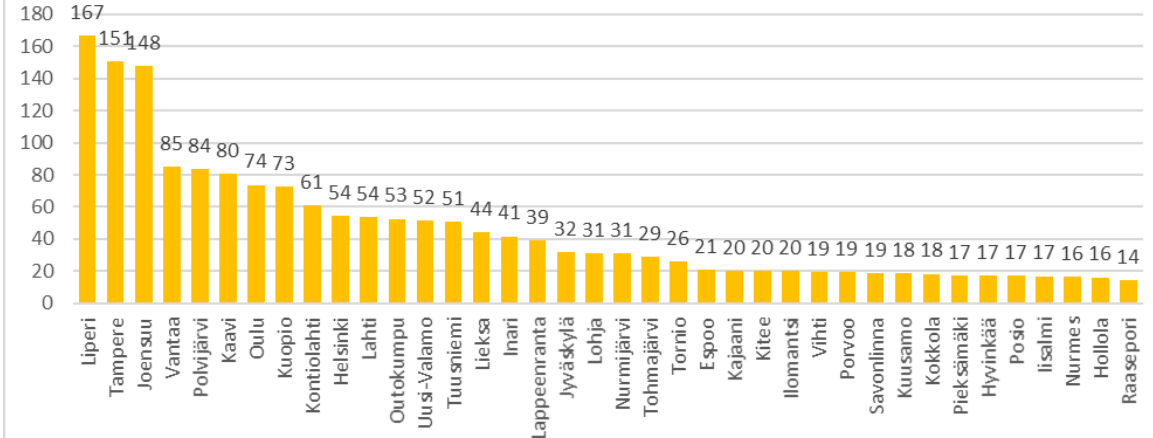
Vanhalle Kaivokselle saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

Vanhalta Kaivokselta lähtevät 7/2022 kohdekunnan mukaan

Vanhalta Kaivokselta lähtevät matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

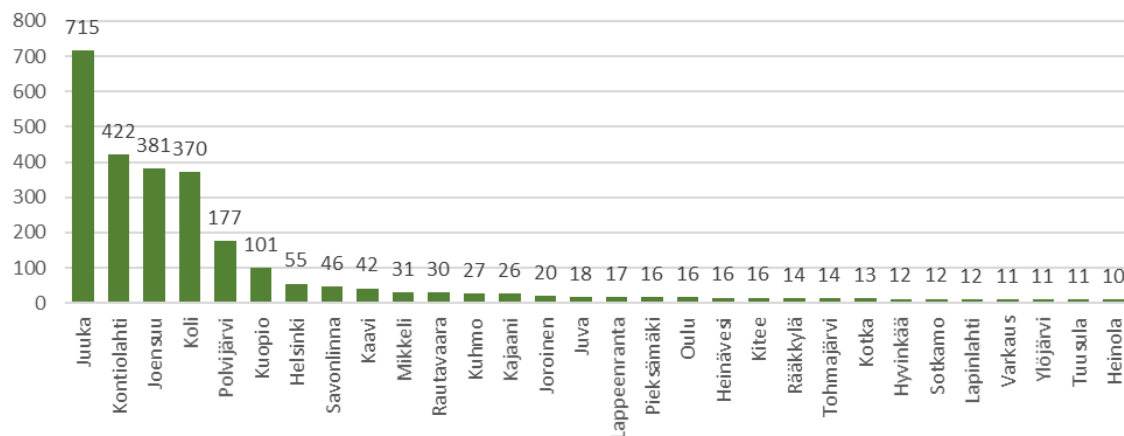

Koli

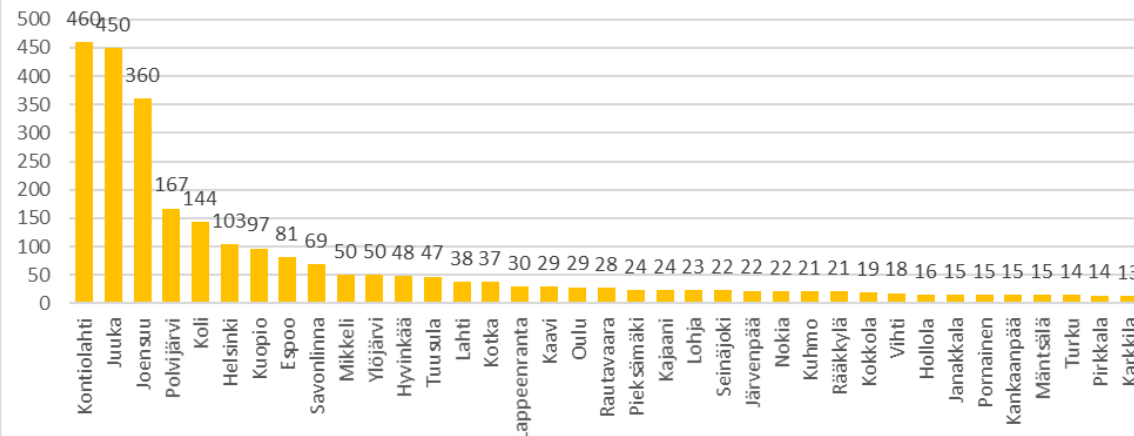

Katkaisukriteeri
20 min

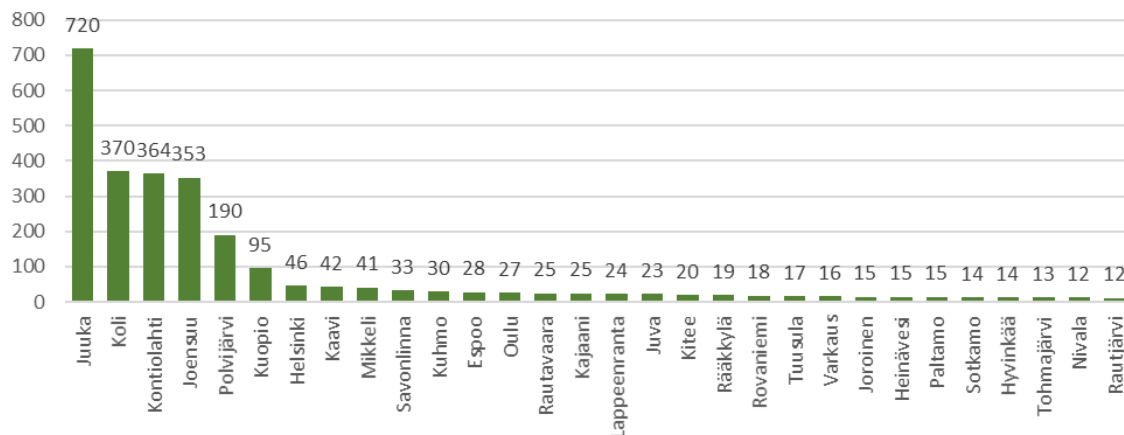
Kolille saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

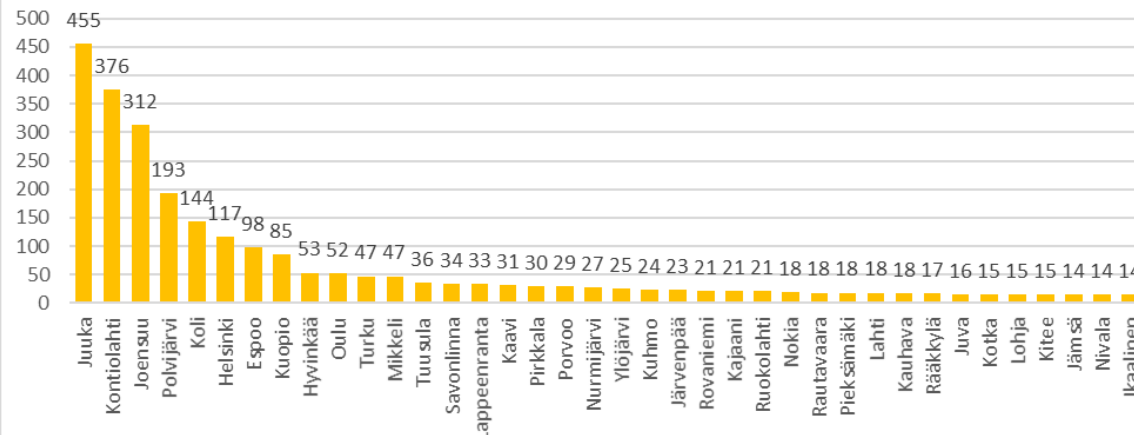
Kolille saapuvat matkat 7/2022 lähtökunnan mukaan

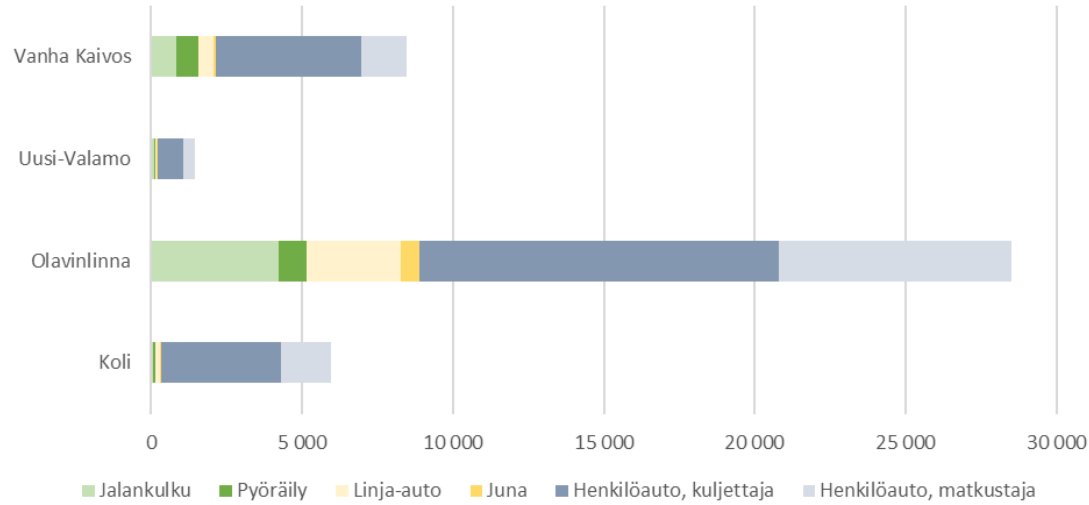
Kolilta lähtevät 7/2022 kohdekunnan mukaan

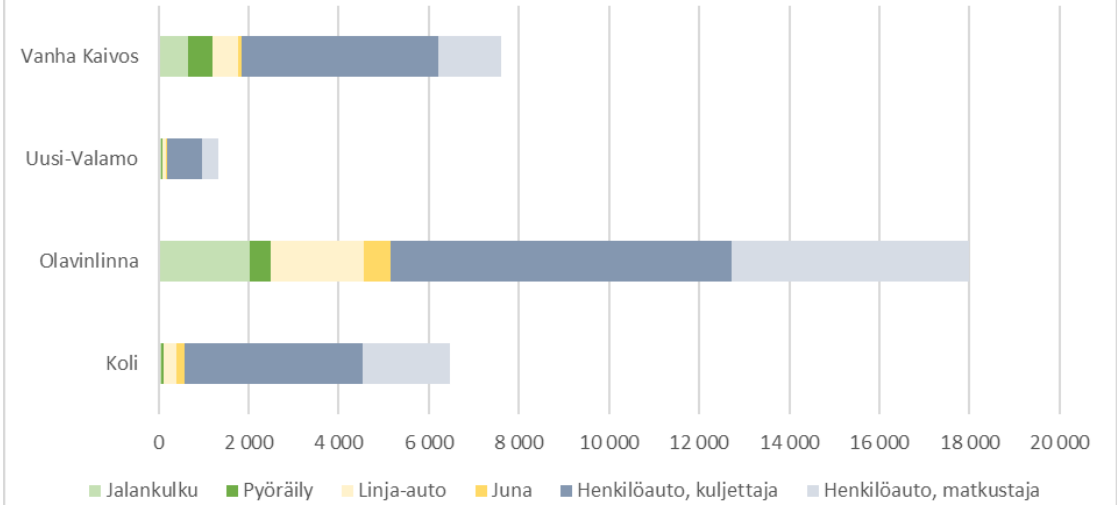
Kolilta lähtevät matkat 7/2022 kohdekunnan mukaan

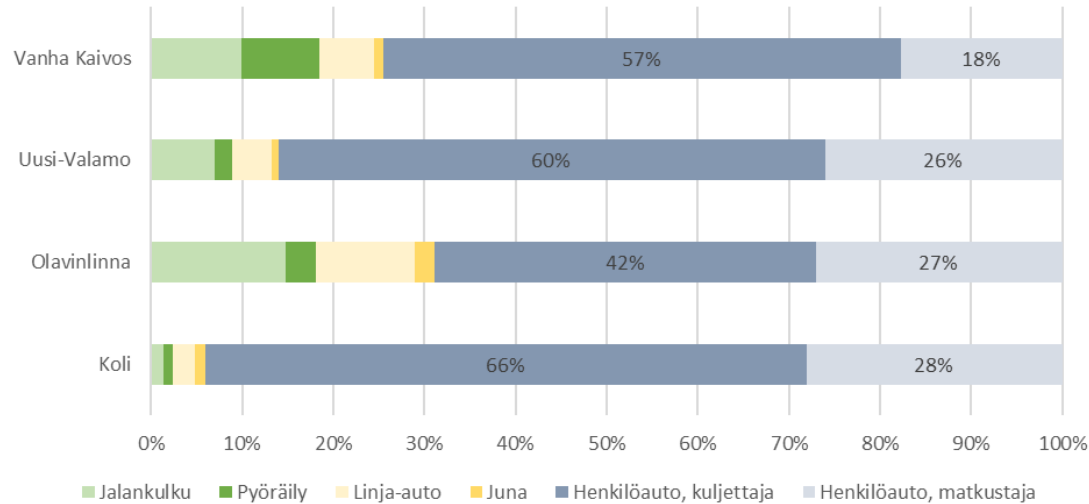
Matkailukohteita palvelevien ruutujen liikkuminen 7/2022

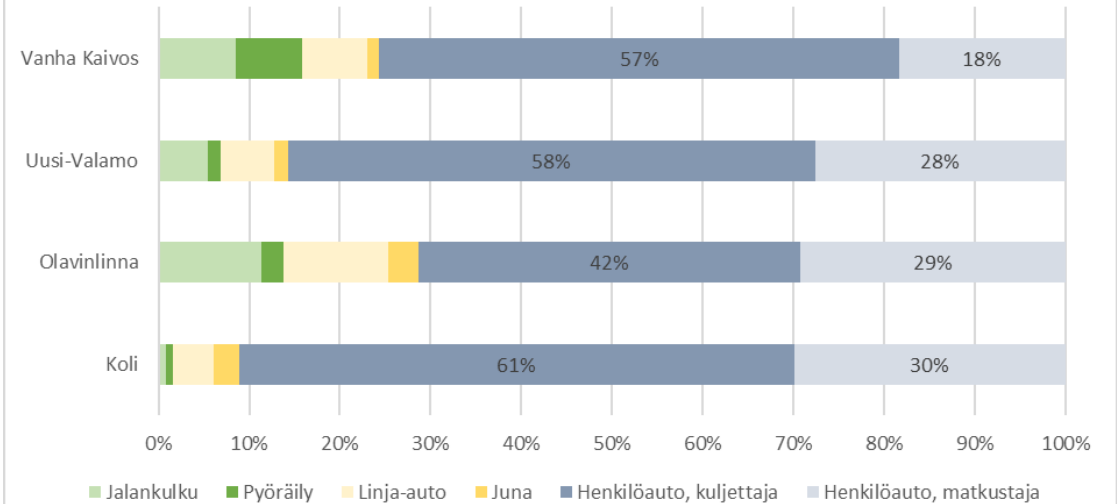
Matkailukohteita palvelevien ruutujen liikkuminen 7/2022

Matkailukohteita palvelevien ruutujen kulkutavat 7/2022

Matkailukohteita palvelevien ruutujen kulkutavat 7/2022

Liikkuminen kohteiden välillä

Saapuvat ja lähtevät matkat yhteensä, ka. / vrk heinäkuu 2022

	Koli	Olavinlinna	Uusi-Valamo	Vanha Kaivos
Koli			3	0
Olavinlinna				14
Uusi-Valamo	3			117
Vanha Kaivos		14	117	

Yhteensä 363 matkaa/vrk

	Koli	Olavinlinna	Uusi-Valamo	Vanha Kaivos
Koli			1	
Olavinlinna				6
Uusi-Valamo	1			52
Vanha Kaivos		7	47	

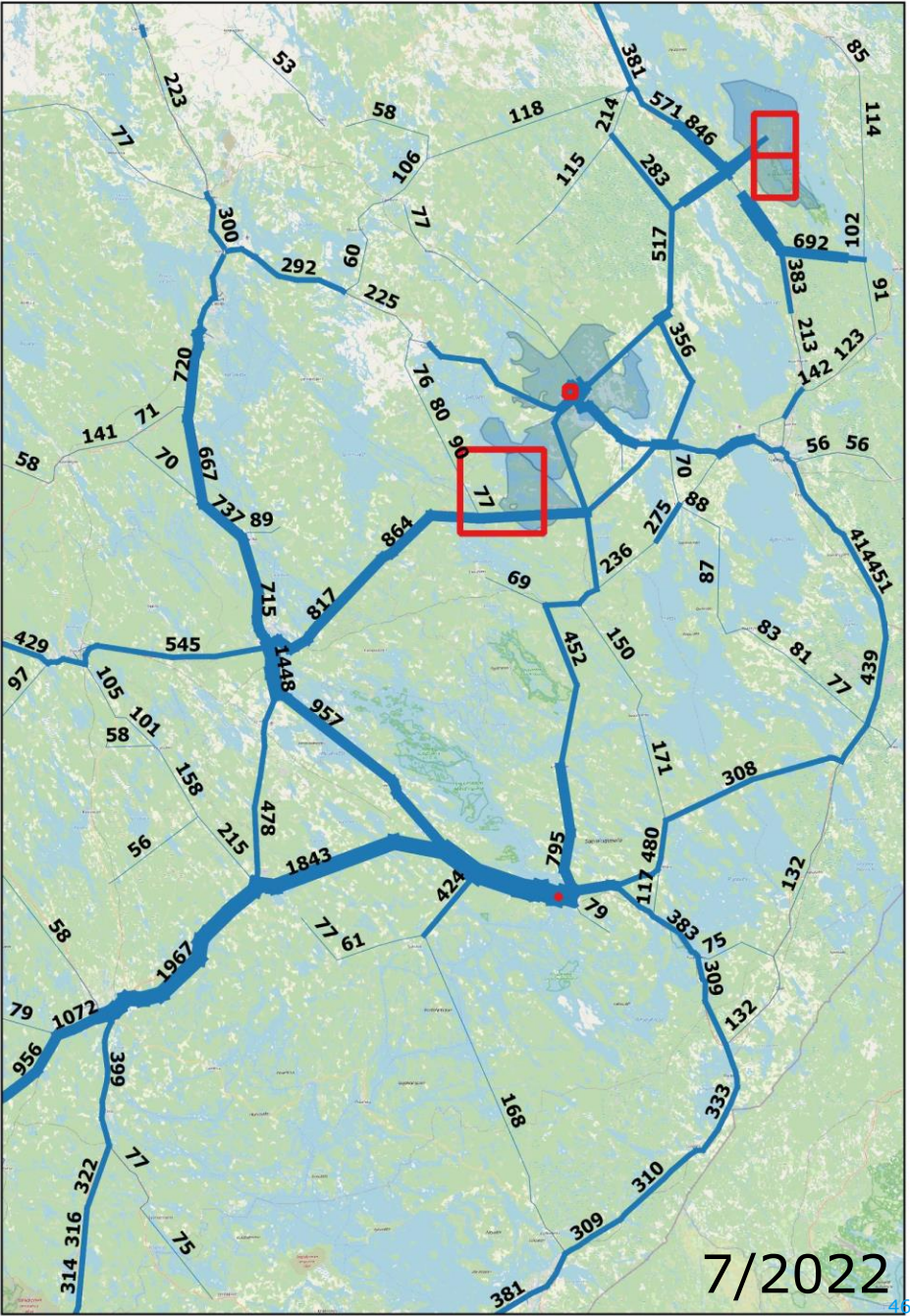
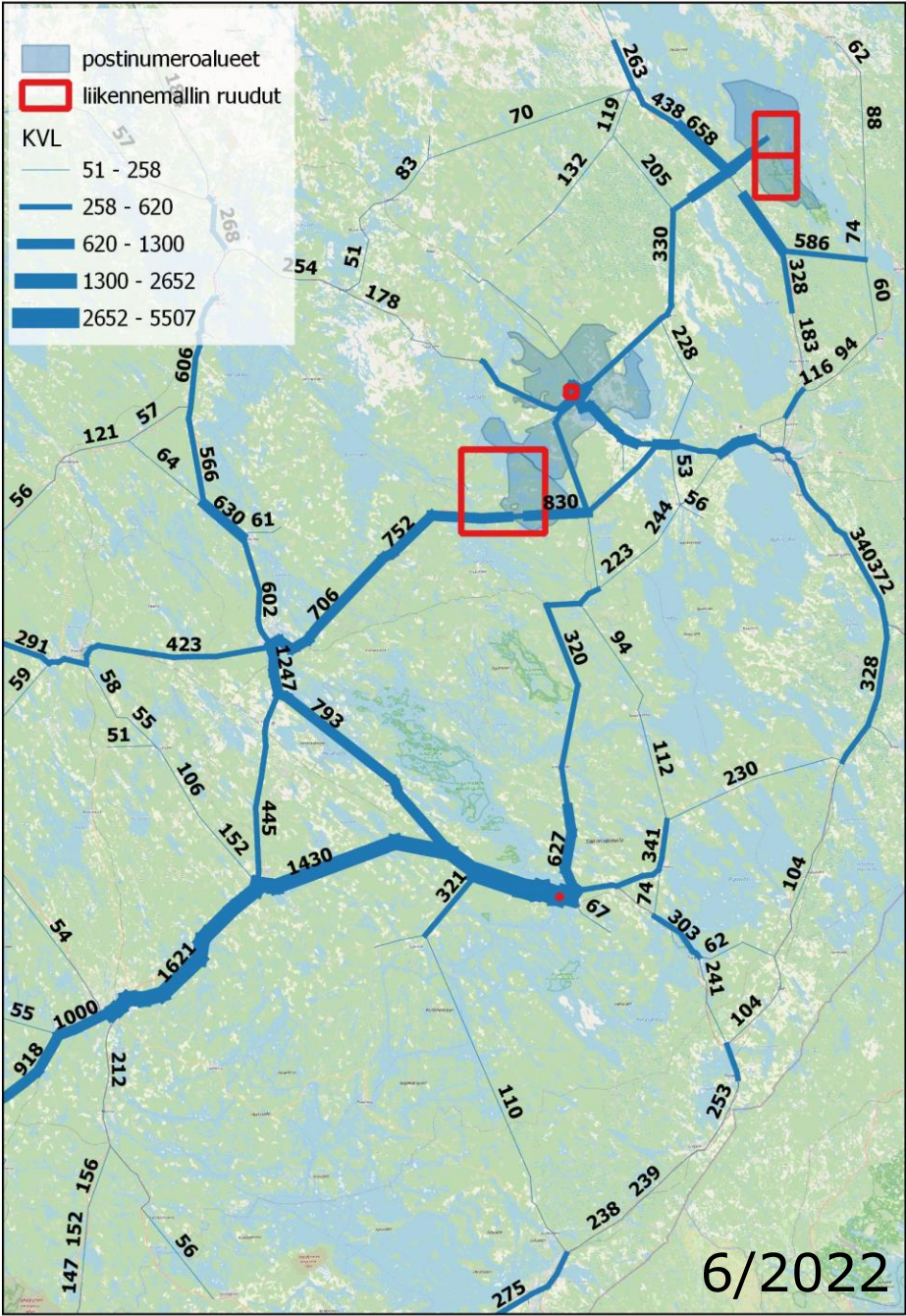
Yhteensä 114 matkaa/vrk

- Kohteiden välisiä matkoja on noin 1–2 % kaikista kohteita palveleviin ruutuihin suuntatuvista matkoista.
- Datat perusteella eniten vuorovaikutusta on Valamon ja Vanhan Kaivoksen matkailukohteiden välillä.

Liikennekysyntä
matkailukohteita
palveleviin ruutuihin

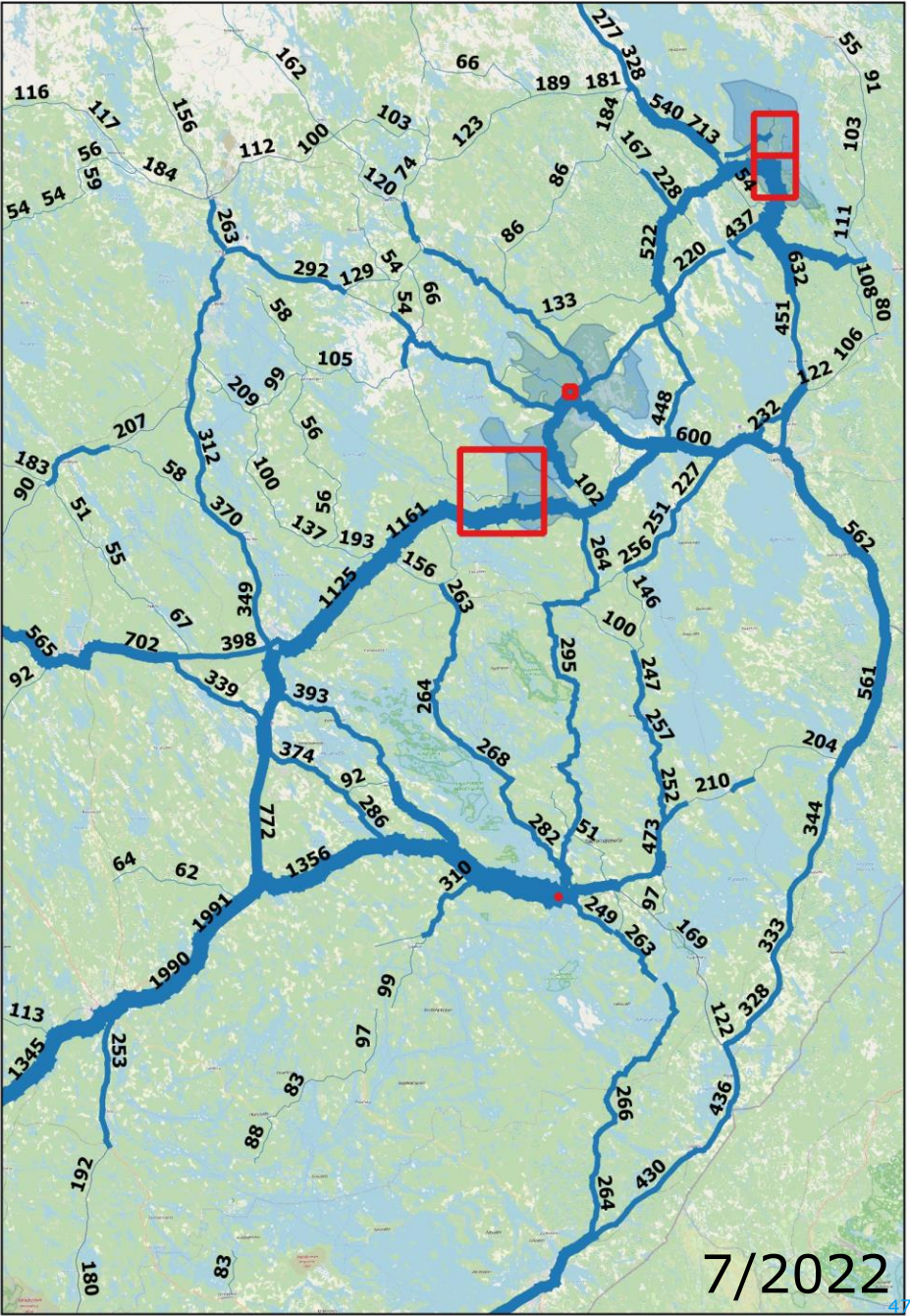
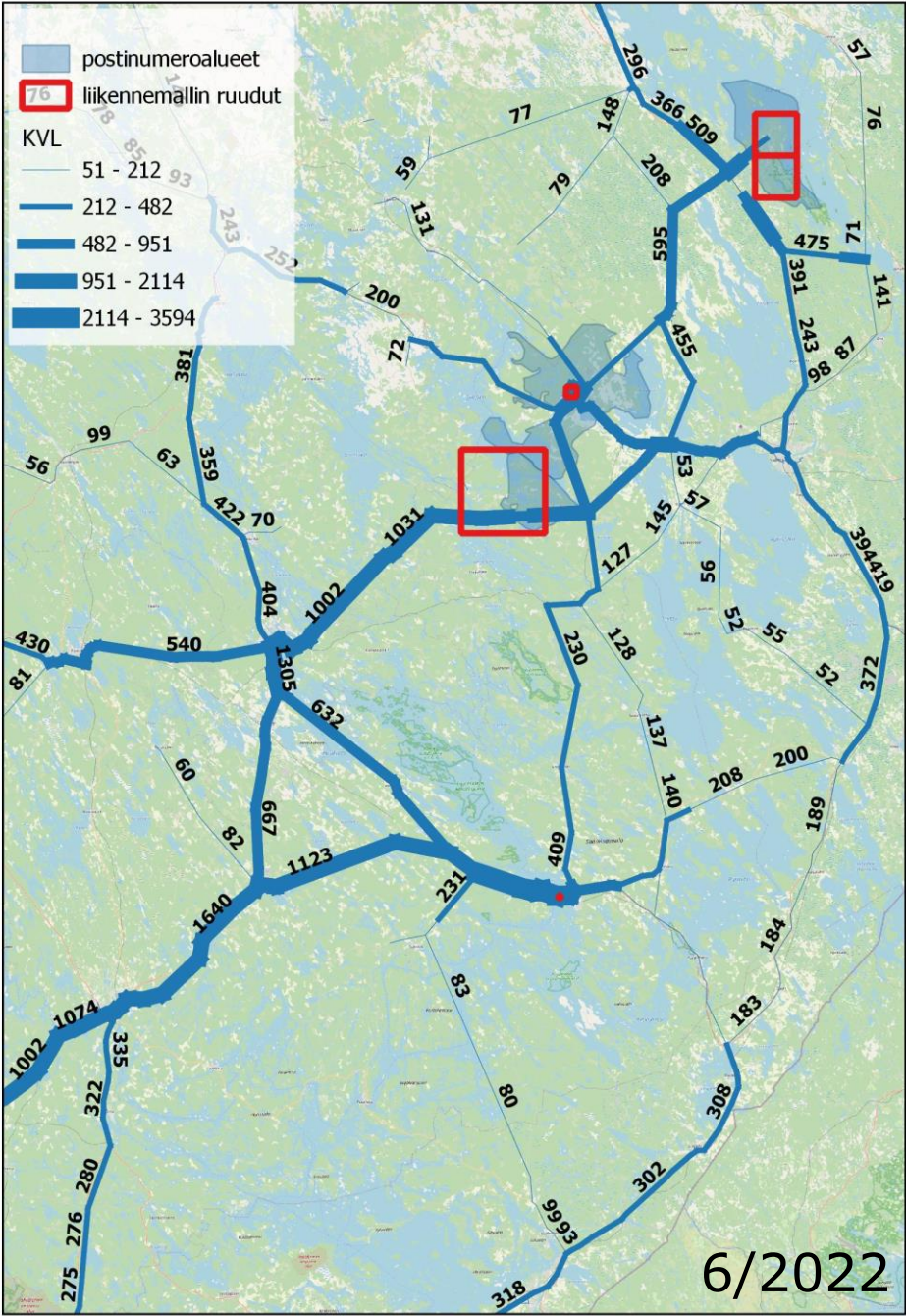
Katkaisukriteeri
20 min

Liikennekysyntä
matkailukohteita
palveleviin ruutuihin

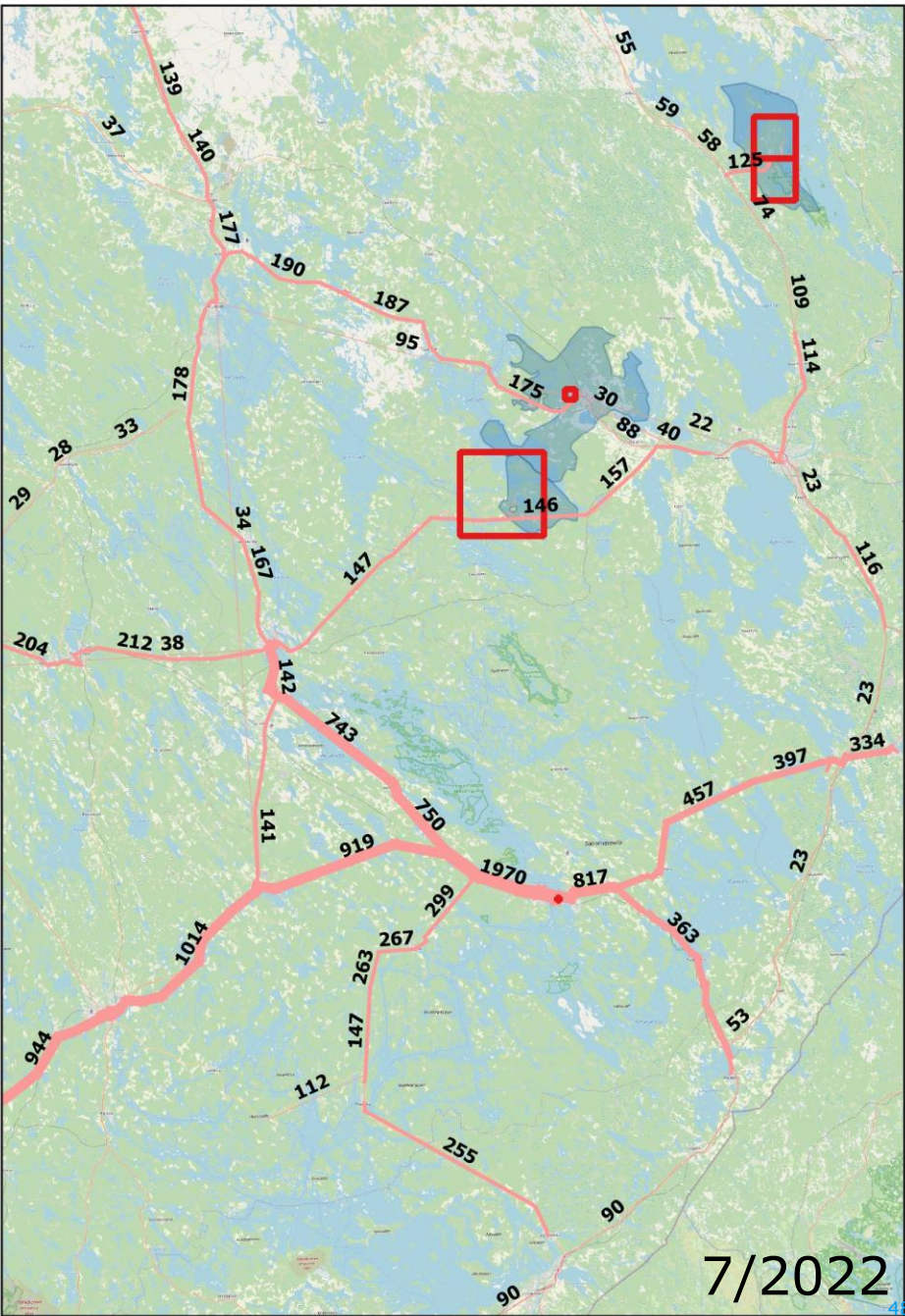
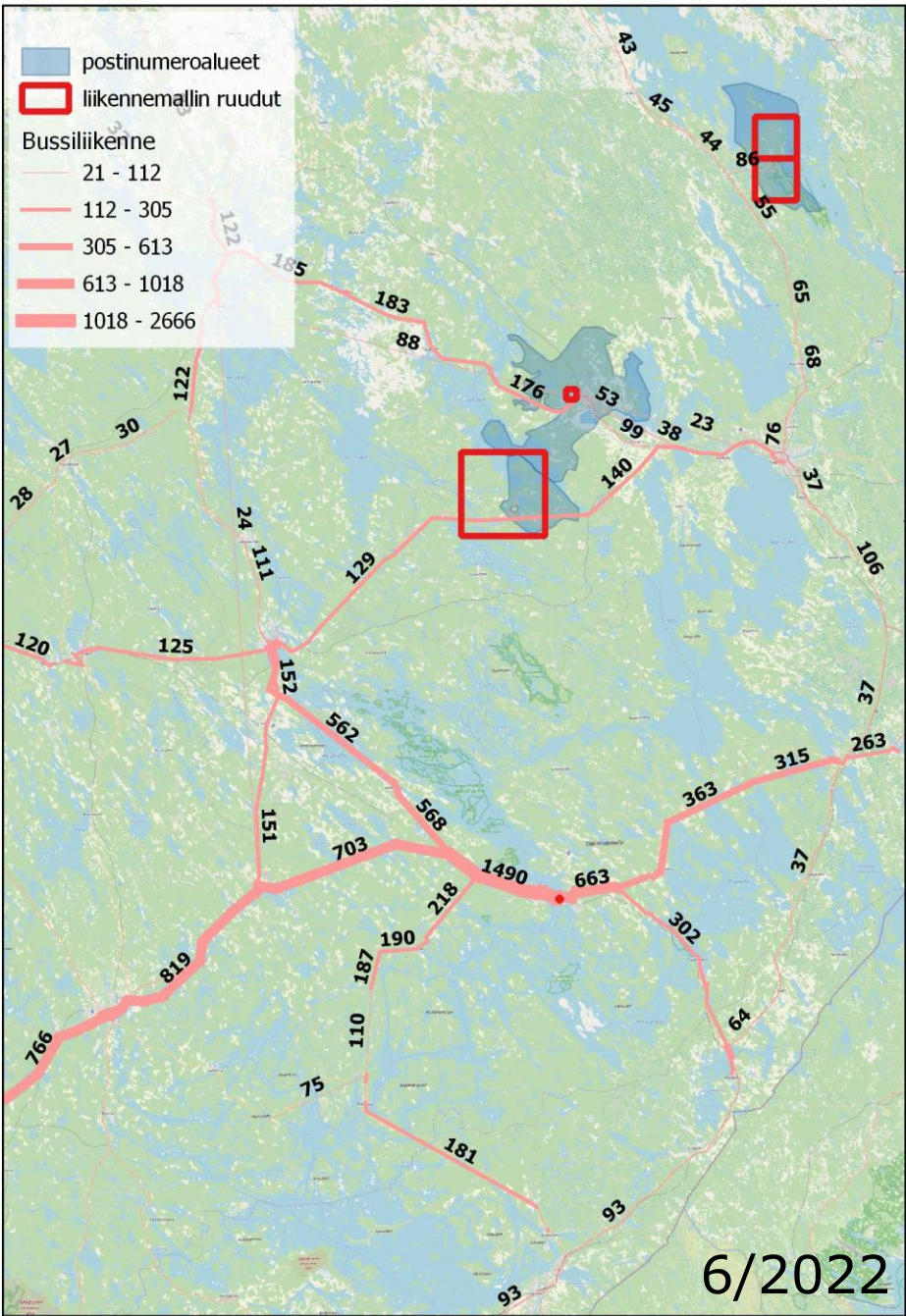
Katkaisukriteeri
90 min

Liikennekysyntä
matkailukohteita
palveleviin ruutuihin

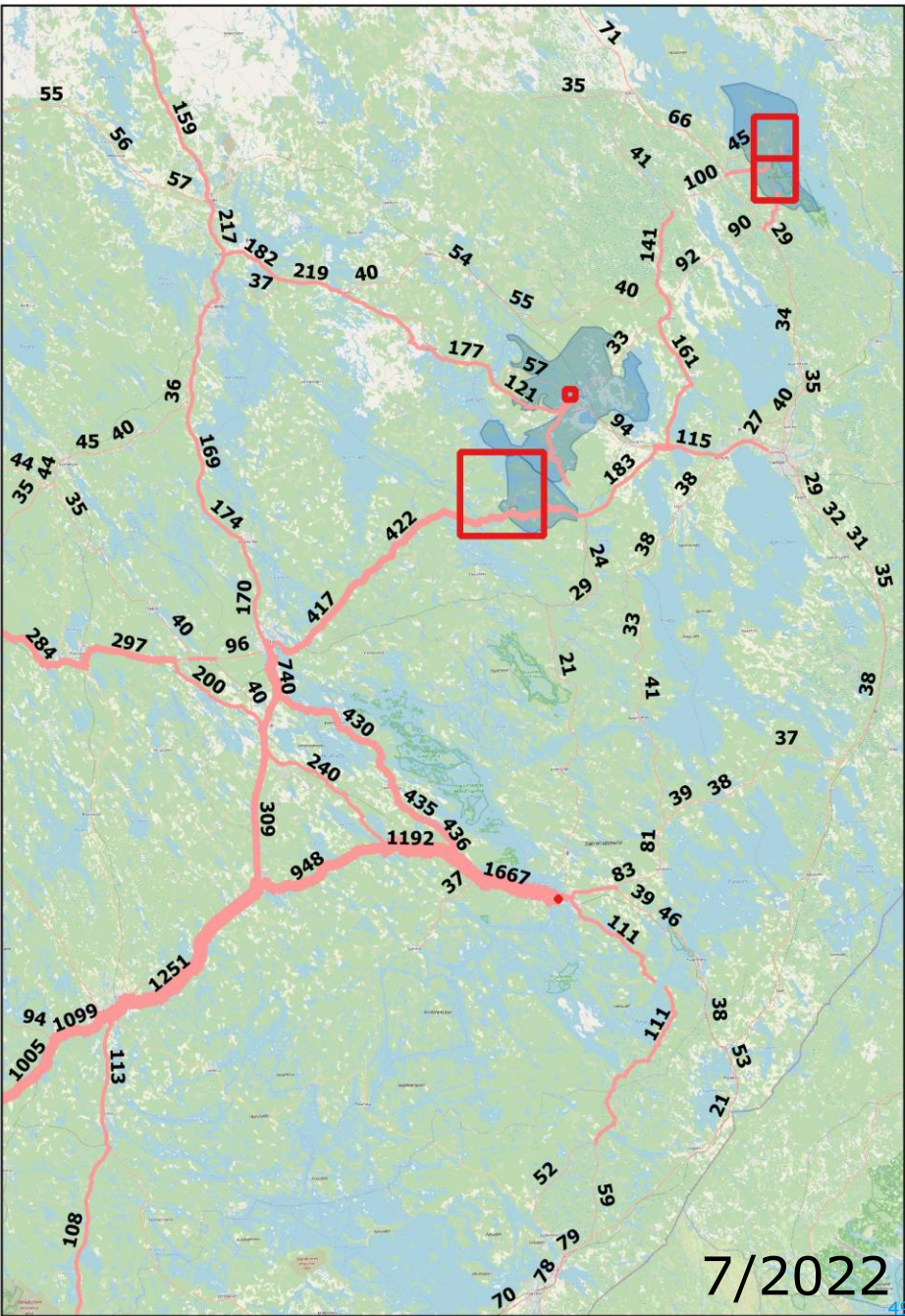
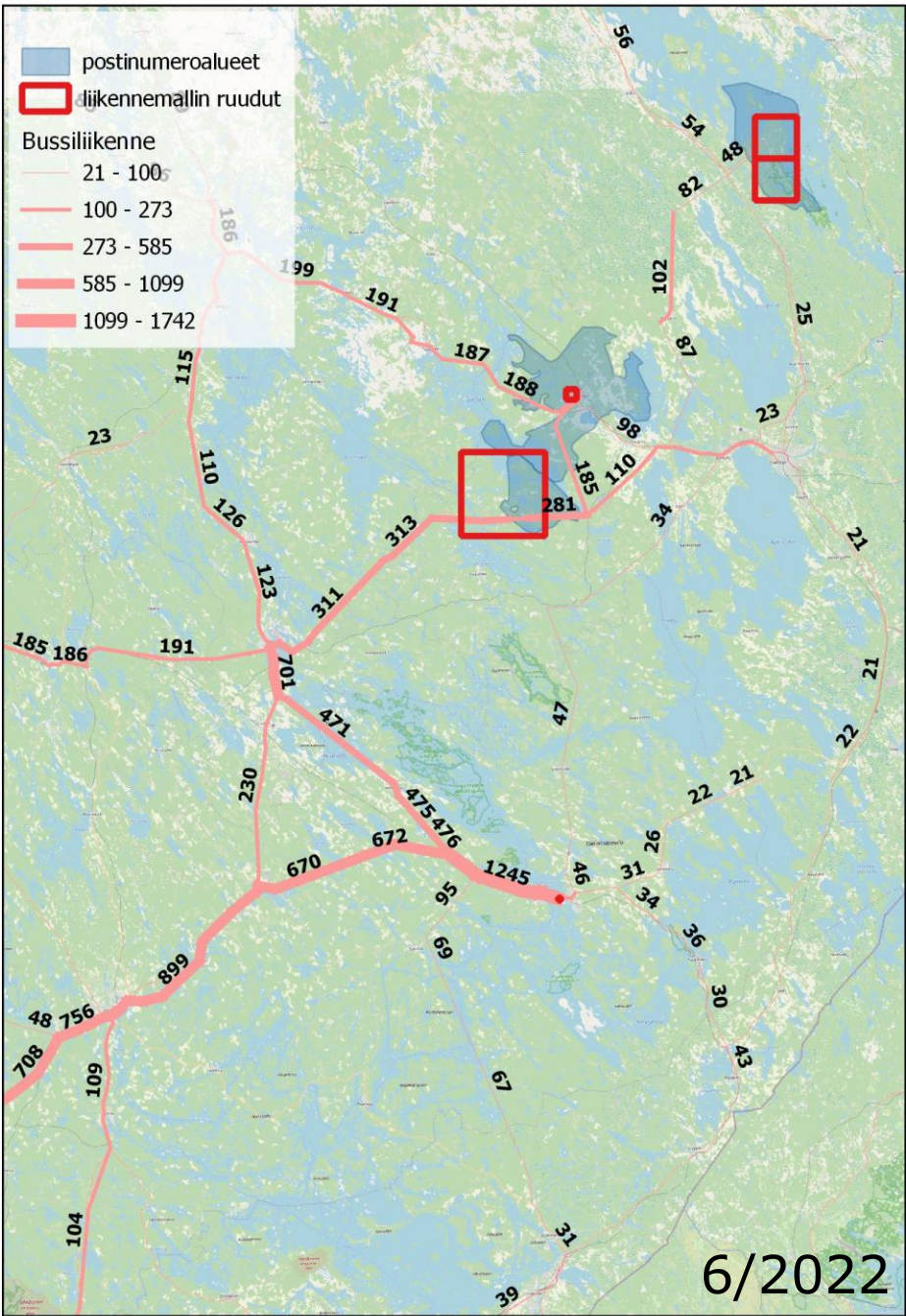
 Katkaisukriteeri
20 min

Liikennekysyntä matkailukohteita palveleviin ruutuihin

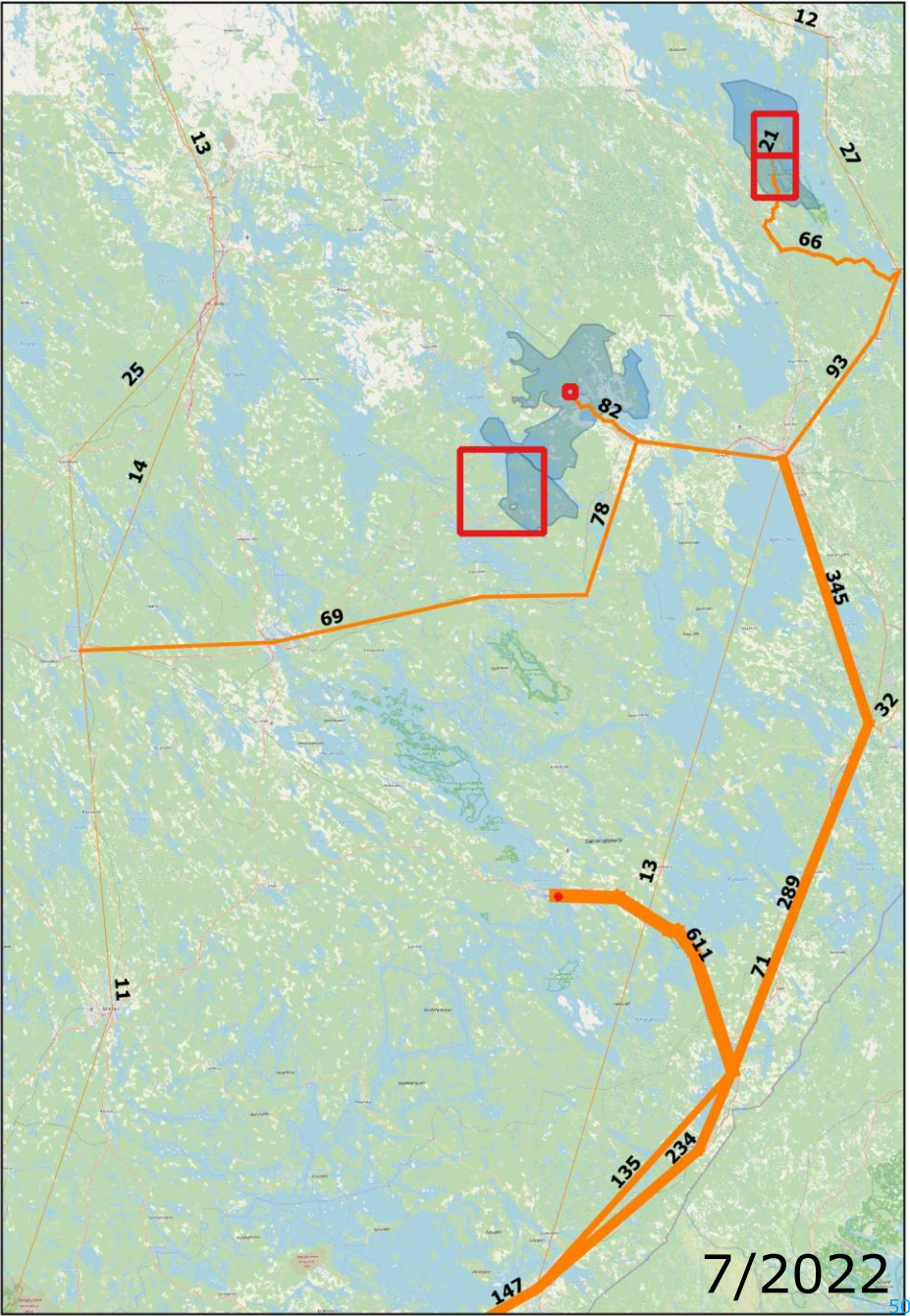
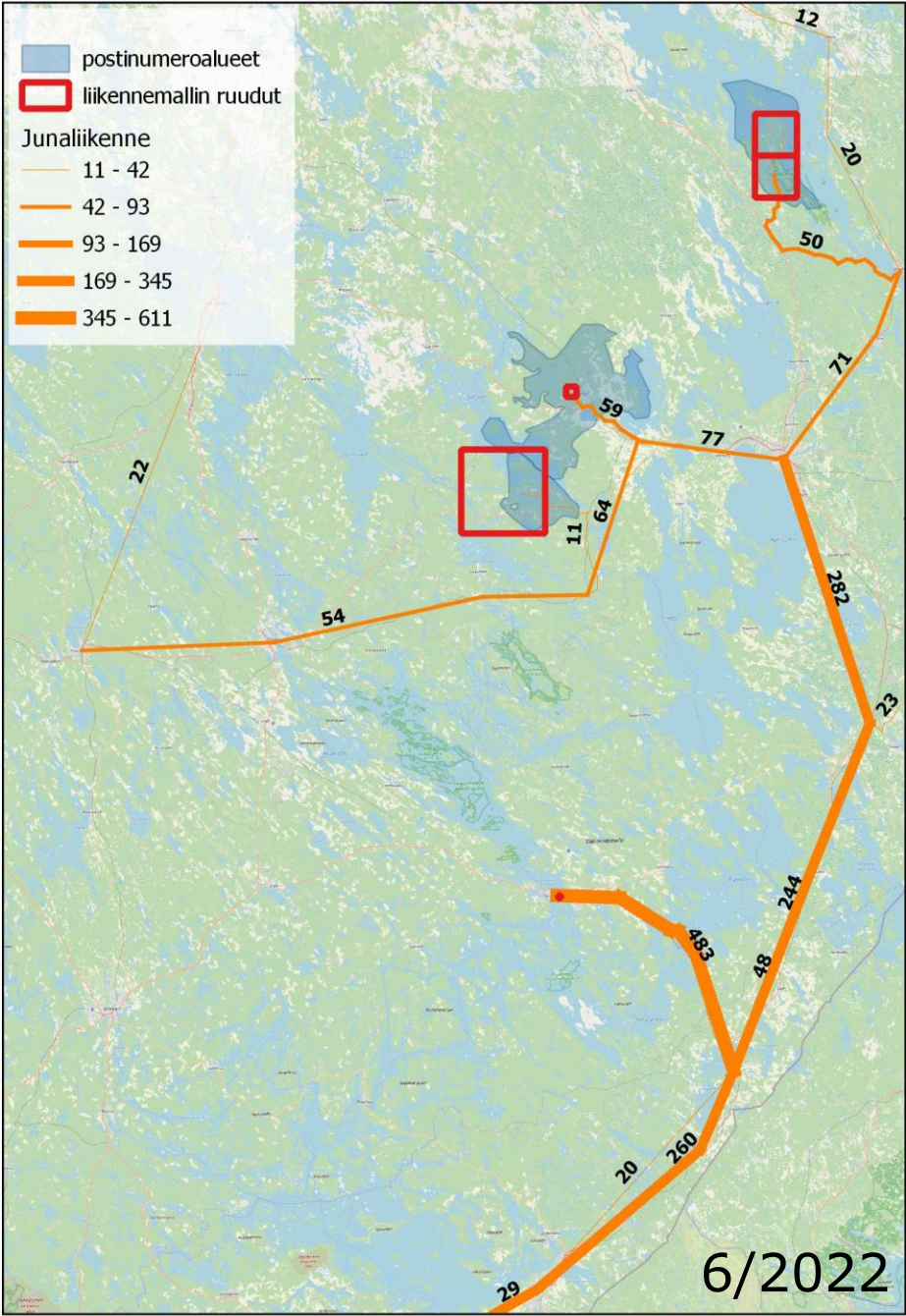
 Katkaisukriteeri
90 min

Liikennekysyntä
matkailukohteita
palveleviin ruutuihin

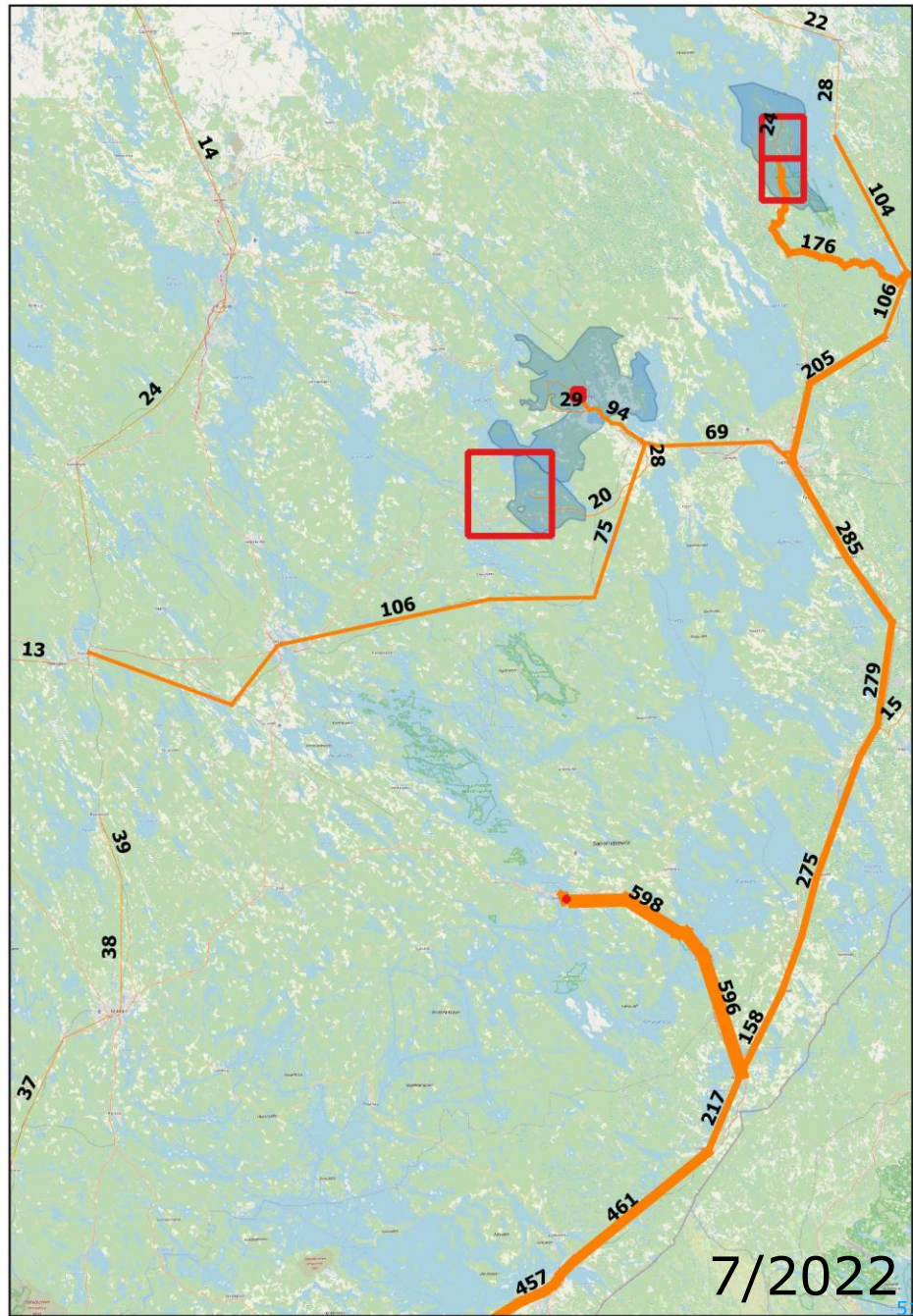
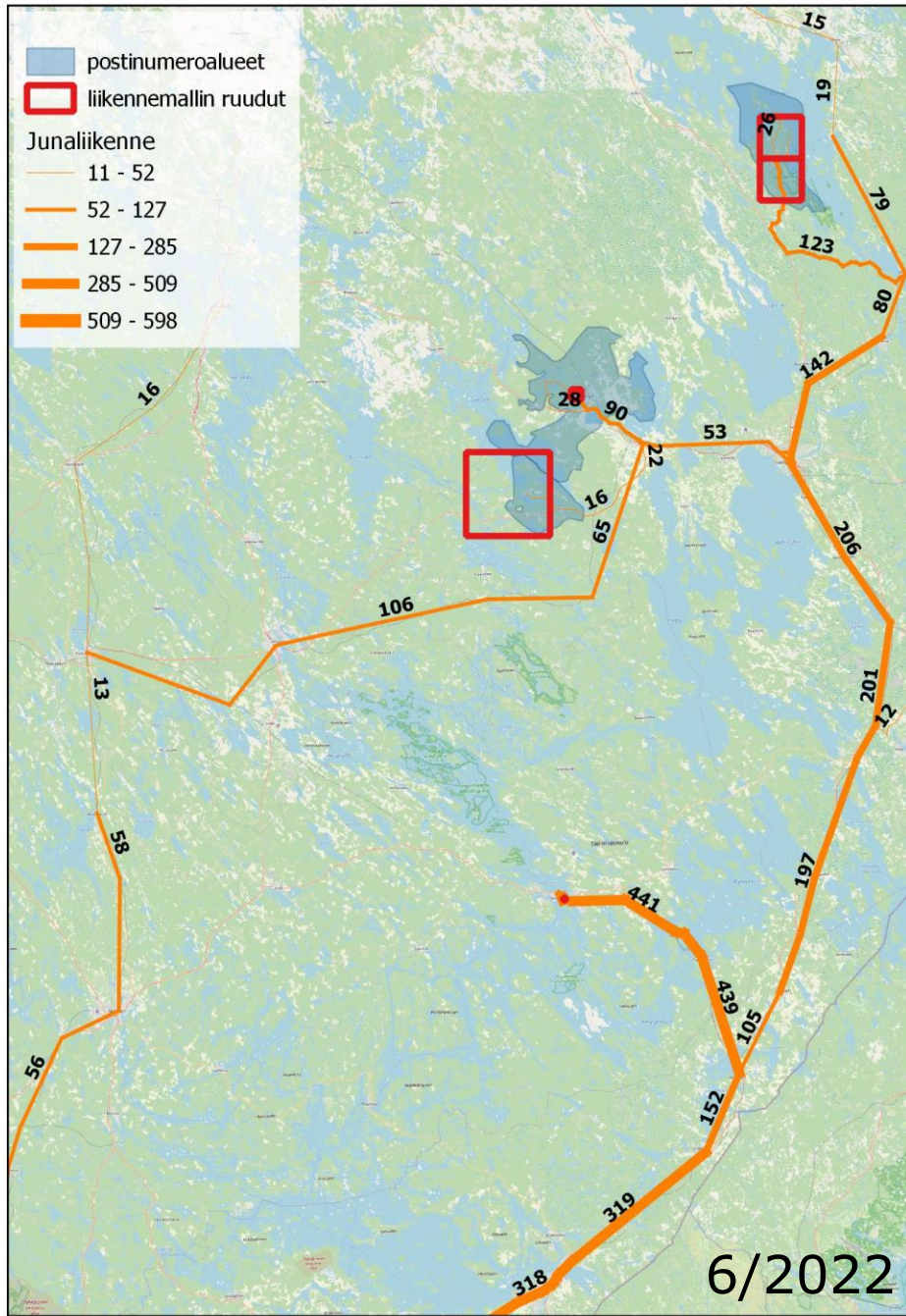
 Katkaisukriteeri
20 min

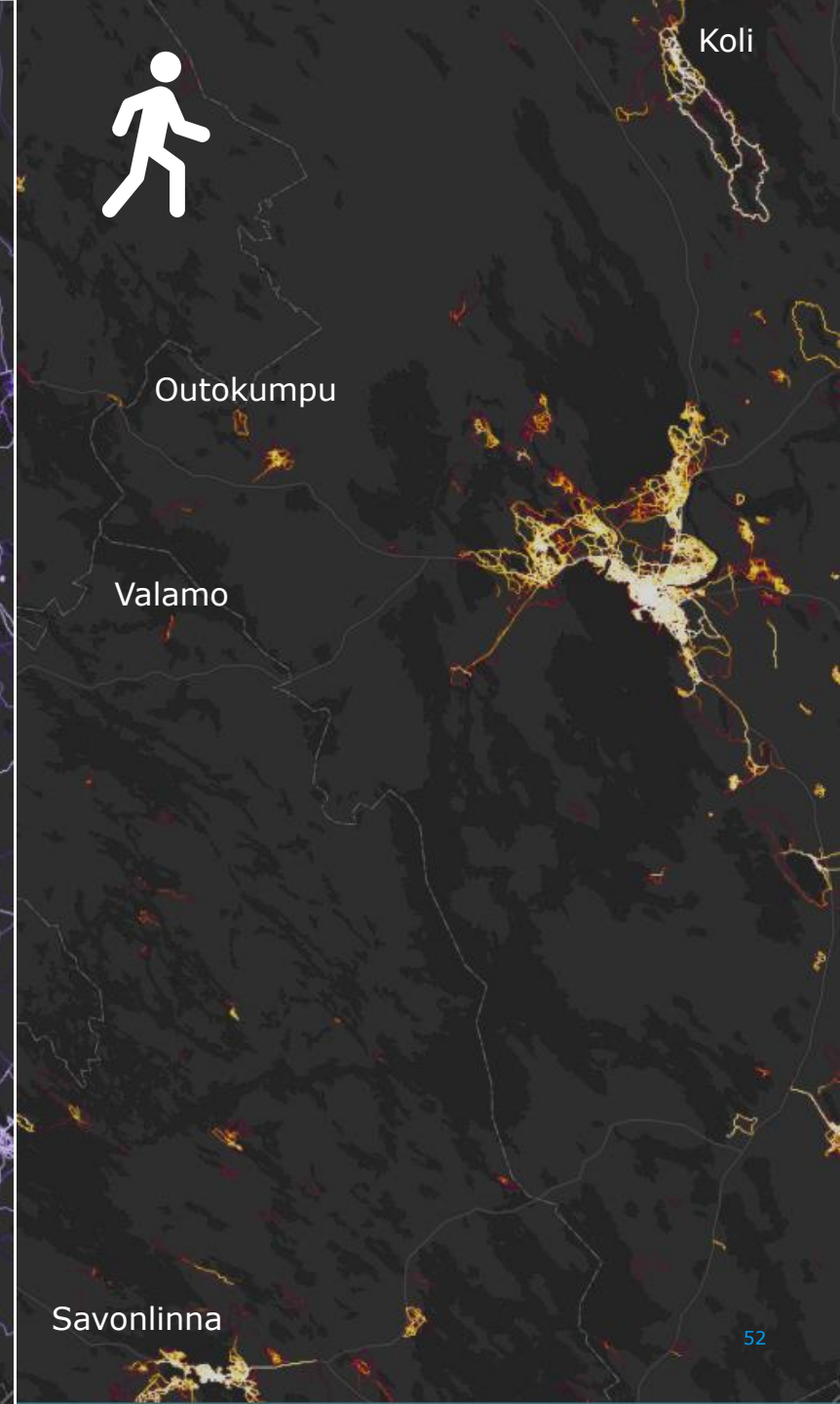
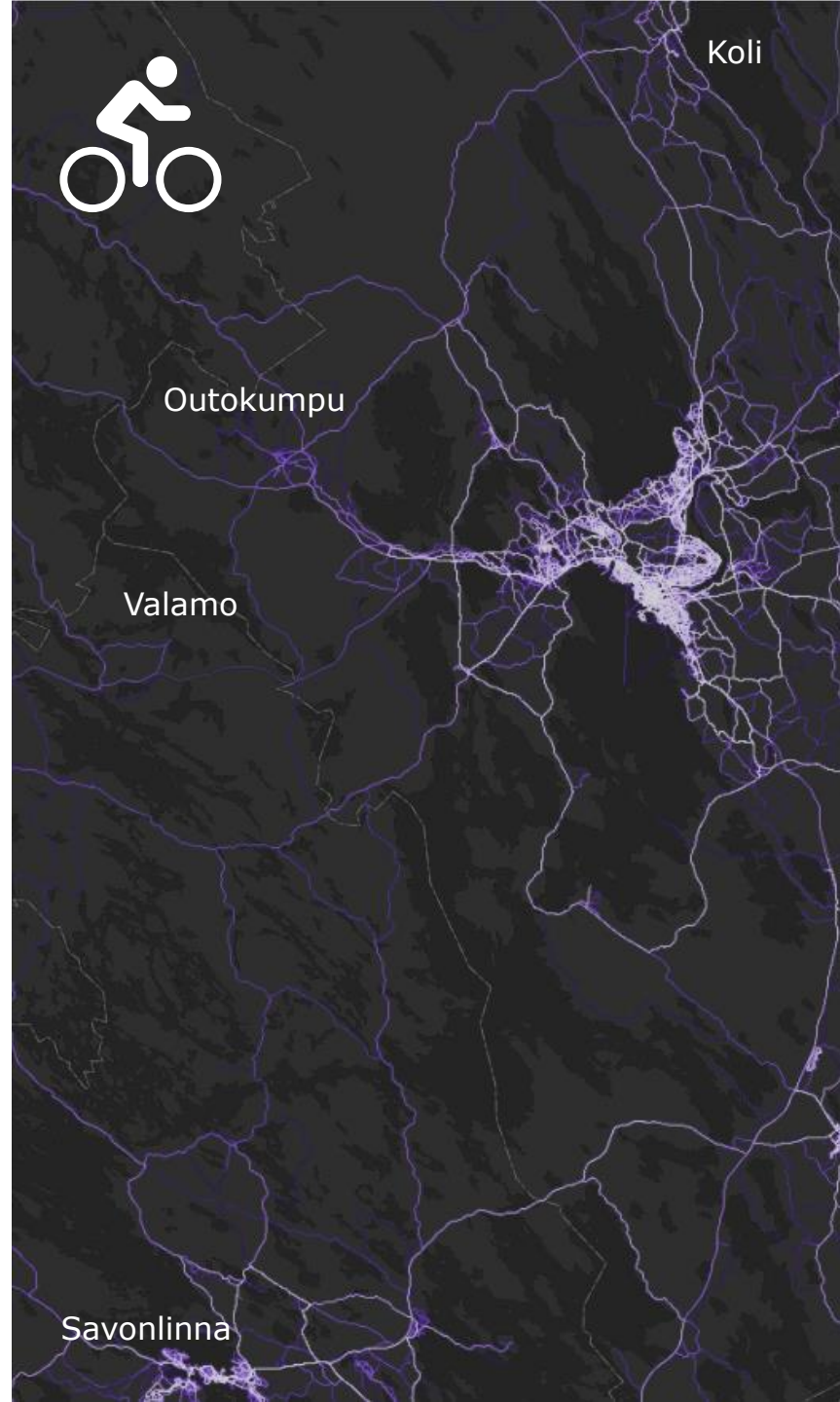
Liikennekysyntä matkailukohteita palveleviin ruutuihin

 Katkaisukriteeri
90 min

Liikuntasuoritukset Stravassa

Palvelu- tarjonta tiejaksoittain

Tiejakso- ja kulkutapakohdaiset
tarkastelut palveluista

Kehittämistarpeet

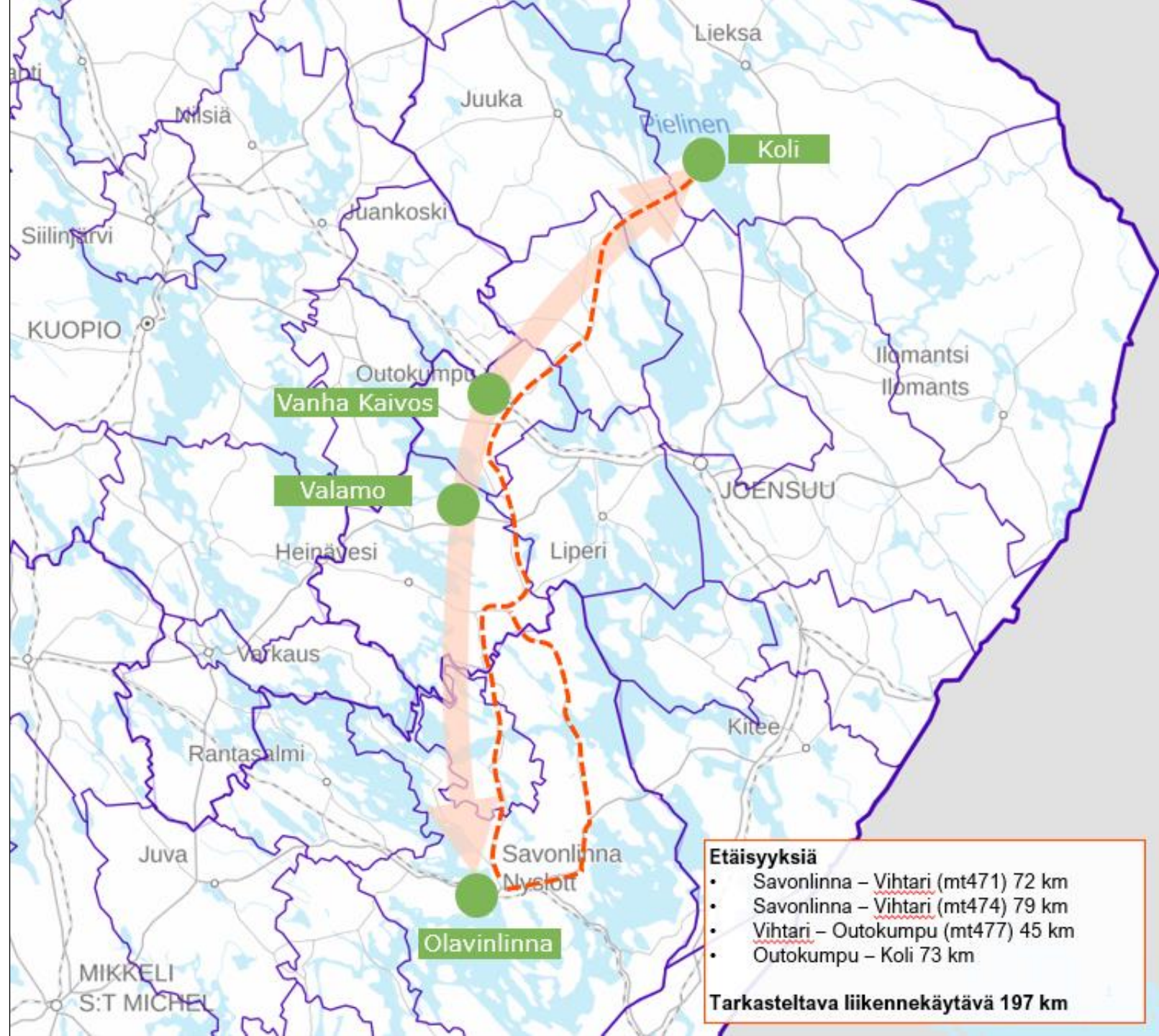
Toimenpidetarpeet matkailuliikenteen kannalta

Yhteysväli Savonlinna–Heinävesi –
Outokumpu – Koli on arvioitu eri
käyttäjryhmien kannalta:

- Pyörämatkailu
- Matkailu julkisilla liikennevälineillä
- Automatkailu

Tarkastelunäkökulmat:

- Matkailukohteiden opastus
- Tauko- ja pysäköintimahdollisuudet
- Kaupalliset palvelut
- Liikenteelliset ratkaisut
- Käyttövoimien tukeminen
 - Sähköautojen ja -pyörien latausinfra
- Polttoaineiden tankkaus

Merkkien selitykset

Kohteet

Huoltoasema

Kahvila

Levähdyspaikka

Majoituspalvelut

Nostoautomaatti

Pysäköinti

Ravintolapalvelut

Ruokakauppa

Sähköauton
latauspaikka

Majoituspalvelut,
mökkejä

Taksi

Huoltoasema

Ruokakauppa

Valtatien tienumero

Kantatien tienumero

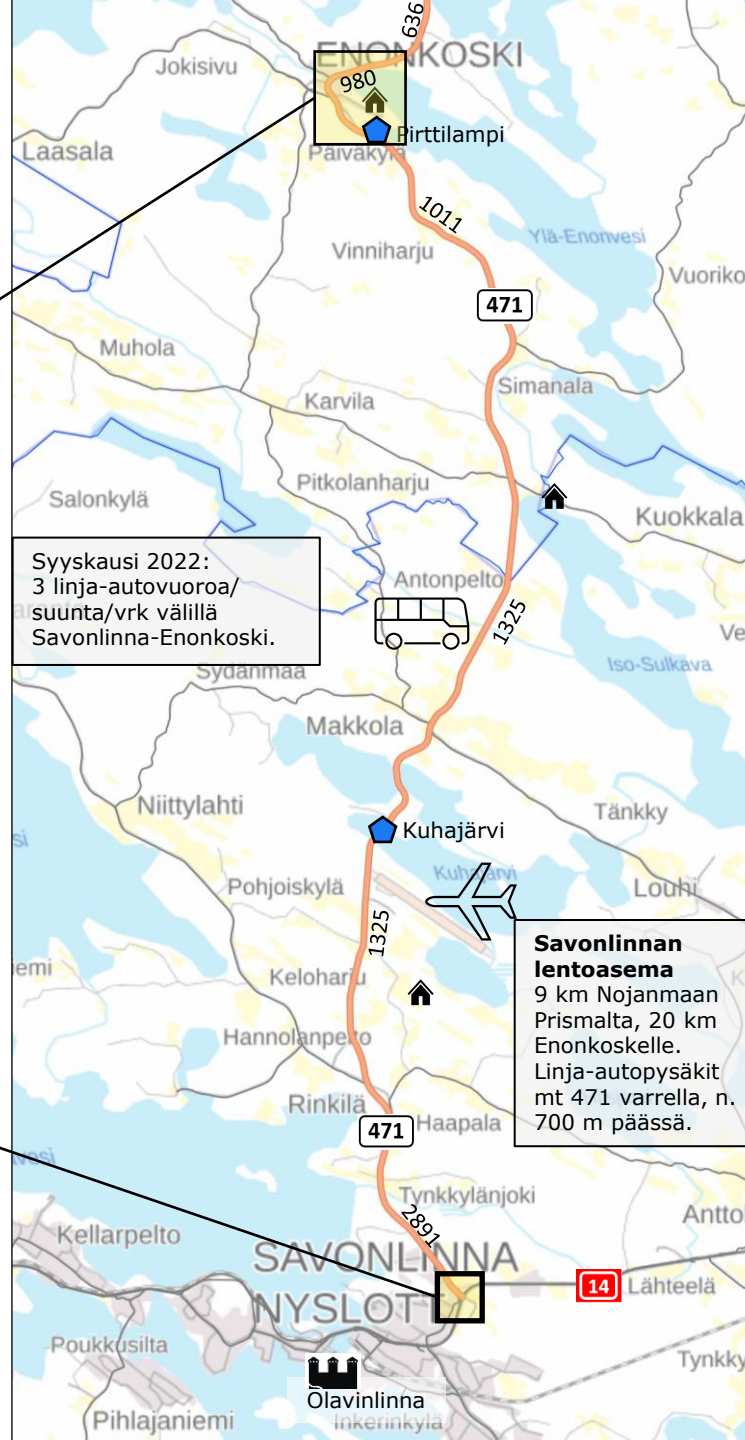
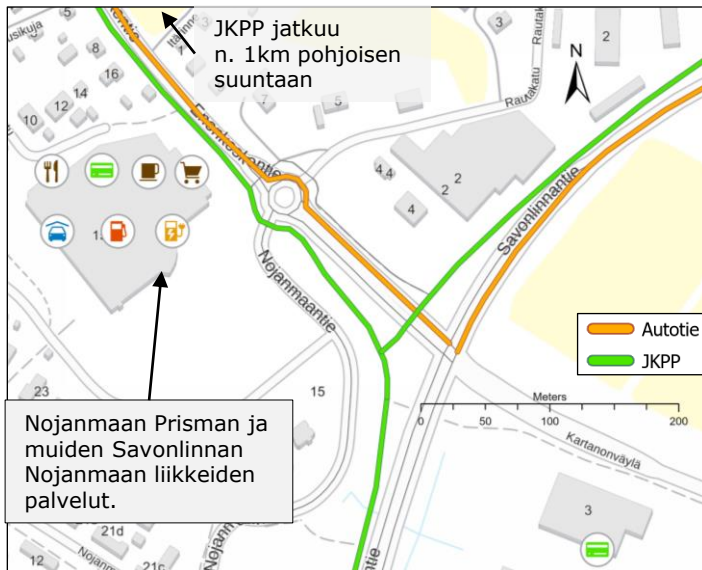
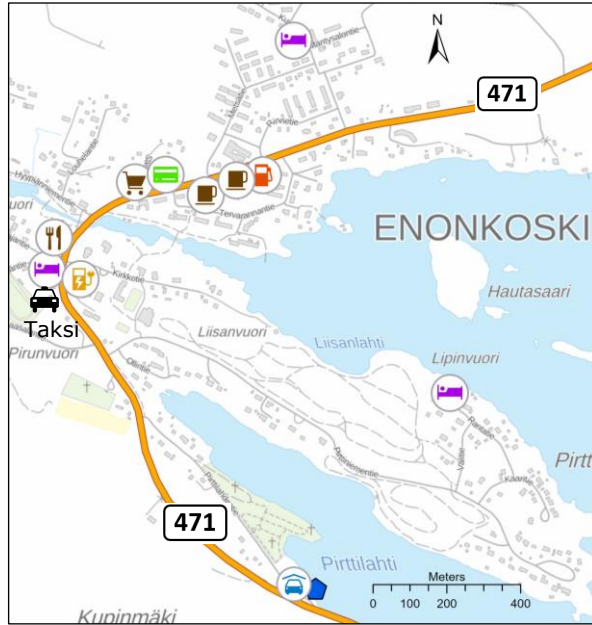
Seututien tienumero

Maantien KVL

Savonlinna vt 14 – Enonkoski

VÄLIMATKA 28 km

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Vain muutama majoituspalvelukohde Nojanmaan ja Enonkosken välisellä 28 kilometrin matkalla, ei kauppoja tai kahviloita.
- Suurimman osan matkasta autotien nopeusrajoitus on 80 km/h.

Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

- Savonlinnan ja Enonkosken välillä kulkee (talvikaudella) kolme linja-autovuoroa päivässä. Pysäkit (28 kpl) sijaitsevat päätepysäkkien välillä maantien varrella.
- Savonlinnan lentoasemalle on mahdollista kulkea linja-autolla tai taksilla.

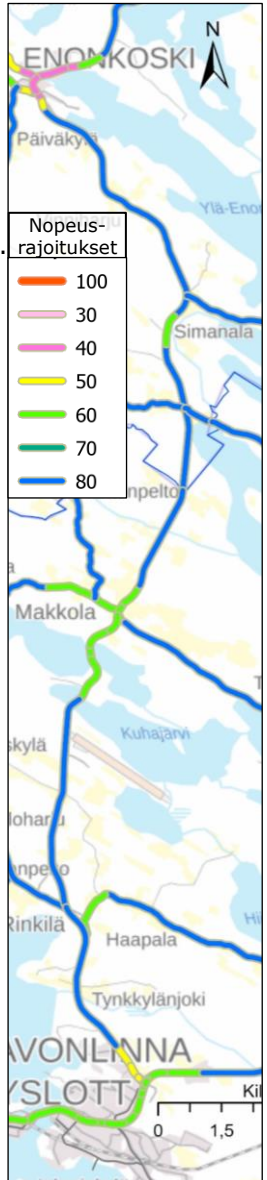

Reittiosuus automatkailun kannalta:

- Reitillä on kaksi pysäköimisaluetta
- Levähdysalue Pirttilampi, Enonkoski. Minimivarustus.
- Levähdysalue Kuhajärvi, Savonlinna. Minimivarustus.

PALVELUKOhteiden viitoitus

- Olavinlinnaa osoittavat viitat sijaitsevat idän suunnalta saavuttaessa lähiopastuksena Kyrönsalmensillan länsipäässä ja lännestä saavuttaessa lähiopastuksena ennen Savonlinnantien ja Olavinkadun kiertoliittymää.

Enonkoski – Vihtari

VÄLIMATKA 44 km

Enonkosken palvelujen jälkeen reitillä on vain vähän palveluja ennen Valamoa (80 km) tai Outokumpua (93 km).

- Noin 3 km päässä maantieltä 471 Ihamaniemen suuntaan on tarjolla majoitusta, ulkoiluvälinevuokrausta ja ravintolapalveluita ennalta tilattaessa.
- Koloveden kansallispuiston kolmelle P-alueelle on ajoyhteys maantieltä 471.
- Mt 471 / 476 risteyksen lähellä on majoituspalveluja.

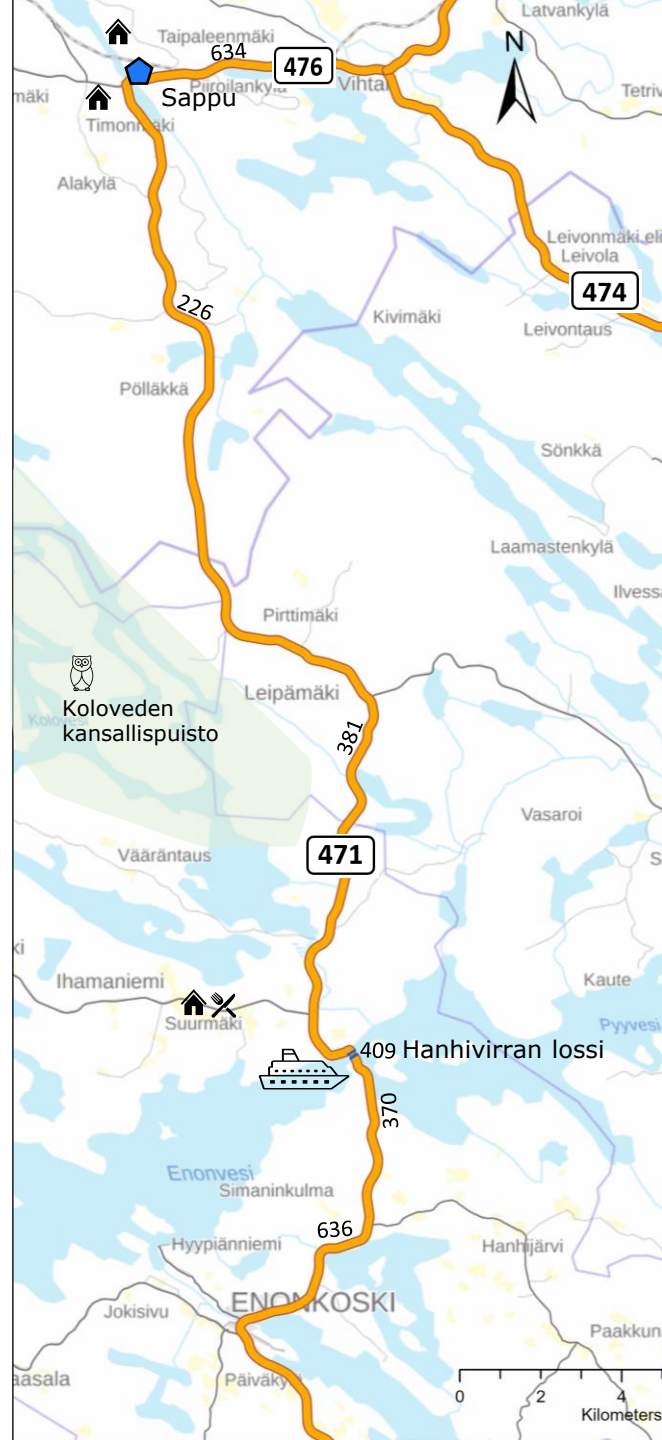
PALVELUKOHTEIDEN VIITOITUS

- Koloveden kansallispuiston opastus on toteutettu ennakko-opastuksena mt 471:lta kolmesta kohdasta:
 - 1) Käköveden pysäköintialueelle, Vääräntauskenttiä
 - 2) Nahkiassalon pysäköintialueelle
 - 3) Kirkkorannan pysäköintialueelle Kirkkorannantietä
- Mt 471 ja mt 476 risteysalueella ei opastuskylttejä Valamoon.

Kuva: Ramboll, 2022.

Ramboll

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Pyöräilijöille reitin 44 kilometrin osuudella on erittäin vähän palveluja.
- Reitillä maantien autoliikenne vähenee huomattavasti edettäessä Enonkoskelta kohti pohjoista, kunnes mt 476:n KVL palaa lähes samalle tasolle kuin se on Enonkosken pohjoispuolella.
- Maantien nopeusrajoitus on Enonkosken ja Vihtarin sekä Hanhivirran lossin läheisiä alueita lukuun ottamatta koko matkan 80 km/h.

Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

- Välillä Enonkoski – mt 471/mt 476 ei kulje julkisten kulkuneuvojen reittejä.
- Koloveden kansallispuistoon
 - Bussilla Enonkoskelle tai Savonrannalle ja siitä Kolovedelle taksilla.
 - Junalla Vihtariin tai Savonlinnaan ja sieltä edelleen taksilla.

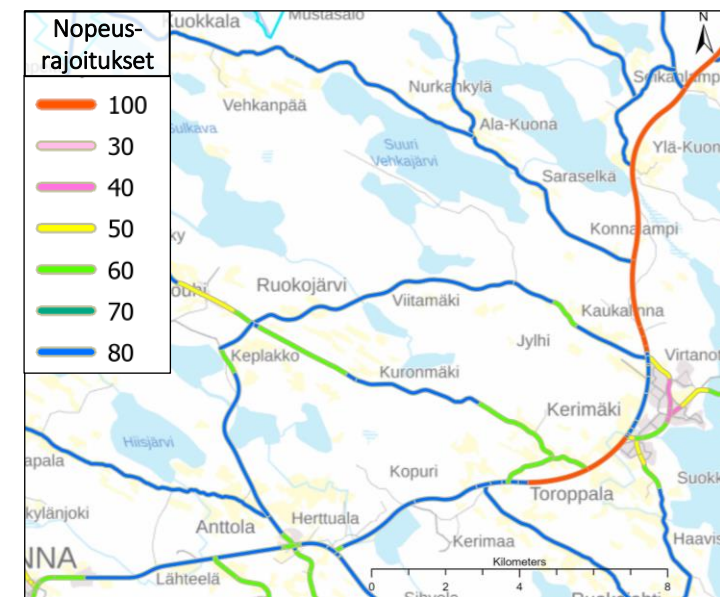
Reittiosuus automatkailun kannalta:

- Reitillä on yksi pysäköimisalue.
 - Levähdysalue Sappu, Heinävesi. Minimivarustus.
- Enonkoskella on huoltoasema ja sähköautojen latauspaikka. Seuraava latauspaikka reitillä on Outokummussa.
- Sujuva matkanopeus 80 km/h.

Savonlinna vt 14 – kt 71/mt 474

VÄLIMATKA 27 km

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Nojanmaan ja vt14/kt71 liittymän välillä kulkee pyörätie.
- Kantatiellä 71 autojen nopeusrajoitus on Kerimäkeä ohittavaa kohtaa lukuun ottamatta 100 km/h.

Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

- Savonlinnasta pääsee Kerimäelle linja-autolla ja junalla. Linja-autovuoroja kulkee (syyskaudella 2022) Savonlinnasta viisi vuoroa ja Joensuusta neljä vuoroa päivässä. Kerimäen keskustassa on linja-autoasema, jolla linja-autot pysähtyvät.
- Junavuoroja Savonlinnasta on päivittäin viisi ja junat pysähtyvät myös Pääskylahdessa. Kerimäen juna-asema sijaitsee noin 14 km lounaaseen Kerimäen keskustasta ja noin 3 km päässä reitiltä vt 14 - kt 71/mt 474.

Reittiosuus automatkailun kannalta:

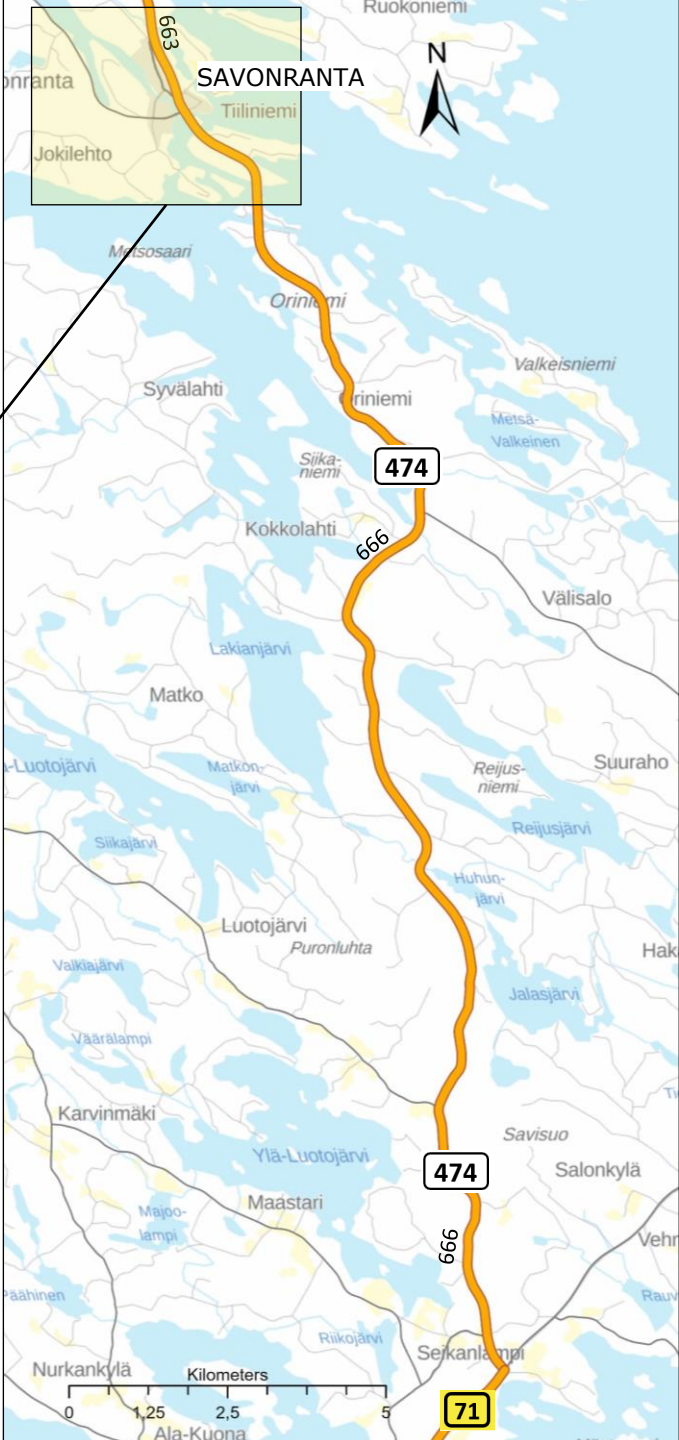
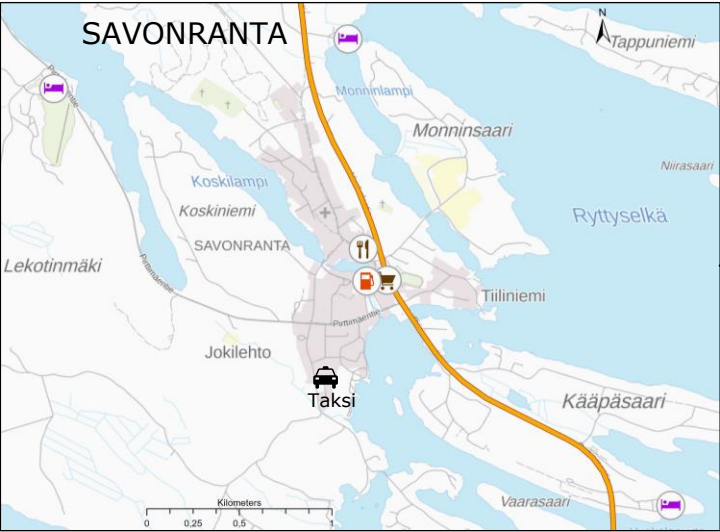
- Kerimäellä on autojen sähkölatauspiste ja reitillä seuraava latauspiste sijaitsee Outokummussa.

Levähdysalue Luulahti, Savonlinna. Perusvarustelu.

Kt 71/mt 474 – Savonranta

VÄLIMATKA 24 km

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Reittiosuuden varrella ei ole palveluita. Palvelut sijaitsevat Kerimäellä ja Savonrannassa, joiden välillä on 33 km pituinen matka.

Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

- Välillä Kerimäki – Savonranta kulkee yksi linja-autovuoro päivässä molempiin suuntiin.

Reittiosuus autmatkailun kannalta:

- Reittiosuuden varrella ei ole palveluita. Palvelut sijaitsevat Kerimäellä ja Savonrannassa, joiden välillä on 33 km pituinen matka.
- Savonrannassa ei ole autojen sähkölatauspistettä.

Savonranta – Vihtari

VÄLIMATKA 28 km

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Savonrannan jälkeen osuudella ei ole kaupallisia palveluja.
- Autoliikenne on huomattavan vähäistä, erityisesti reitin pohjoisosassa.

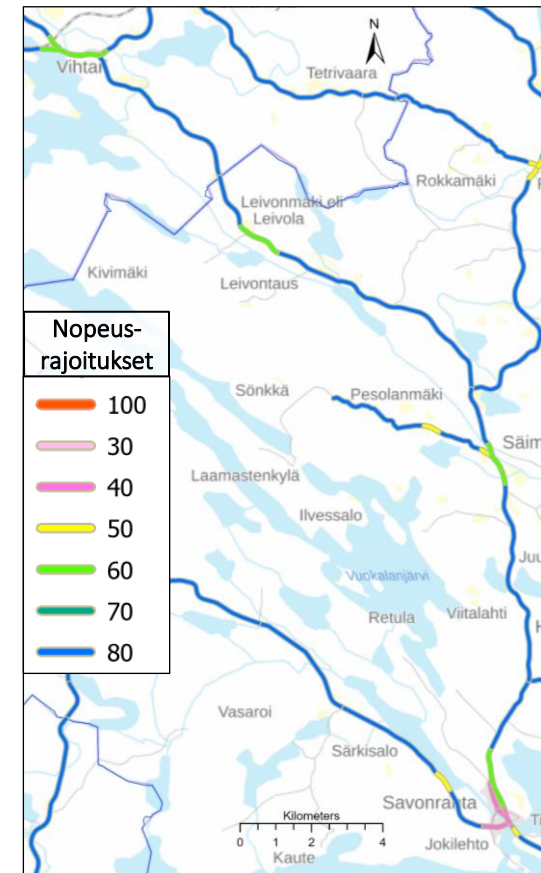
Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

- Välillä Savonranta – Vihtari ei kulje julkisten kulkuneuvojen reittejä.

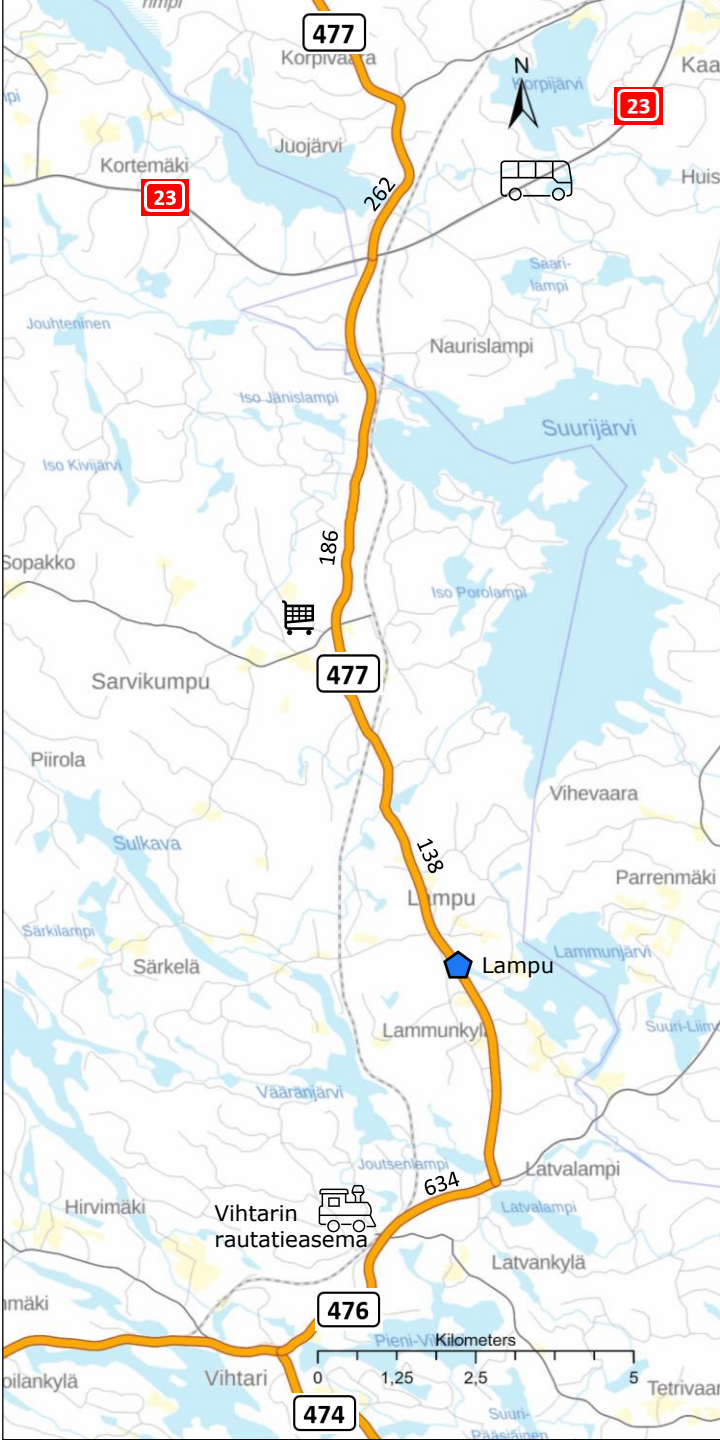
Reittiosuus automatkailun kannalta:

- Savonrannan jälkeen osuudella ei ole kaupallisia palveluja eikä sähkölatauspistettä.
- Reitillä pysyttäessä, Vihtarin jälkeen kaupallisia palveluja on tarjolla vasta Outokummussa, noin 49 km päässä Vihtarista, tai Valamon luostarissa, noin 35 km päässä Vihtarista ja 62 km päässä Savonrannasta.

Vihtari – vt 23 (mt 477)

VÄLIMATKA 20 km

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Reittiosuuden varrella ei ole palveluita.
- Osuudella mt 477 autoliikenne on huomattavan vähäistä.

Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

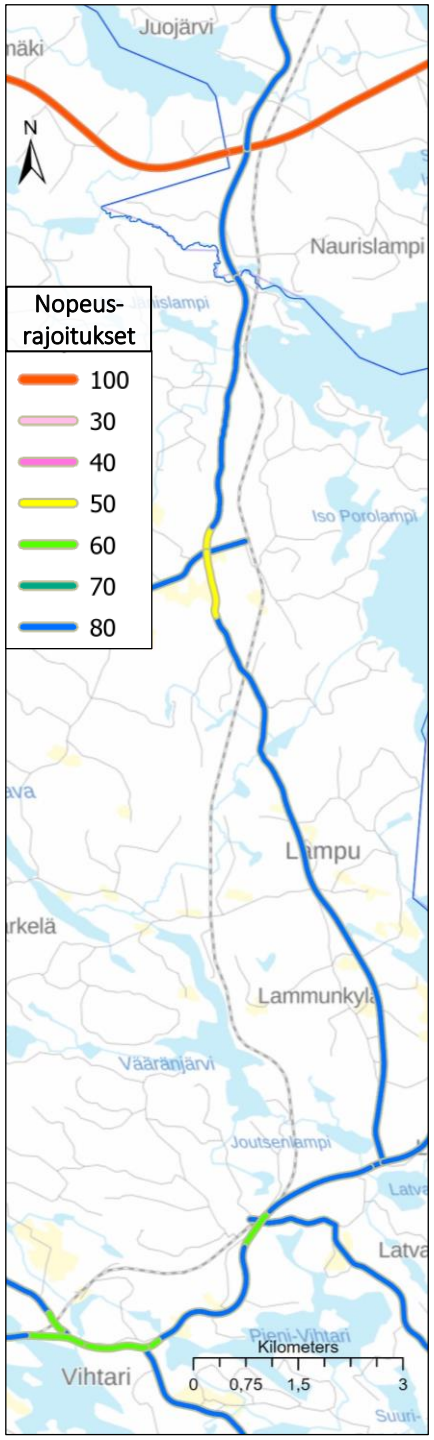
- Vihtarissa sijaitsee juna-asema, jolla pysähtyy kaksi Varkaus-Joensuu -välillä kulkevaa junaa suuntaansa, päivittäin.
- Mt 476 pitkin ajaa päivittäin 1-2 linja-autovuoroa, joilla pääsee sekä Varkauden, että Joensuun suuntiin.

Reittiosuus automatkailun kannalta:

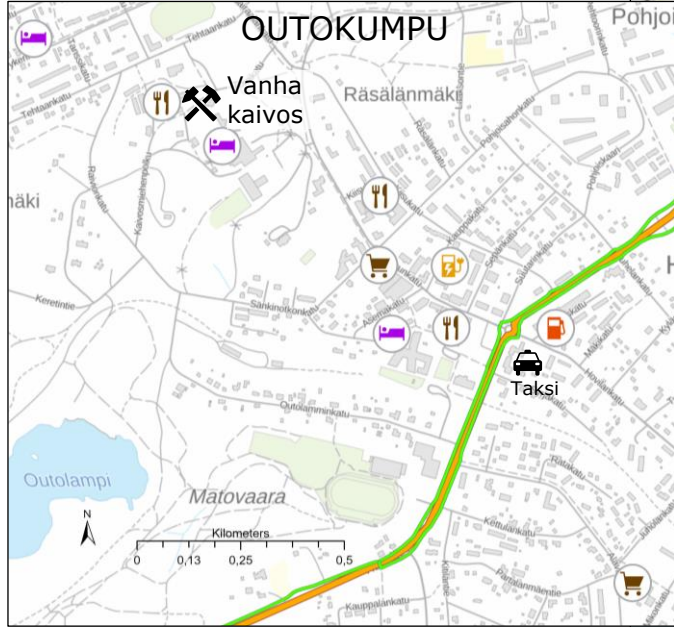
- Reitillä ei ole autojen sähkölatauspistettä.
- Reitillä on yksi pysäköimisalue.

Levähdysalue Lampu, Heinävesi. Minimivarustus.

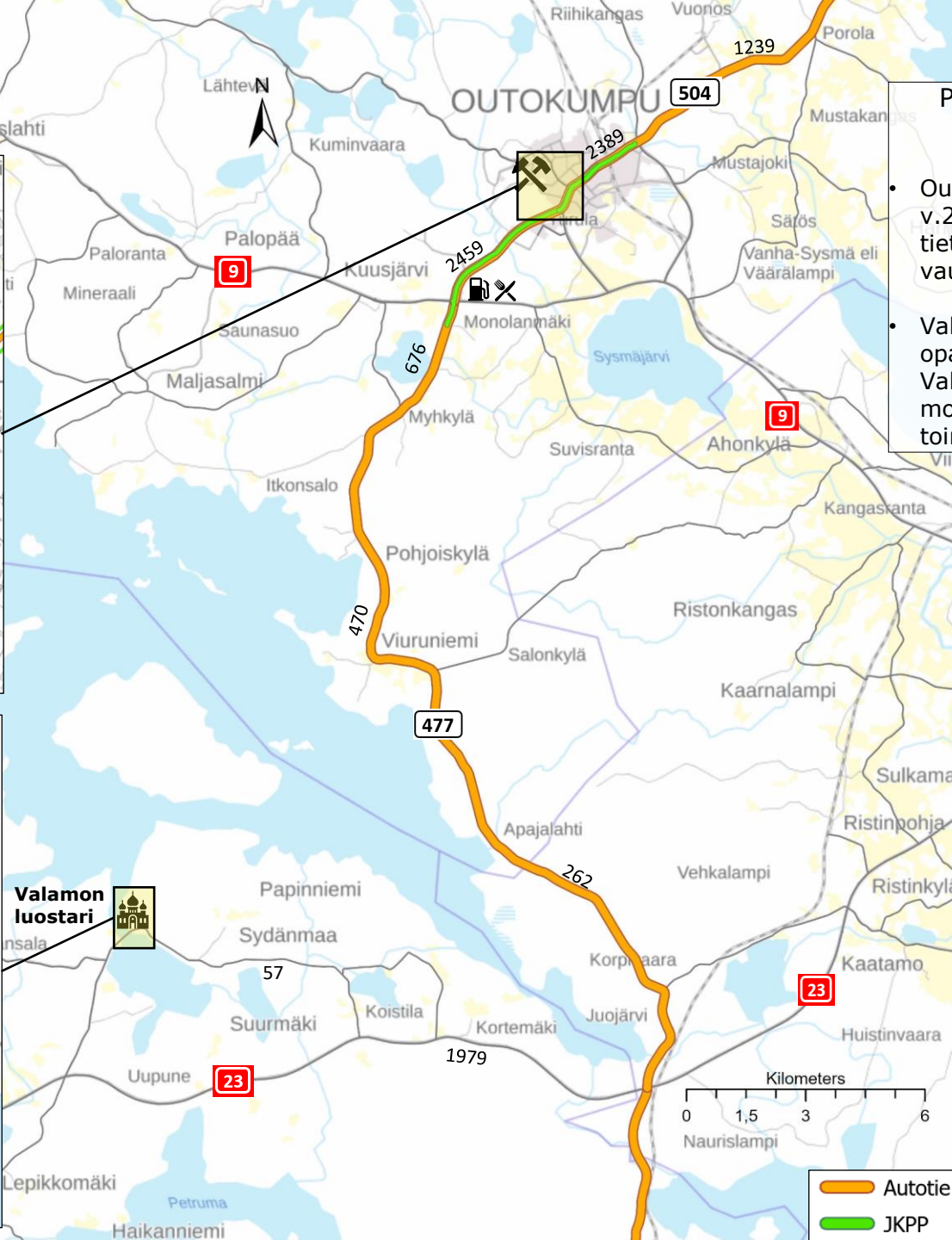
Vt 23 – Outokumpu

VÄLIMATKA 29 km

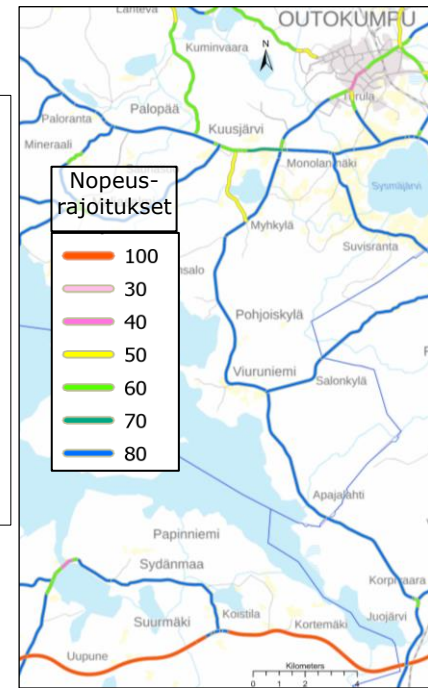
Kuva: Google Maps 2020

Ramboll

PALVELUKOHTEIDEN VIITOITUS

- Outokummun opasteista v.2022 ei ajantasaista tietoa, kuvamateriaali vaurioitunut.
- Valamon luostarin ennakkopastus vt 23:n varrella, Valamontien risteyksen molemmin puolin on toimiva.

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Poikettaessa reitiltä Valamoon, joudutaan polkupyörällä ajamaan vt 23 pitkin, jolla nopeusrajoitus 100 km/h ja vilkas liikenne.
- Outokummussa on jkpp noin 7 km matkalla.

Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

- Mt 477/vt 23 – Outokumpu välillä ei kulje julkista liikennettä.
- Vt 23 pitkin ajaa päivittäin 1-2 linja-autovuoroa Varkauden ja Joensuun suuntiin. Pysäkki myös Valamon luostarin edustalla.

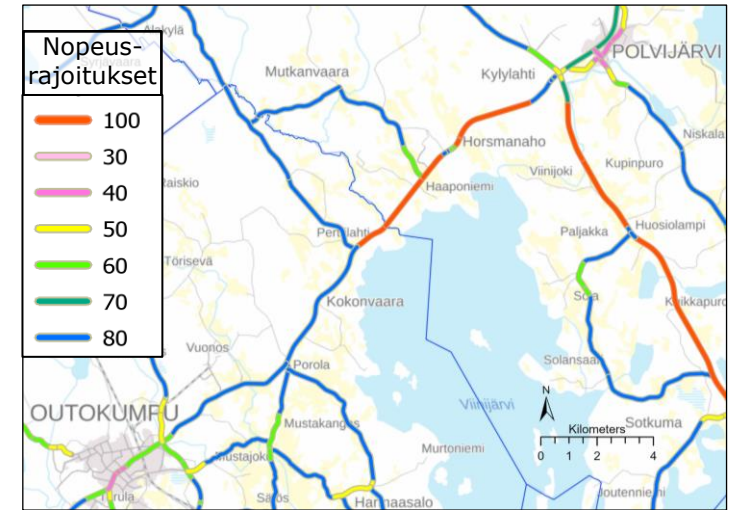
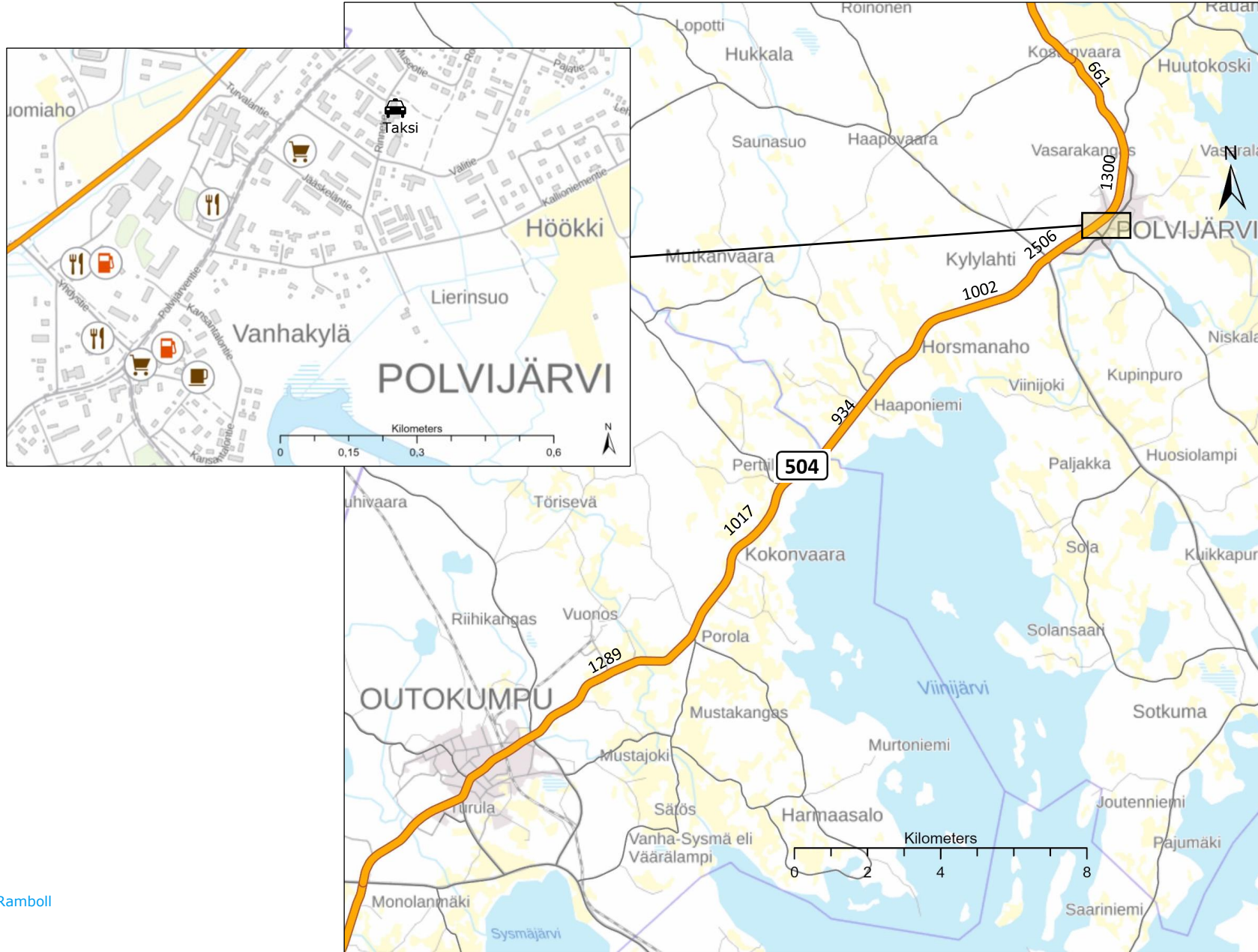

Reittiosuus autmatkailun kannalta:

- Outokummussa on sähkölatauspiste ja huoltoasemapalveluja.

Outokumpu – Polvijärvi (mt 504)

VÄLIMATKA 26 km

Reittiosuus pyöräilyn kannalta:

- Outokummun ja Polvijärven välisellä matkalla ei ole palveluja.
- Noin puolet matkasta tieliikenteen nopeusrajoitus on 100 km/h.

Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:

- Linja-autoyhteydet Polvijärvelle kulkevat Joensuun kautta.

Reittiosuus autmatkailun kannalta:

- Polvijärvellä on huoltoasemapalveluja, mutta ei auton sähkölatausmahdollisuutta.

Polvijärvi – Koli

VÄLIMATKA 45 km

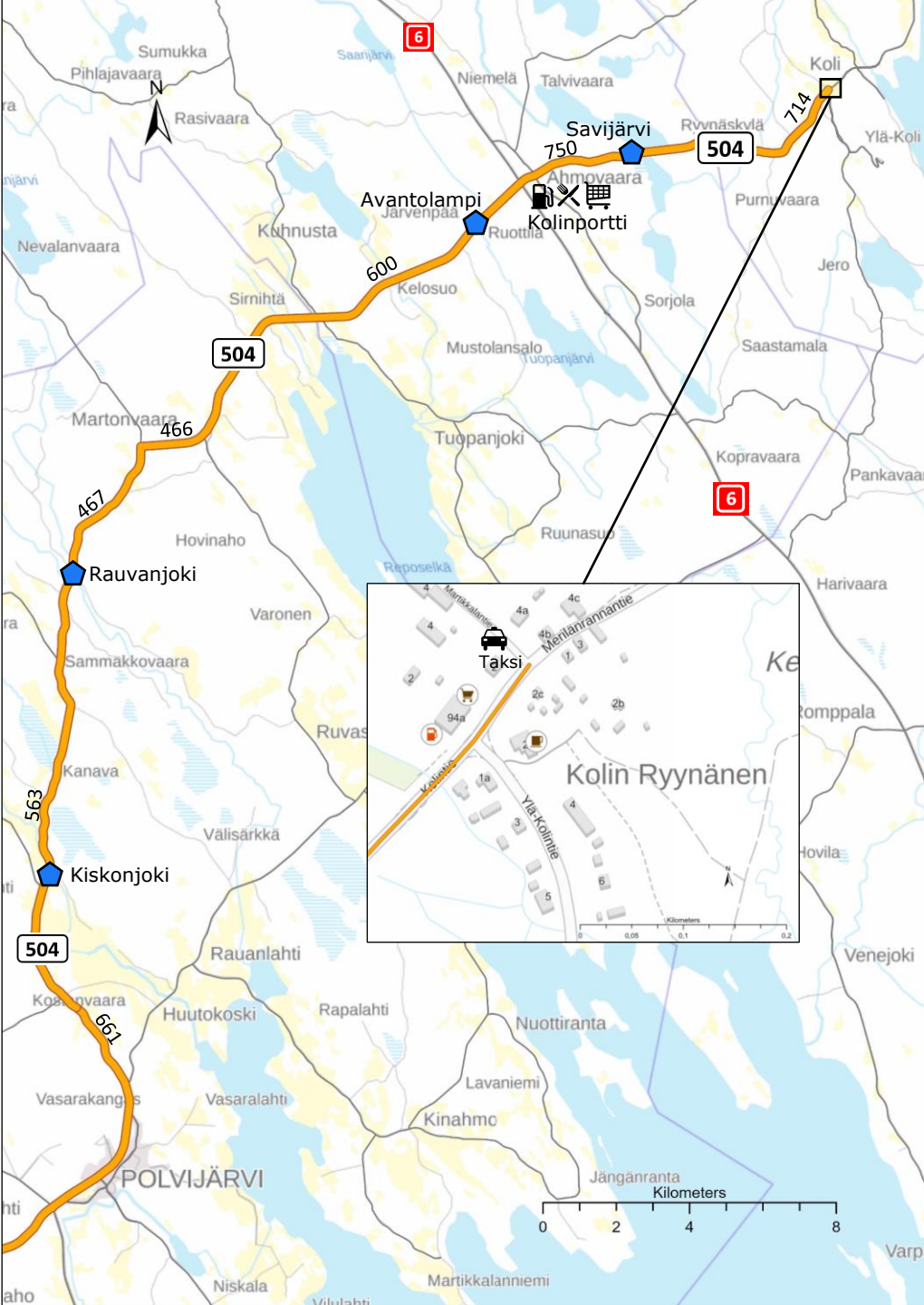
- Reittiosuus pyöräilyn kannalta:
- Polvijärven ja Kolinportin noin 36 km välisellä matkalla ei ole palveluja.
 - Vuonisjärvi-Koli –risteilyalukselta voi varata paikan myös polkupyörälle.

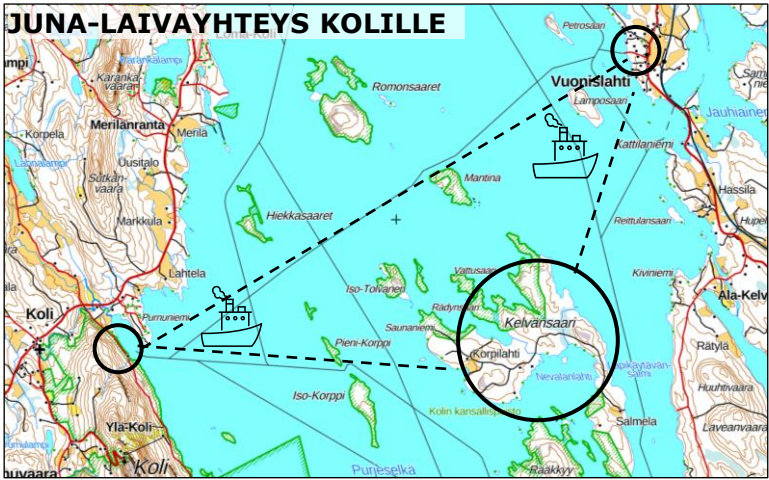
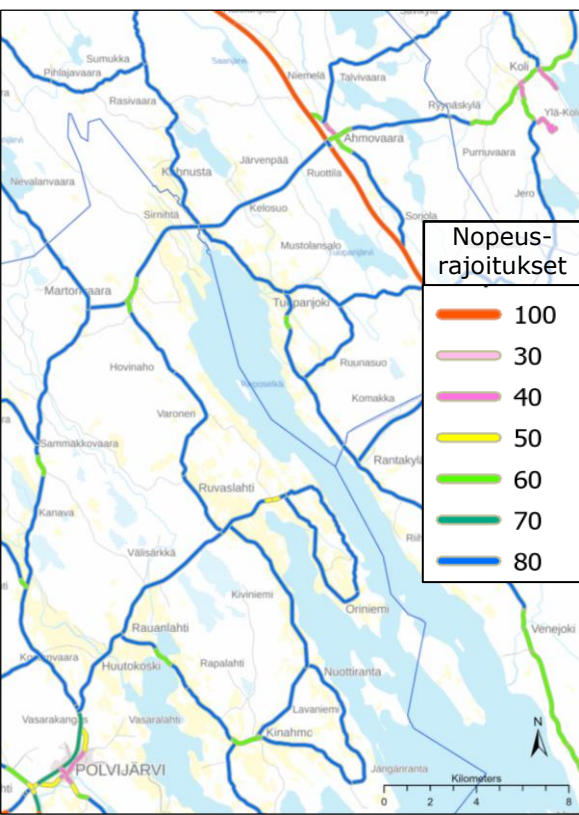
- Reittiosuus julkisilla liikennevälineillä matkustamisen kannalta:
- Koliille ajetaan muutamia linja-autovuoroja päivässä sekä etelän että pohjoisen suunnasta.
 - Koliille on kesäkaudella myös juna-laiva –yhteys Pielisen itäpuolelta. Lieksan Vuonisaarten voi saapua junalla ja junalta on yhteys risteilyalukselle. Alus kulkee Vuonisaarten sataman ja Kolin sataman välillä, Kelvansaaren kautta.

- Reittiosuus automatkailun kannalta:
- Kolin alueella on kaksi sähkölatauspistettä, Ylä-Kolilla Break Sokos Hotel Kolilla sekä Koliokeskuksen caravan-alueella.
 - Reitin varrella on neljä Levähdysaluetta.
- Levähdysalue Kiskonjoki, Polvijärvi. Minimivarustus.
 - Levähdysalue Rauvanjoki, Polvijärvi. Minimivarustus.
 - Levähdysalue Avantolampi, Juuka. Minimivarustus.
 - Levähdysalue Savijärvi, Juuka. Minimivarustus.

KOLIN
PALVELU-
KOhteiden
VIITOITUKSET:
Kts. liite

Kehittämistarpeiden koonti matkailuliikenteen kannalta

• Palvelutarjonnan puutteet

- Savonranta - Outokumpu -välillä on 77 km jakso, jolla ei ole juurikaan palveluja lukuun ottamatta Sarviniemen kyläkauppaa.
- Samoin Enonkoski – Outokumpu jaksolla 73 km (44 km + 20 km + 29 km) on vastaava tilanne.
- Valamossa on ravintola- ja majoituspalveluja. Valamon etäisyys mt 477 / vt 23 liittymästä on 15 km.
- Sähkölatausmahdollisuuden saaminen Savonrannalle ja Polvijärvelle

Opastus matkailukohteisiin

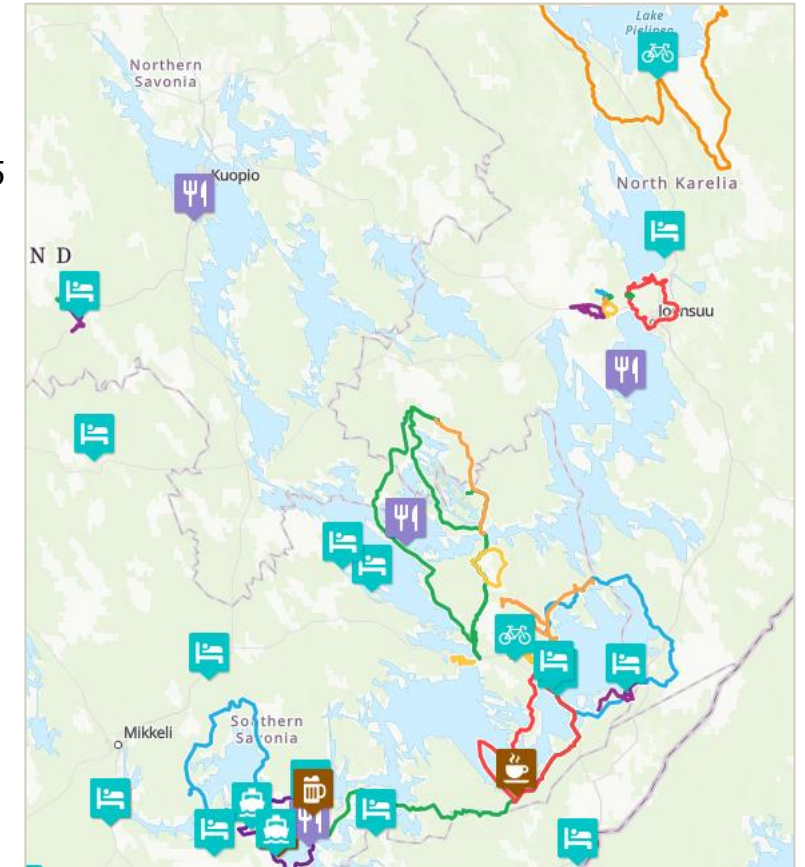
- Outokummun Vanhan Kaivoksen palvelukohteiden lähiopastus tulee tarkastaa.
- Olavinlinnan palvelukohdeviitoitus ennakko-opastuksena?

Liikenneturvallisuus

- Suunnitteluohjeen mukaiset piennarleveyydet eivät toteudu nykyisin.
- Pyörämatkailulle maanteiden 100 km/h nopeudet ovat vaarallisia ja riskit kasvavat kun tieliikenteen määrä kasvaa suuremmaksi.

Markkinointi ja viestintä

- Matkailukohteiden yhteismarkkinointi
- Tervetuloa pyöräilijä -tunnuksen käyttöönotto (<https://www.bikeland.fi/tervetuloapyorailija>)

Tervetuloa pyöräilijä -tunnuksella varustetut nykyiset palvelut kartalla

LIITE

Kuvia palvelukohteiden viitoituksesta.

Koli, Merilänrannantie (504) ja Rantatien risteysalue

Idästä:

PALVELUKOHTEIDEN OPASTUS KOLILLA

- Matkailukohteita on riittävästi muun viitoituksen lisäksi.
- Mt 504 ja Rantatien risteysalueella erityisinä opasteina suuntaa osoittavat palvelukohteiden viitoitukset.

Lännestä:

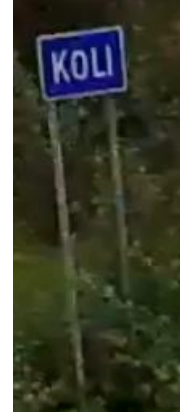
Kuvat: Ramboll, 2022.

Kolin kylän kohta ja Ylä-Kolin tien risteysalue

Idästä:

Lännestä:

Kuvat: Ramboll, 2022.

Outokumpu, mt 504, Kummunkadun kiertoliittymä

Vanhat kuvat Google Maps v. 2011

Pitäisi olla ruskeapohjaiset, uuden ohjeen mukaiset merkit.

Uusin tieto (2022) puuttuu 360-kuvauksen katkosten vuoksi.

Savonlinna, Olavinlinnan lähiopasteet

Olavinlinnan opaste Savonlinnassa, Kyrönsalmensillan länsipäässä idästä tullessa (paikallinen) ja lännestä saavuttaessa kiertoliittymän itäpuolella:

Kuvat: Google Maps 2020

Valamon opasteet vt 23, Valamontien risteys

Idästä:

n. 500 m
ennen risteystä

Länneestä:

n. 500 m
ennen risteystä

Käytetyt lähdesivustot

- Tieliikenteen liikennemäärät 2012-2021

<https://vayla.fi/vaylista/aineistot/kartat/liikennemaarakartat>

- Tienumerointi ja tienumerokartat

• <https://vayla.fi/vaylista/aineistot/kartat/tiekartat>

- Levähdys- ja pysäköimisalueet

<https://vayla.fi/vaylista/aineistot/kartat/tieverkon-kartat>

- Väyläviraston latauspalvelu

<https://kehitysjulkinen.vayla.fi/oskari/>

- Sähköautojen latauspaikat

<https://latauskartta.fi/>

- Reittiopas Matka.fi on Liikenne- ja viestintäviraston ylläpitämä verkkosivusto

<https://opas.matka.fi/>

- PALVELUKOHTEIDEN VIITOITUS

<https://docplayer.fi/210810573-Palvelukohteiden-viitoitus-vaylaviraston-ohjeita-21-2020.html>

Kartat ja tiekuvat:

<https://google.fi/maps>

Ramboll Finland 2022 360-videot reitiltä